Sotva se kapsle otřásla slabým zaduněním uzavírajících se staničních vrat, ozval se zvuk podobný povzdechu a kabinka se na okamžik propadla dolů, aby v témž okamžiku znehybněla. Křesla se zhoupla skoro až k dorazům, ale to bylo všechno. Jako kdyby celá kapsle náhle poklesla o metr.

»Panstvo - jsme na místě, vystupovat!«, prohlásil Ludvík a rychle si rozepínal popruhy. Jana rozepla pás, ale psík se začal tolik škrábat z jejího náručí, až měla co dělat, aby ho udržela.

»Gringo, fuj!« plísnila ho Jana. »Nech toho!«

»Je to hloupej pes,« mínil Ludvík.

»Je ještě moc malý,« omlouvala ho Jana.

»Aby se ti zase nepočůral na sukni,« odfrkl si Ludvík. »Já nevím, co tam s ním budeme dělat.«

»Gringo se taky chce podívat po světě,« hladila psíka Jana. »Viď, Gringo, pejsánku...«

Gringo se konečně uklidnil. Všichni tři spolu opustili kabinku a hrnuli se ven. Chodbička kapsle transportéru však byla plná lidí - a kromě nich tu byly i čtyři chobotnicovité bytosti z Uxu a dva Nontové, podobní malým, černým panterům. Jakmile je Gringo spatřil, začal opět kňučet a schovával se za Janu.

»Já jsem ti říkal, že to bude problém,« pokračoval Ludva v rýpání. Nemluvil přitom mateřštinou, ale galaktickou řečí Bar, takže mu jistě rozuměli všichni okolo.

»Když on se jich bojí,« odsekla Jana rovněž v řeči Bar. »Ještě nikdy neviděl mimozemšťany, co má dělat?«

Jeden z panterovitých Nontů se ohlédl a vycenil své dlouhé zuby, což u těchto bytostí znamená úsměv. Neřekl však nic, bylo vidět, že má pro pozemskou milovnici zvířat celkem pochopení. Jistě nebyl na Zemi poprvé.

Konečně prošli vstupními dveřmi a octli se ve velké hale Centrálního nádraží Transgalaktické dopravy planety Momoroi, jak jim hlásaly veliké nápisy v jazyce Bar. Jana se bezradně rozhlížela po obrovské hale, kde bylo rozmístěno několik desítek nástupišť. Skoro současně se však ozvalo slabé písknutí obou náramkových komunikátorů, jak Ludvova, tak Janina. Ludva stiskl tlačítko potvrzení a na displeji si přečetl vzkaz.

»Máme jít do haly G,« obrátil se na Janu.

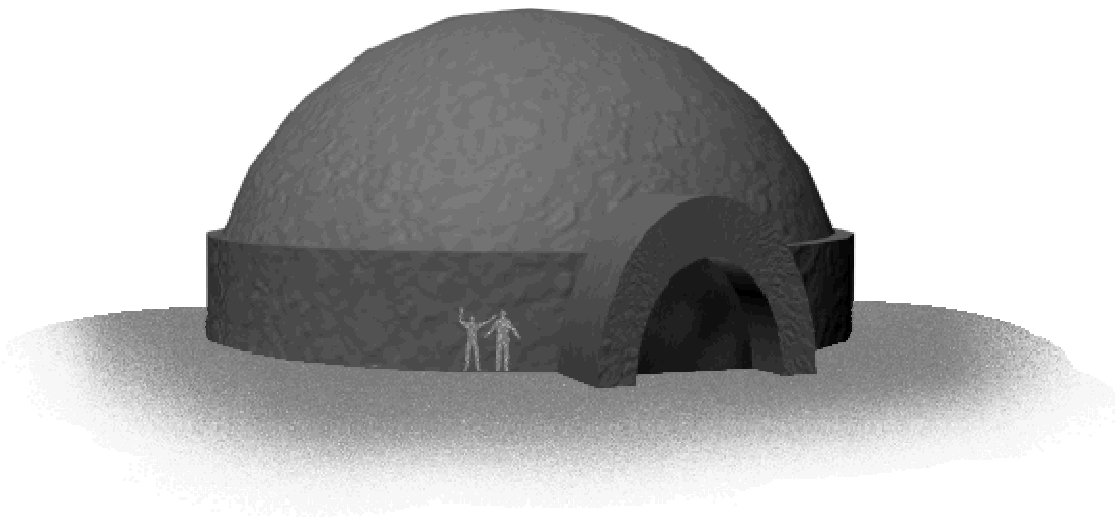
»Já vím,« opáčila, mezitím se také stačila podívat. »To musíme vlevo.«

Oba komunikátory byly pod řízením centrálního robota, na displejích se objevily šipky, ukazující nejkratší cestu. Oba sourozenci bez meškání zamířili označeným směrem. Jana stále držela psíka v náručí. Zkusila ho sice postavit

SORKY

zbraně z prokleté planety Gíjó

(GSMB 5)

(C) 1992 ing Václav Semerád

Veškeré připomínky jsou vítány:

ing. Václav Semerád
U rybářství 1001
149 00 Praha 4 - Háje

Tel. 272 951 081
VSemerad@volny.cz

Tento příběh patří do sbírky GSMB - příběhy z Galaktického společenství myslících bytostí jako GSMB 4. Další příběhy jsou:

1. GSMB-1 - Zoidée, dívka z planety Bardžá (vyšlo v Autobusu 2000)
2. GSMB-2 - Gurroa a válka Agrišů (připravuje Autobus)
3. GSMB-3 - Kerré, bohyně z hvězd (vyšlo v Nové inspiraci 1992)
4. GSMB-4 - Čikea a Čivi - příběh Ťanů, ptačích bytostí
5. GSMB-5 - Sorky - trosečníci na prokleté planetě Gíjó
6. GSMB-6 - Agaboril, planeta Mágů
7. GSMB-7 - Fulgiu, svět šedé magie
8. GSMB-8 - Giweruz - Zvony pekelné
9. GSMB-9 - Margabadar - planeta černého rytíře

Prázdniny na Momoroi

»Pozdravujte tátu!«

»Vážně si myslíš, že bychom mohli zapomenout?«

To byla poslední slova, než se dveře uiku, transportní kapsle Transgalaktické dopravy, syčivě zavřely. Mladá žena, stojící za zábradlím, je volala na své dvě děti, které se už dychtivě hrnuly zaujmout svá místa. Až v posledním okamžiku je zachytila stewardka, oba se totiž hnali na opačnou stranu chodby, než měli sedadla. Byl nejvyšší čas, dispečeři nemají rádi zpoždění a jak se tváří, když k němu dojde, o tom se už napovídaly celé legendy.

Čtrnáctiletý tmavovlasý Ludvík, štíhlý, s krátkými šedými letními kalhotami a se strakatou rozhalenou košilí zapadl do svého sedadla okamžitě, ale jeho o rok mladší sestra Jana, drobná blondýnka v bílé halence s krátkými rukávy a s modrou sukénkou měla menší problémy. Sama by se také usadila hned, jenomže zrzavý psík, kterého měla v náručí, se začal náhle vzpouzet, hrabat nožkami a kňučet. Pochopitelně - bylo to ještě štěně, které dosud cestovalo nanejvýš s Janou a s její matkou malým osobním letadlem gryulem na nákup.

»Hodnej Gringo, tiše, hodnej pejsek,« napomínala Jana marně psíka.

»Chvilku si ho přidržte, slečno, všechno bude v nejlepším pořádku,« usmívala se stewardka. Pak odběhla, byl už téměř čas odletu a ona určitě neměla v plánu odcestovat s nimi. Na Zemi se kdysi vedly diskuse, zda by přece jen nebylo lepší, aby se o cestující staraly tytéž stewardky po celou cestu, jako kdysi v pravěku letecké dopravy, kdy stewardky skutečně létaly spolu s cestujícími. Mnohým lidem ze Země se dlouho zdálo nezvyklé, že stewardky cestující jen uvádějí na místa a každá stanice má vlastní personál. Jenomže Transgalaktická doprava byla zavedena dávno předtím, nežli se Země vůbec ke Galaktickému společenství připojila - a veškeré obyvatelstvo Země dnes představovalo jen kolem pěti procent Společenství. Pokud by chtěl někdo prosadit nějakou změnu, musela by být tak dobrá, aby se k jeho návrhu přidalo patřičné množství okolních světů. Ostatně - cestování nadprostorem bylo vždy kratší než příprava cestujících k letu, nebyl tedy ani důvod zavedené zvyky měnit - zejména když byly starší než pozemské pyramidy.

Zatím to bylo nepatrné, ovšem Gurroova civilizace, o níž se říkalo, že v celém známém vesmíru není většího odborníka, si toho povšimla. Potíž byla nejen v tom, že nebyla na něco takového připravena, ale že si ani neuvědomila, jak akutním nebezpečím jí její slunce hrozí.

Planeta Gurr byla nedávno přizpůsobená z ledové planety na planetu životadárnou. Gurroova civilizace si ji vytvořila pro sebe, ještě než se oddělila od ostatních. Hlavní výhodou pro ni bylo, že zde byla svým pánem, celý tento svět byl jen její. Mělo to ovšem i své nevýhody.

Jednou z mnoha výjimečných vlastností planety Gurr bylo, že jí zcela chybělo vnitřní teplo. U většiny planet je jádro žhavější a hlubiny tedy teplejší než povrch. U planety Gurr to neplatilo. Její nitro bylo doposud ledové, věčně zamrzlé. Jen slabá vrstva zhruba tisíce metrů hornin byla ohřátá.

Gurroově civilizaci to nijak nevadilo. Planetu si prostě přisunula poněkud blíže ke hvězdě, aby na ni dopadalo světla a tepla více a deficit snadno dorovnala. Beztak ji stěhovala již několikrát. V dávných dobách, kdy se tento svět nazýval »technická planeta Unoliá«, ji Gurroovy křižníky přemístily z oblasti věčné zimy u chladnoucí rudé hvězdy do horkého pásma velice jasné hvězdy typu A, aby její věčné ledovce roztály a zmrzlý svět se celkově prohřál. Jakmile se tak stalo, opět ji od hvězdy vzdálila, aby ohřívání zbytečně nepokračovalo. Během dalších let ustálily její polohu několika drobnějšími korekcemi na takové oběžné dráze, kde teplota jejího povrchu zůstávala stabilní.

Zvládnutí přesunů planet nadprostorem byl jistě největší technický úspěch této mladé civilizace. Vytvořila si nejen vlastní planetu, ale i několik dalších planet, které nabídla civilizacím z Říše Glug, nejvíce postižených přebytkem svého obyvatelstva.

Ohřívání mrtvých ledových planet nebylo tak problémové, jako kolonizace planet s vlastním životem, kde bylo podle prastarých pravidel nezbytné respektovat původní životní druhy. Gurroa dokázal do poměrně úzkého pásma života ustabilizovat dvě planety. Tak bylo možné doplnit planetu ke hvězdě, kolem které obíhala jiná planeta, aniž by se oběžné dráhy křížily či jinak ovlivňovaly. Ledovou dával obvykle blíž ke hvězdě.

Toto uspořádání mělo ale i jistou nevýhodu.

Z hlubin bývalých ledových planet neustále prosakoval na povrch chlad a srážel vodní páry, takže jejich povrch včetně planety Gurr neustále halila mlha.

na zem, ale Gringo se jí neustále motal pod nohama a hledal úkryt před všemi neznámými věcmi a bytostmi kolem.

»Hloupej pes,« komentoval to opět lakonicky Ludva.

»On za to nemůže,« omlouvala ho Jana.

V hale G na ně už čekala stewardka, aby je zavedla do jiné transportní kapsle. Měli to s přestupováním, neboť tam, kam letěli, nebyla pravidelná doprava ze Země zavedena.

»Kdy poletíme?« zeptal se jí Ludva.

»Chcete se zdržet?« zeptala se jich stewardka vlídně.

»To ne - já jen kdy bude odlet,« vysvětloval Ludva.

»Hned, jen co se usadíte,« usmála se na ně. »Ach tak, vy to asi nevíte... na stanici Rugar žádná pravidelná linka nelétá, ale tatínek vám zaplatil speciál. Odtud z haly G odlétají pouze speciály - proto je tu takový klid. Máte tak výhodu, nemusíte spěchat.«

Jana s Ludvou však očividně spěchali a stewardka proto s úsměvem odešla. Krátce poté se podlaha transportní kapsle opět o metr propadla - a byli na stanici Rugar na opačné polokouli planety. Oba sourozenci ihned vyskočili a běželi k východu. A tam -

»Tati!« vykřikl Ludva.

»Tady jsme!« volala Jana.

O naleštěné kovové zábradlí před nástupištěm se opíral vysoký světlovlasý muž v pracovní kombinéze. Když uviděl děti, roztáhl náruč a v několika okamžicích už oba objímal.

»Tak jste tady,« opakoval šťastně. »Pojďte, divoši, ať uvidíte konečně můj bungalow.«

Museli si vyzvednout zavazadla, ale o ta se samozřejmě staraly automaty, takže kufříky byly v zavazadlovém prostoru kapsle a malý robotek je brzy přivezl. Okamžik poté je děti držely v rukou a vyšly s otcem světlou chodbou ze stanice.

»Vy tady nemáte stewardky?« divila se trochu Jana.

»Co by tu dělaly?« usmál se táta. »Sem létá jeden uik týdně, na celou stanici stačí správce. A ten ještě neopustil velín, co se pamatuji. I dveře otevírá na dálku.«

»A co tam dělá, když sem celý týden nic nepřiletí?«

»Říká se, že hraje šachy,« odpovídal táta, zatímco dával kufry na zadní sedadlo gryulu. »On pořád doufá, že konečně vyhraje celoplanetární šachovou ligu. Většinu času prosedí u svého počítače a vymýšlí nové varianty. Ale docela to umí, předloni byl třetí, loni druhý.«

»To by měl být příště první...« podotkla Jana.

»Já bych mu to přál,« zamyslel se otec. »On je to sice divný morous, ale když je potřeba, udělá všechno.«

Nasedli do pětimístného gryulu, zaobleného letadla bez křídel, jaké létají všude po celém Společenství, jenomže s okny z tmavého skla, prozrazující zdejší horké podnebí. Vznesli se tiše kolmo do výšky a brzy opustili úzký okruh plantáží kolem osamělé transportní stanice, ocitli se nad lesem a s výjimkou krátkého letu nad hladinou velkého jezera pod sebou neviděli nic jiného, než gigantické modré chuchvalce obřích stromovitých lišejníků, jaké rostou jen na planetě Momoroi. Nakonec právě tak pomalu a svisle přistáli na nevelké plošince těsně pod vrcholem jakési hory. Museli přistávat opatrně, na nevelkém prostoru se tu tísnily tři další gryuly, ale pro lehké antigravitační letadlo nebyl problém zaparkovat na centimetr přesně.

Stranou stála obrovská bílá cukřenka - to přirovnání Janě samo přilétlo na mysl, jakmile spatřila budovu výzkumné vědecké stanice, kde jejich otec pracoval. Budova sem byla zřejmě posazena letadlem, protože kolem byly nejen nízké keře, ale i velké stromy, které by jinou cestu než vzduchem ani nedovolovaly.

»No - a jsme tu,« prohlásil otec. »Už se na vás všichni těšíme. Inn Gawatulová pro vás dokonce udělala velký dort, ale musíte dělat, že o ničem nevíte a jste překvapení.«

Nesmírné překvapení však Ludva ani Jana nemuseli nijak hrát. Inn Gawatulová byla Nonta - černá kočka, chodící po zadních nohou, s téměř lidskýma drobnýma rukama, vysoká jeden a půl metru a oblečená do šedozelené kombinézy. Dort skutečně svým hostům na uvítanou přinesla, ale čekalo je přitom další překvapení. Ačkoli vypadal téměř pozemsky, chutnal jinak, než se dalo podle jeho vzhledu očekávat. Ne že by se nedal jíst - taková impertinence ani nepřicházela v úvahu, ale místo sladké, máslové chuti pocítili všichni, kdo ochutnali první sousto, ostrou chuť párku s hořčicí. Ale nakonec - dort všem chutnal výborně, byl správně horký a jen se po něm zaprášilo. Inn se usmívala pod vousky a docela samozřejmě přijímala gratulace k tomuto báječnému nápadu.

Výzkumná stanice se zabývala sledováním velice vzácných horských hadoještěrů, kterým podle statistik hrozilo, že do deseti let vyhynou, nepodaří-li se zastavit klesající počty jejich populací. Zákony byly v takovém případě přísné. Která civilizace nedokáže zachovat původní genofond planety, ta po několik dalších tisíciletí nedostane příležitost kolonizovat další planetu. Nesměla by pak ani vysílat vlastní průzkumné výpravy a byla by v nevýhodě,

neměla by šanci objevit ani vhodné technické planety. Jedinou výjimkou tu byla Země, které bylo prominuto vyhynutí několika druhů dokonce na vlastní planetě, ale jedině díky tomu, že ostatní bytosti uznaly neoprávněnost zpětného působení zákonů. Co už se stalo, stalo se - ale další případy by nemohly počítat s takovou shovívavostí.

Problém byl v tom, že hadoještěry lovili ptáci, vysazení kolonisty. Ti se na zákony nijak neohlíželi, nezajímalo je, zda jsou či nejsou hadoještěři chránění, zajímalo je jen, jak chutnají - bohužel jim zachutnali příliš. Zpočátku bylo nutné namontovat kolem hnízdišť samonaváděcí lasery, které ptákům způsobovaly bolestivé rány a donutily je vzdát se naděje na snadnou kořist. Toto okamžité řešení se však nemohlo stát trvalým, právě tak jako by bylo nepřípustné použít trvalé genetické mutace, která by zvýšila přirozenou ostražitost těchto příliš důvěřivých tvorů.

Ludva s Janou se dostali na základnu v době, kdy už se zdálo, že konečně nastal kýžený obrat. Letošní snůška vajec byla velice početná a všechno nasvědčovalo tomu, že snažení výzkumníků bude mít úspěch. Uvažovalo se dokonce o tom, že snad už bude možné hadoještěry z jejich poslední bašty opět vysadit na místa, kde již byli vyhubeni.

Pozemské děti byly přivítány všemi členy základny. Kromě jejich otce, dosud jediného pozemšťana, a Bardžanů, kteří se od Evropanů vlastně ani nelišili, snad jenom trochu tmavší pletí, byli na základně čtyři ne-lidé z Nonty. Ludva i Jana museli ovšem slíbit, že nebudou škodit místním zvířatům a do rezervace s hadoještěry ani na krok nevstoupí, aby vzácné tvory nerušili, ale to nebyly těžké podmínky. Zdejší zvířata nebyla nebezpečná ani lidem, ani psíkům, takže se děti mohly bez dozoru procházet v místních lesích, koupat se v jezeře či objevovat tajemství podzemních jeskyň. Měly své létací nárameníky, takže je nemohl ohrozit ani pád se skály nebo do jeskyně. Jana se starala, aby se nic zlého nemohlo přihodit ani Gringovi. Nikomu nevadilo, že byl s nimi psík, který se nakonec naučil plavat v průzračné vodě jezera, ačkoliv se mu to zpočátku nelíbilo, naopak se odnaučil stále se schovávat za Janu a kromě toho během prázdnin i znatelně povyrostl.

»Tady je tak krásně,« říkali si Ludva s Janou každý večer před usnutím. Každým večerem se však neúprosně přibližoval konec prázdnin a s ním i okamžik rozloučení. S tátou, ale také s pohostinnou planetou Momoroi.

Skoro devět set světelných let od Momoroi se v této době pomalu, ale jistě schylovalo ke katastrofě.

Před měsícem začalo slunce planety Gurr jemně pulsovat.

Přešli vstupní halu a vstoupili do temné chodby. Tam se však bezradně zarazili. Chodba byla asi po čtyřech metrech přehražená stěnou z nepravidelných kusů kovových plátů, podle všeho narychlo svařenou. Zeď byla navíc vyztužená přivařenými žebry. Nedalo se tudy projít, museli se vrátit.

Hala stanice byla neobvykle malá. Byly tu už jenom jedny dveře, označené oprýskaným nápisem: »Vstup jen pro obsluhu stanice!« Ludva chvíli váhal, pak odhodlaně stiskl tlačítko u dveří. Ty se však k jeho údivu ani nepohnuly.

»Někdo tu snad musí být!« zavrčel nesouhlasně. »Světlo tu přece svítí!«

Byla to pravda, ale ne zcela úplná. Na stropě svítilo pár malých svítících destiček, hala byla osvětlená nerovnoměrně a postavy obou dětí vrhaly bizarní stíny na všechny strany.

»Bio-lampy potřebují nepatrně elektřiny,« namítla Jana. »Ty mohou být napájeny i z nevelké sluneční baterie.«

»Dveře taky,« odsekl Ludva.

Nezbylo jim však nic jiného, než dveře otevřít nouzovou kličkou stranou u stěny. Ludva jí musel dlouho otáčet a dost se přitom zadýchal, než se dveře pootevřely aspoň natolik, aby se jimi mohli oba protáhnout na druhou stranu. Tam byla sotva třímetrová chodba, na jejímž konci byly další zavřené dveře.

»To nám ještě scházelo,« odfoukl si Ludva před nimi. »To zas bude tělocvik!«

Jana na to neřekla nic, jen na zkoušku stiskla otevírací tlačítko. Ve stěně se ozvalo kňourání elektromotoru a dveře se začaly pomalu otevírat. Než se otevřely úplně, uplynula však nesmírně dlouhá doba. Motory byly líné až hrůza - ale hlavně že vůbec fungovaly.

»Je to tu nějaké zatuhlé,« komentoval Ludva. »Ani ruční kličkou to nebyl žádný med.«

»Poslyš, Ludvo - a co když tu opravdu nikdo není?« řekla Jana hlasem, ze kterého čišela bázeň.

»Na každé stanici musí být obsluha,« nedal se Ludva.

»Na každé ne,« zavrtěla hlavou. »Zapomínáš na opuštěné světy. Co když jsme na jednom z nich?«

»Opuštěný svět? Blázníš?« vyhrkl Ludva. Ale neznělo to od něho moc přesvědčivě. Tady to opravdu vypadalo starodávně. Nikde nikdo - a ta zatarasená chodba...

»Uvidíme,« řekla Jana potichu. Ani od ní to nepůsobilo nijak optimisticky.

Nebyla to veliká nevýhoda - spíše zvláštnost. Brzy si na ni zvykli i obyvatelé Glug, natož členové civilizace Gurroa, kteří neustále o sobě zcela přesně věděli.

Omezovalo to ale kosmické pozorování. Proto kolem planety Gurr kroužil jeden z pověstných Gurroových křižníků, osazený několika jeho batolaty v roli pozorovatelů.

Právě tito pozorovatelé si nezvyklých pohybů své hvězdy všimli první. Ačkoliv to zpočátku nevypadalo katastroficky, civilizace Gurroa se brzy rozhodla přemístit svou mateřskou planetu k jiné, stabilnější hvězdě.

Potíž byla v tom, že kolem hvězdy kroužily planety dvě.

Jednou byla Gurr, zatímco druhá ještě neměla jméno. Byla to planeta nedávno přenesená od hvězdy vzdálené jenom dvacet světelných let odtud. Také tato druhá planeta byla donedávna ledová, ale teď byla umístěna do takové blízkosti hvězdy, že na ní rychle roztála nejprve jezera kapalného vzduchu, potom i vodní ledovce kolem rovníku, začala se vytvářet moře a led se stáhl do polárních oblastí. V současné době zde probíhaly výzkumy, jimiž se civilizace Gurroa ubezpečovala, zda nebyl na planetě kdysi vlastní život. Nerozhodovalo by to, planeta byla dávno pustá, šlo čistě o vědecký výzkum.

Planeta měla být opět darována Říši Glug. To ovšem znamenalo, že po jejím posledním přemístění veškeré výzkumy skončí, leda by v nich ony stonožkovité bytosti pokračovaly.

Na planetě bylo proto několik výzkumných stanic, všechny zcela v kompetenci civilizace Gurroa. Ostatní civilizace se tu nejen neangažovaly, ale ani o existenci této nové planety netušily. Dalo by se říci, že se jich to netýkalo - kdyby se tento předpoklad neukázal jako zcela falešný.

Dopravu na bezejmennou stanici zajišťovaly, jak je všude obvyklé, nadprostorové stanice typu vjosuzgu, téměř shodného typu, jaký se ve světech Galaktického společenství používá více než čtyřicet tisíc let. Stanice se zúčastňovaly přenosů zaprosto stejným způsobem, jen nepatrně odlišné klíčování je odlišovalo od ostatních.

Brzy se ale mělo ukázat, že se společný nadprostor může stát nebezpečím nejen pro samotnou civilizaci Gurroa.

Když budoval planetu Gurr daleko od obydlených oblastí, zapomněl Gurroa na jednu důležitou poučku.

U nadprostoru Inith, kde probíhají dálkové přenosy mezi stanicemi vjosuzgu, žádná vzdálenost nerozhoduje...

GÍJÓ

Všechno ve vesmíru má svůj konec a tak nastal obávaný čas návratu. Ani Ludvovi, ani Janě se samozřejmě domů nechtělo, ale co se dalo dělat, na oba už čekala škola, shledání se spolužáky - ale co bylo nejlepší, už vloni předem ohlašovaný společný školní výlet na planetu Ux, kam se nejezdí každým rokem a kam se všichni těšili. Ux je totiž domovská planeta velice zvláštních bytostí - inteligentních chobotnic. Jistě je možné tyto bytosti potkat i v Praze, ale něco jiného je setkat se s nimi v jejich domově, kde je naopak neobvyklé spatřit dvounohé tvory.

Táta je dovezl svým gryulem k transportní stanici. Chvíli se ještě dohadoval s nabručeným správcem, musel také platit transport, ale nakonec se včas přišel s dětmi rozloučit.

»A koukejte mamince pomáhat, místo zlobení,« napomínal je ještě předtím, než se zavřely dveře transportní kapsle.

Opět je nikdo neusazoval do sedadel - nebyla tu přece žádná stewardka, jako všude jinde. Zdejší stanice byla téměř opuštěná, pokud nepočítali správce. Bylo to tak mnohem zajímavější, než na jiných trasách. Ludvík s Janou si mohli dokonce vybrat, kam se posadí, i když to bylo celkem jedno. Také Gringo zaujal své místo u Jany na klíně mnohem klidněji a bez kňučení.

»No vidíš, že si zvykl,« oznamovala Jana vítězoslavně bratrovi, když se zhoupla podlaha a oba si začali rozepínat pásy. Psík se tentokrát zachoval statečněji než při minulém letu, i když se mu nezvyklé zhoupnutí příliš nezamlouvalo.

»Však taky o nic nejde,« bručel Ludva. »Ten kousek snad ani nestál za řeč.«

První část cesty měli za sebou. Byla krátká, pokud se může srovnávat cesta na opačnou polokouli planety s více než sto dvaceti světelnými lety, které je teprve čekaly. Ovšem, pro cestování Transgalaktickou dopravou nebyla rozhodující vzdálenost stanic, ale kapacita nástupišť. Proto pravidelné linky, většinou plně obsazené, byly levnější než speciály, a to i když přepravovaly na větší vzdálenosti.

Ludva s Janou došli k východu z kapsle. Disciplinovaně se zastavili a čekali na stewardku. Nikdo však neotvíral dveře a to bylo divné. Chvíli oba jen tak postávali, pak ale Ludva ztratil trpělivost.

»Oni by nás tu snad nechali tvrdnout třeba půl dne!« řekl nepřívětivým tónem a stiskl nouzové tlačítko vedle dveří.

Zasyčel stlačený vzduch a šedivé dveře transportního uiku se otevřely. V hale však bylo příšeří, skoro tma. Vůbec to nevypadalo na halu Centrálního nádraží planety Momoroi, ty přece byly veliké a jasně osvětlené...

»No tak - je tu někdo?« zahlaholil Ludva.

Nikdo se neozval. Ludva jako první vykročil z kapsle, ale nevěřícně se podíval na podlahu. Nebyly tu koberce, krásně tlumící zvuky, ale vrstva jakési špíny, která jim pod nohama chřupala a drolila se. Stěny haly byly pokryté šedou plísní - a nikde nikdo.

»Ludvo, kam jsme se to dostali?« vyjekla Jana a pevněji k sobě přivinula psíka Gringa.

»Nevím...« znejistěl. »Zdá se, že na Centrálním nádraží Momoroi nejsme. Nejspíš nás ten starý dědula správce omylem poslal jinam, možná až na nějakou technickou planetu. Tam prý jsou stanice menší, asi jako tahle.«

»Ale co tu budeme dělat?« ptala se Jana bezradně.

»Musíme sehnat někoho, kdo nás pošle správně. Někdo tu přece musí být, i na technických planetách žijí lidé!« řekl Ludva rozhodně. »Především musíme zjistit, kde vlastně jsme. Půjdeme do velína stanice, tam určitě někdo bude.«

»Pojďme raději zpátky do kapsle,« navrhla Jana.

»A co tam?« pokrčil rameny Ludva. »To tam budeme jen tak sedět?«

»Třeba s námi kapsle za chvilku sama odletí,« řekla.

»Už bys mohla vědět, že něco takového není možné,« řekl Ludva sebejistě.

»A aby se transportní kapsle nedostala správně na místo určení, to snad možné je?« odsekla podrážděně. »Co když se teď zavřou dveře, kapsle odletí a my tu zůstaneme?«

»Nesmysl,« mávl rukou. »Ale když myslíš, můžeme ty dveře zajistit, aby se zavřít nemohly. Pak automat nedovolí kapsli odeslat vůbec.«

»Tak to udělej,« navrhla chvatně. »Jestli ovšem víš, jak se to dá zařídit.«

Ludva si však věděl rady. Odběhl dovnitř a hned se vrátil se svým kufříkem, který byl v zavazadlovém oddílu. Postavil ho do dveří, aby se o něj dveře zarazily, kdyby se je někdo pokusil zavřít na dálku.

»Tak a je to,« komentoval spokojeně. »A teď se půjdeme podívat, kde je obsluha. Nebo tu radši na mě počkáš?«

»Půjdu radši s tebou,« zachvěla se Jana.

Chvíli se nerozhodně rozmýšlel, ale pak se přece jen dal na cestu do velína. Tady u kontejneru se nic nového nemohl dozvědět - a něco by se dělat mělo, to cítil jasně. Prošel tedy zvolna chodbou, opatrně nahlédl do velína, pak podél stěny došel až k otevřeným dveřím a nahlédl jimi dál. Kostry tu pořád byly - bílé, strašidelně osvícené. Nebyly na nich ani stopy po tkáních - musely tu ležet už dlouho, usoudil. Za kostrami byl stůl a u stěny stála dvě lůžka. Ludva se nejprve podíval, zda v nich někdo neleží, ale nic tu nebylo. Nebyly tu ani žádné předměty, dokonce ani něco na způsob spacích pytlů. Prázdno bylo i na stole.

Dveře do další místnosti byly zavřené. Ludva marně tiskl tlačítko, musel si opět vypomoci kličkou. Otočil jí však jen tolikrát, aby se mohl stěží protáhnout škvírou ve dveřích.

Tady nebyl nikdo - naštěstí ani žádné kostry. Ludva se rozhlížel po prázdné místnosti. Byla to nejspíš kuchyně. Při pohledu na misky a různé poháry si uvědomil, že už má také pořádný hlad. Ale lednička, která tu byla, byla otevřená dokořán a pochopitelně zcela prázdná. Ve stěně bylo několik skříní, ale když kteroukoliv otevřel, byla buď prázdná, nebo v ní bylo jen jakési nádobí.

Z této místnosti nebyl žádný další východ. Ludva chvíli otevíral skříně, ale pak poznal marnost takového počínání a obrátil se nazpátky. Až teď, když se vrátil do místnosti s kostrami, spatřil na opačné straně dveře. Byly částečně skryté za otevřenými dvířky prázdné skříně, proto si jich předtím nevšiml. Zarazil se však, neboť na nich spatřil namalovanou velkou černou lebku. Tato symbolika byla jasná, Bardžané se od lidí Země příliš neodlišují ani v tomhle. Neodvážil se je ani otevřít, místo toho se vrátil doprostřed místnosti. Na stole sice nic nebylo, ale měl několik zásuvek a Ludva se ihned rozhodl, že je prozkoumá.

Nejvrchnější zásuvka byla prázdná. Ale hned ve druhé cosi leželo. Ludva pomalu vytáhl - starodávnou bardžanskou knižní promítačku, ve které byla ještě založená knížka, malá, asi palec velká průhledná krystalická krychlička.

Pokusil se ji zapnout, ale bez úspěchu. Aspoň ji vstrčil do kapsy, rozhodl se, že ji vezme s sebou. Další dvě zásuvky stolu byly prázdné. Postupně proto zotvíral všechny skříně, které tu ve zdech byly. Většinou byly prázdné - jen v jedné z nich objevil starodávnou pušku s nezvykle tlustou hlavní, kolem níž byly ze stran dva veliké válcovité tlumiče. Ludva v ní poznal prastarou bardžanskou pušku na dinosaury, jejíž obrázky byly v učebnici dějin kosmonautiky. Ve skříni leželo i několik desítek rozsypaných nábojů. Byly neobvykle velké, každý byl patnáct centimetrů dlouhý a měl tři centimetry

Podle všeho se právě nacházeli ve velínu stanice. Byla tu veliká řídící deska s několika přístroji - kupodivu ale bez jediné obrazovky. Vůbec to tu vypadalo jinak, než jak děti místnost operátorů vjosuzgu znaly z dětské encyklopedie, knihy, která už odedávna patří k neodmyslitelnému vybavení mnoha miliard dětských počítačů, co jich je na planetách Galaktickéhu společenství v provozu. Kromě toho bylo zřejmé, že všechny přístroje jsou bez proudu a to už asi dávno. Byly plné prachu a vypadaly podivně.

»Nikdo tu není...« řekla Jana tlumeným hlasem.

»Asi budou všichni vzadu,« ukázal Ludva na další dveře, které se nacházely na opačné straně velína.

Tyto dveře byly otevřené a Jana k nim hned zamířila, ale nedošla až k nim. Najednou začala ječet, otočila se a běžela nazpět. Ludva pokračoval směrem ke dveřím, ale jen se dostal do místa, kde Jana začala vřískat, zarazil se také a i když nekřičel, otočil se na podpatku a utíkal za sestrou.

V odpočívací místnosti operátorů, dva metry od otevřených dveří, ležely na zemi - dvě vybělené lidské kostry...

Za čtyřicet tisíc let co lidé civilizace Bardžá létají do vesmíru bylo jejich kosmonauty postaveno a spuštěno několik set prvotních transportních stanic. Pokaždé když bardžanský hvězdolet doputoval k nově objevené planetě, postavil na ní stanici vjosuzgu a kosmonauté navázali spojení s mateřskou planetou. Obvykle se pomocí této stanice ihned vrátili domů, zatímco hvězdolet s novou posádkou vyrazil dál, na cestu do dosud neznámých prostor. Takto se po tisíciletí sice pomalu, ale nepřetržitě rozrůstalo kdysi dávno založené Galaktické společenství myslících bytostí. Časem se k němu přidávaly další světy, objevené hvězdnými letadly z Bardžá. Jenom dvě další civilizace, Aigura a Země, dokázaly přeletět obrovskou vzdálenost mezi hvězdami na vlastních hvězdoletech. Aigurské hvězdné letouny létají nadprostorem Evsej, jsou proto mnohem lepší než bardžanské podsvětelné hvězdolety, takže se od té doby hranice Společenství rozšiřují rychleji. I nadále však bleskurychlé stanice vjosuzgu zůstávají základem dopravy. Země i Aigura byly ve skutečnosti připojeny ke Společenství teprve bardžanskými nadprostorovými stanicemi.

Pokud je planeta vhodná k trvalému připojení, jsou na ní brzy vystavěny další a další stanice. Neobydlené planety tak dokonce byly v průběhu tisíciletí nově osídlovány. Zpočátku pochopitelně pouze lidmi z Bardžá, později i jinými bytostmi podle toho, která civilizace planetu ke kolonizování nejvíce potřebovala. Méně příjemné světy byly využívány alespoň jako technické.

Byly na nich otevřeny doly na potřebné suroviny, nebo sem byly naopak umisťovány továrny a provozy, které by jinak byly nebezpečné pro své okolí.

Za dobu existence Galaktického společenství však bylo též objeveno několik planet, pro které se nenašlo použití žádné. Obvykle se na nich nedalo žít bez skafandrů, byly buď příliš žhavé, nebo naopak ledové, nebo měly jedovaté ovzduší, které nebylo možné neutralizovat. Úprava ovzduší byla sice častou podmínkou, kterou bylo nutné splnit před kolonizací, ale ne na všech planetách to bylo možné, například když se na nich vyskytovaly živé bytosti, kterým by změna atmosféry přinesla smrt. Zásadou při kolonizování planet je totiž mimo jiné, že nejméně na jedné třetině pevnin a ve všech mořích musí být zachovány původní formy života, už bez dalšího ovlivňování. Někde to dodnes působí jisté obtíže. Na planetě Sirmii není vůbec možné vstoupit do moře a koupat se, neboť v něm žijí nesmírně dravé pahvězdice, které by odvážlivce nejspíš ihned sežraly. Jejich jed rychle ochromuje a stačí nepatrný dotyk žahavých chapadel, aby člověk zahynul. Sirmie je však dnes přece jen kolonizovaná, protože mimo moří je pro lidi docela vhodná. Některé planety však byly příliš nebezpečné. Na nich byly stanice pro nadprostorovou dopravu časem úplně zrušeny - některé z nich už před dávnými tisíciletími. Dostat se na takové světy poté, co planetu opustily i poslední posádky transportních stanic, bylo dříve zcela nemožné - a ani dnes by to nebylo snadné. Pokud na nich nezůstal nikdo z obsluhy, ztratila planeta definitivně možnost propojení s ostatním vesmírem. Čistě teoreticky by bylo možné obnovit spojení i s takovou planetou, ale to by znamenalo vyslat na ni opět hvězdolet. V pradávných dobách, kdy mezi hvězdami létaly jenom podsvětelné bardžanské hvězdolety, to nepřipadalo v úvahu. Teprve nedávno, po připojení civilizace Aigury ke Společenství, byl Kosmický průzkum konečně vybaven letadly, umožňující cestování nadprostorem, takže dnes už by takový podnik nebyl zhola nemožný, ale stále by chyběl vážný důvod k obnovení letů na neužitečnou planetu.

Ocitnout se na některém opuštěném světě bylo vyloučené už proto, že tu nebyl nikdo, kdo by spustil transfer. Nedávno se sice ve Společenství diskutovalo o plně automatických stanicích, schopných pracovat bez obsluhy, ale proti nim se zvedla na všech světech taková vlna odporu, že byly veškeré pokusy přerušeny. I u stanic obsluhovaných lidmi jsou funkce tak automatizovány, že obsluze zbývá jen nastavit kód cílové stanice a spustit transfer - jenomže všechny myslící bytosti stále vyžadují, aby se o ně staraly opět jen živé bytosti. I kdyby byly jiné, hlavně aby byly myslící.

Většina opuštěných světů však byla ponechána osudu dávno předtím, než se ke Galaktickému společenství připojila Země. Nemohly na nich být stanice, schopné samostatného fungování, protože elektronické roboty, které by to teprve umožňovaly, v dávných dobách nebyly k dispozici. Právě elektronika byla totiž vkladem, který do Galaktického společenství přinesla Země a pro niž byla brzy ostatními světy uznávaná - kromě pozemské hudby. Jen tři pozemská slova zná dnes kdekdo i na těch nejvzdálenějších planetách: robot, Japan a Mozart.

Ačkoliv se tedy možnost přistání na takové základně zdála nesmyslná, s naprostou jistotou vyloučená být nemohla. Tyto stanice byly kdysi dávno obsluhou nastaveny na vysílání, ne na příjem, ale také se v nich mohlo dít všelicos. Dvě lidské kostry v odpočívací místnosti byly něměm důkazem, že se tu nikdo nenachází.

Přesněji - nikdo živý.

Ludva odkopl kufřík, vběhl dovnitř a rychle zavřel dveře kapsle. Teď tu byli alespoň ve známém prostředí - ale když našel sestru brečet v nejvzdálenější kabině, neměl sílu ji potěšit tak, aby přestala vzlykat.

»Jsme na opuštěné planetě, jsme!« naříkala Jana. Tiskla přitom k sobě Gringa tak silně, až štěně kňučelo a snažilo se jí vytrhnout. Ludva se málem rozbrečel také, neboť na to neuměl odpovědět. Tušil, že má sestra nejspíš pravdu - a oba dva sourozence objala hrůza, co s nimi bude.

»Co budeme dělat?« obrátila se Jana na Ludvu.

»Nevím,« odpověděl nešťastně.

»Zůstat tady opravdu nemůžeme!« tvrdila Jana. »Proč už to nejdeš obhlédnout?«

»Půjdeš se mnou?« jistil se Ludva.

»Já půjdu prohlédnout kapsli, jestli tady není něco, co budeme potřebovat,« rozhodla se Jana.

»To bych si s tebou docela rád vyměnil,« řekl Ludva, ale utřel si slzy a obrátil se opět k východu z transportního kontejneru. Jana ho doprovázela až ke dveřím.

»Zavři za mnou,« nabádal ji. »Až přijdu, třikrát na dveře zaťukám. Buď tady, ať mi hned otevřeš, ano?«

Přikývla a když vykročil ven, stiskla tlačítko. Stlačený vzduch zasyčel a dveře se zavřely. Zvenčí by se daly otevřít speciálním klíčem; ten však měly stewardky, obsluha stanice, ale ne cestující. Ludva zůstal sám ve staré stanici, kdoví před kolika lety opuštěné...

»A co to je za obludy, když se jich báli i Bardžané?«

»Jak ti říkám, jsou nezranitelné všemi zbraněmi, jaké kdy měli k dispozici kosmonauté, ať z Bardžá, z Aigury, nebo ze Země. Obyčejné střely skrz ně neškodně prolétávají, aniž by jim byť jen nepatrně uškodily. Výbušné střely z bardžanských dinosauřích pušek je sice mohou trhat na kusy, jenomže - jim to vůbec nevadí. Trochu na ně platí oheň, plamenomet je může na chvíli zadržet - ale plamenomet nemůže chrlit oheň stále a když mu dojde hořlavina, je s lidmi brzy konec,« vykládal zděšené Janě Ludva.

»Co to může být za nestvůry?« vyjekla. »Takové jsme nikdy v biologii neměli - a učili jsme se přece biologii ne-lidí i jiných kosmických bytostí!«

»Asi jsi to přeslechla,« zavrtěl hlavou Ludva. »Ty tvory jsme zaručeně probírali - dokonce hned na začátku. Některé příbuzné druhy jsou totiž i na Zemi.«

»Nelži! To není možné, takové neznám!« vyhrkla.

»Ale znáš,« povzdychl si. »Například měňavka obecná...«

»Améby?« podívala se na něho nevěřícně. »Takové ty malé, jednobuněčné...«

»Ano, améby,« přikývl. »Až na to, že améby na Gíjó mohou mít i pět metrů, pokud se sbalí do tvaru koule. Jinak mohou nabývat tvarů podle chuti. Když se tato améba natáhne, může měřit dvacet metrů. Na takovou vzdálenost může i skočit.«

»A to jsou - tady všude kolem nás?« zbledla jako křída.

»Já nevím,« pokrčil rameny. »Nemusí být všude. Bardžané tu postavili několik stanic, aniž by si všimli, že tu nějaké jsou. Začalo to až po půlroce jejich pobytu - ale pak to šlo ráz-naráz. Což opravdu nevíš, že to byla největší katastrofa při zkoumání vesmíru - pokud nepočítáme válku s Agríši?«

»Musíme okamžitě pryč!« vykřikla Jana přitlumeným hlasem, jako by se bála, že ji nějaká zdejší obluda uslyší.

»No jo - ale jak?« připomněl jí Ludvík.

»Musíme zjistit, jak se zdejší stanice ovládá!« řekla kategoricky. »Uik tu máme, někam se odešleme sami!«

»To bych rád věděl, jak,« odvětil skepticky. »K tomu vím jen to, že dříve se řízení stanic od dnešního dost podstatně lišilo. A protože tahle stanice je už nejméně devět tisíc let opuštěná, má určitě starý typ řízení. Tu nezvládneme.«

»To tu musíme zemřít?« zašeptala Jana. »Ale já nechci!«

»Já taky ne - jenomže nevím, jak z téhle pasti ven...«

v průměru, vzít jich do hrsti pět by byl asi problém. Ludva pušku i náboje nechal ležet a rozhodl se vrátit se k Janě.

Ťukání na dveře kapsle však dlouho zůstávalo bez odezvy. Ludvu zamrazilo a začal proto bušit silněji - až se konečně ozvalo zasyčení a dveře se otevřely.

»Kde jsi byla?« vyjel na sestru, sotva se za nimi zavřely dveře. Neudržel se a napřáhl se, ale pak se zase opanoval.

»Prohlížela jsem, co tu je,« skrčila se Jana v očekávání pohlavku. »Musíme přece vědět, co bychom mohli potřebovat.«

»Teď budeme potřebovat jenom jedno - prohlížečku starých bardžanských knih,« řekl a vytáhl z kapsy tu, kterou našel ve stole u koster. »Tahle nefunguje - nejsou v ní baterie.«

»Jé - takovou jsem ještě neviděla,« zajásala zvědavě Jana a chtěla Ludvovi strojek vzít z ruky. Ten však ucukl a začal se tvářit dotčeně.

»Já jsem ji našel,« řekl přísně. »A když jsi tady všechno tak důkladně vyzkoumala, tak...«

»Našla jsem místnost první pomoci,« řekla rychle, aby tím zakryla, že nečekala u východu, jak slíbila. »Je tam spousta různých věcí. Kromě lékárničky i nějaké zbytečnosti. Taková promítačka, jakou potřebuješ, tam sice není, ale zato je tam slušný počítač s adaptérem k prohlížení starých bardžanských knih. Jako by tu byl schválně!«

»Bodejť by nebyl - v bardžanském uiku,« zavrčel Ludva, ale už o poznání smířlivějším hlasem. »Ukaž kde to je.«

Zavedla ho do nejbližší místnůstky hned vedle východu. Tak jak říkala, byla tu lékárnička, zmíněný počítač, zřejmě čerstvě vybalený z krabice, ale kromě toho několik balíčků čokolády, sušeného ovoce, nakládané bifarny a několik malých plechovek s různými nápoji - od pemogu po Coca-colu.

»No co - musela jsem zjistit, s čím můžeme počítat,« jen krčila rameny. »Ale nevzala jsem si ani kousek čokolády, já jsem si řekla, že počkám na tebe.«

»To jsi udělala dobře,« řekl suše. »Budeme asi muset moc šetřit. V celé stanici není vůbec nic k jídlu ani k pití.«

»Vážně?« podívala se na něho vyplašeně.

»Jo.« potvrdil lakonicky. Pokusil se připojit počítač do elektrické zásuvky, kterou v této místnosti snadno našel. Stačilo se rozhlédnout - byla nad nevelkým stoleckem, na němž ležela konev elektrického rychlovařiče. Ludva zručně nastartoval počítač a pomocí nápovědného systému, který jako všichni dobře znal, oživil adaptér ke čtení krystalických knih, jaké se na

planetě Bardžá používaly už před čtyřiceti tisíci lety a které dosud ani nejmodernější počítače zcela nevytlačily. Adaptér po vložení knížky jemně zablikal svým modravým kontrolním světlem, ale vzápětí rozsvítil červenou kontrolku - znamení, že obsah knihy je přehrán do vnitřních pamětí počítače.

»Uvidíme,« řekl Ludva spokojeně - a promítl na obrazovku první stránku knížky.

»Palubní deník hvězdného letadla číslo sto dvacet pět«, stálo na titulní stránce. A menšími písmeny bylo připsáno: »Započnuto čtvrtého dne šestého měsíce roku šestnáct tisíc sto dvanáct Druhé galaktické éry«.

»Proboha - Luďo - to snad není možné!« vykřikla Jana.

»Není to omyl?« vytřeštil oči i Ludva. »To by tahle kniha musela být napsaná...«

»...někdy před devíti tisíci lety!« dodala Jana s hrdlem staženým posvátnou bázní. »Počkej - co to děláš?«

Ludva opět manipuloval s počítačem, přičemž obraz titulní stránky zmizel.

»Podíváme se raději rovnou na konec,« vysvětloval jí své počínání. Vzápětí se na obrazovce objevila poslední stránka této knihy.

A oba sourozenci zděšeně četli text, zvýrazněný velikými červenými písmeny:

»Kdož čtete naše poselství - neváhejte a okamžitě opusťte tento svět, jak nejrychleji můžete. Tady vám hrozí strašlivá smrt, vraťte se proto ihned do svého hvězdného letadla, tuto planetu opusťte a nikdy se již nevracejte sem, na nešťastnou a prokletou Gíjó!«

»Proboha!« zašeptal Ludva zděšeně. »My jsme na Gíjó!«

»Ty snad o tomhle světě něco víš?« podívala se na bratra Jana nedůvěřivě.

»Nikdy ses nezajímala o dějiny kosmonautiky?« obrátil se naopak k sestře Ludva nevěřícím pohledem.

»Moc mě to nebavilo,« přiznala. »Ostatně - dějiny jsou do osmé třídy nepovinné.«

To byla pravda. V nižších třídách každé základní školy je jen málo předmětů povinných. Patří mezi ně čtení, psaní, biologie, matematika a výuka společnému jazyku Galaktického společenství Bar, bez něhož by se lidé nedomluvili nejen ve vesmíru, ale ani na většině míst Země. Ostatní předměty jsou zpočátku volitelné, žáci si je mohou vybírat podle toho, jak se jim zlíbí. Teprve později ve vyšších ročnících jsou žákům předměty přidávány tak, aby byly individuální zájmy doplněny a vyrovnány. Ani potom však

nejsou žáci omezováni ve výběru nepovinných předmětů. Jen tak se ovšem mohlo stát, že Jana neznala z Ludvova nejoblíbenějšího předmětu vůbec nic.

»Měla jsi raději vynechat dějiny hudby,« zaškaredil se na sestru Ludva. »Já ti tedy povím, co je Gíjó za planetu, ale pochybuji, že tě to potěší. Pamatuji si o ní skoro všechno, co bylo v učebnici. Nemusíš se obávat, moc tam toho nebylo, vždyť planeta Gíjó nebyla nikdy pořádně prozkoumána a navíc, větší část materiálů o ní se ztratila.«

»Ludvo, já jsem snad něco o Gíjó slyšela,« vzpomínala si Jana. »Nevím už co, jen že to bylo něco příšerného.«

»Příšerného? Ano - to je to správné slovo!« přikývl. »Gíjó má v dějinách kosmonautiky opravdu příšernou pověst - jako jediná planeta, odkud museli Bardžané utéci.«

»Bardžané?« podívala se na něho udiveně. »Ti si přece nic nedělali ani z obrovských veleještěrů planety Poenaid?!«

»Ani z ještěrů, ani z kilometrových pochodujících proudů velikých všežravých mravenců na Kimopetuí,« přikývl Ludva. »To snad něco znamená, jenomže to není zdaleka všechno! Gíjó začali docela normálně kolonizovat, když znenadání zaútočily místní obludy. Hltaly lidi po stovkách, obvyklé zbraně proti nim neúčinkovaly. Během pěti dnů zahynulo třicet tisíc lidí, ostatním nezbylo než nechat všeho a prchat o život. Pár těch příšer se spolu s uprchlíky dostalo až na technickou planetu Mosano-IŽtar - naštěstí jen tam. Další velké štěstí bylo, že Mosano-IŽtar je pouštní planeta. Také tam ty obludy pohltily několik set lidí. Zbývající před nimi uprchli do pouště. Při tom se naštěstí ukázalo, že na příšery platí nejvíce sucho. Uprchlíci tenkrát přešli úmorným pochodem poušť do sousední stanice, odkud byli evakuováni. Stanici opevnili v očekávání útoku. Teprve pak byl všemu neštěstí konec.

Až mnohem později dobrovolníci zjistili, co se dělo dál. Obludy nejprve sežraly všechno, co se dalo jíst. Potom z hladu pojídaly i jedna druhou a poslední se nakonec vydala za uprchlíky do pouště. Naštěstí uschla pouhé dva kilometry od další stanice. Tenkrát to dopadlo dobře, ale kdyby se tam dostala, opevnění by lidi nezachránilo. To vše se naštěstí odehrálo jen na neobydlených planetách, ale dovedeš si jistě představit, co by bylo za hrůzu, kdyby se ty příšery dostaly do obyčejného, obydleného světa?«

»Tady na Gíjó žijí - ty obludy?« vyjekla Jana.

»Ano. Dodnes jsou jediné, před kterými museli i Bardžané neslavně utíkat,« přikývl. »A navíc - jen zlomku lidí se to tenkrát podařilo, většina zahynula hroznou smrtí.«

Pečlivě zavřel dveře, ale všiml si, že je nemůže správně dovřít. Chybělo na nich těsnění, zůstal jen holý kov a kolem dokola dveří byly škvíry tak velké, že by amébovitou bytost nezastavily. Obrátil se poplašeně nazpátek, ke dveřím, jimiž sem vstoupil. Opravdu - i zde těsnění chybělo. Původně byly všechny dveře jistě hermetické, teď byly pro příšery zcela průchodné, jenom jemu by mohly bránit v útěku. Snad by bylo lepší ani je nezavírat.

Vedle toalet byla umývárna. Dál ale byly přes další dveře navařené kovové pásy, takže nešly otevřít. Stranou ležel na zemi starodávný svářecí přístroj, podle váhy byl prázdný. Za dalšími bočními dveřmi byla opět jakási kajuta. Ludva do ní nahlédl - její dveře šly snadno otevřít. Tady ležela na zemi další vybělená kostra. Trhl sebou, ale už si natolik zvykl, že ani nevykřikl, ani neutekl. Opatrně se rozhlédl dokola po místnosti, ale když se nic nepohnulo, dodal si více odvahy a vstoupil.

Boční stěna byla rozervaná, nejspíš nějakým výbuchem. Byl v ní otvor s nepravidelnými, roztřepenými okraji, jímž bylo vidět do další místnosti. Také tady byly lidské kosti, podle dvou lebek - byly však rozdrcené a rozházené po místnosti. Vypadalo to, že tu byli dva lidé roztrháni výbuchem. To však nebylo to nejhorší co Ludva spatřil. Další stěna byla totiž rozvalená mnohem víc - a otvorem dovnitř dopadalo jasné sluneční světlo.

Slunce prokleté planety Gíjó!

Zjištění, že nemají bezpečnou ochranu, oběma sourozenci pořádně otřáslo. Ludva při své poslední výpravě zjistil dost závažných faktů. Předně - vzhledem k chybějícímu těsnění se ovzduší stanice dávno smíchalo s ovzduším planety a aniž by o tom věděli, dýchali oba už několik desítek hodin vzduch Gíjó - naštěstí jim neškodil. Museli však občas vyvětrat otevřenými dveřmi, což byla pokaždé velmi riskantní operace. Kdyby za dveřmi číhala nějaká nestvůra, asi by je nestačili zavřít. Kdo ví, zda by potom nestvůry zadržely další dveře, které už nebyly tak pancéřované.

V koupelně i na toaletách stanice tekla z kohoutků voda. Zprvu to sice byla jen jakási ohavná, zkažená břečka, která byla v trubkách kdovíjak dlouho, ale když odtekla, objevila se docela čistá, studená voda. Přestali mít tím pádem nouzi, bylo však zřejmé, že je amébovité bytosti mohou od tohoto zdroje kdykoli odříznout. Ludva navrhl udělat si včas zásoby a když Jana nebyla proti, donesl z bardžanské kuchyně všech osm kovových kanistrů, které tam našel, naplnil je a dovlekl do kapsle. Měly jedinou nevýhodu - chybělo jim těsnění, jako všude tady. Uložili vodu do jedné kajuty a rozhodli

Ztracenci

Tři dny, které prožili v kapsli, byly čím dál tím horší. Zpočátku je trápil jen děs z toho, že jsou na neznámé, navíc tak nebezpečné planetě. Pak se k tomu přidaly i další potíže.

V kterémkoli křesle se velice pohodlně sedělo, ale křesla přece jen nebyla stavěná pro spaní. Naštěstí v místnosti první pomoci bylo připraveno i několik skládacích nosítek, na nichž se dalo spát pohodlněji, než v křeslech.

Ve vybavení kapsle byla poměrně dobře zásobená lékárnička. Některým lidem se i během krátkého cestování udělalo špatně a pro takové případy muselo být vše pokud možno na místě. Právě tak bylo v kapsli pamatováno na toalety - nečekalo se sice, že je někdo použije právě během transferu, to by mohlo dopadnout všelijak, ale spíše krátce po něm. Bylo by smutné, kdyby cestující neměli takovou samozřejmost v dosahu. Potíž však byla s jejich kapacitou. Jana musela několikrát uklízet nevítané nadělení po psíkovi; pokaždé podlahu a koberce na ní pečlivě vydrhla kusy papíru, a všechno spláchla. Třetího dne se však objevila signalizace, že nádržka s vodou je prázdná. To bylo nečekané. Vodou se doposud i myli, což asi byla chyba - teď jim mohla chybět i na pití. Nemohli přece očekávat, že by se jim někdo postaral o čerstvou vodu.

V kapsli navíc nebyly potraviny. Samozřejmě, vždyť se ani nepočítalo, že by byly zapotřebí. Pro některé cestující, zejména pro děti, tu byly bonbóny, čokoláda, kuíst, bifarna, chipsy a jiné pamlsky, byly tu nevelké zásoby sušeného mléka a nápojů, ale rozhodně se nedalo čekat, že by miniaturní bar stewardek měl vystačit na delší dobu jako jediná obživa pro dva lidi - a psa. Ludva trval na tom, aby se veškeré zásoby rozdělily na malé dávky, aby vystačily co nejdéle. Jana však nesouhlasila, aby se uskrovňoval její Gringo - a potají mu »přilepšovala«. Většinou ze svého hubeného dílu, ovšem občas také ze společného. Dávala mu i častěji napít, ačkoliv sama s hrůzou pozorovala, jak rychle nápojů ubývá.

Další problém brzy nastal s elektřinou. Tu kapsle obvykle získává ze staničního rozvodu, jen po krátkou dobu transferu též z akumulátorů, které jsou průběžně dobíjeny během čekání na cestující. Tady však přívod zřejmě nefungoval a proto se akumulátory brzy vybily, neboť každý stropní panel potřebuje velké množství energie. Počátkem druhého dne začalo světlo

viditelně slábnout. Ludva sice vzápětí pozhasínal co se dalo a nechal svítit světlo jen v jediné místnosti, bylo to však málo platné, světlo sláblo víc a víc. Janu napadlo zhasnout světla úplně a svítit si pouze obrazovkou počítače. Stačilo to sice taktak na běžnou orientaci, ale počítač spotřeboval mnohem méně elektřiny, než stropní světla. I tak bylo jasné, že je jen otázkou času, kdy z vyčerpaných akumulátorů zmizí poslední zbytky energie a všichni se ocitnou v naprosté tmě.

Posledním, bohužel nejhorším problémem, se stal vzduch. Teď teprve se ukázalo, proč Transgalaktickou dopravu dosud spravuje Rada kosmonautiky. Ačkoliv v obvyklých podmínkách výměna vzduchu nečinila žádné potíže, tady nastaly už od druhého dne. Vzduch v kapsli byl čím dál tím vydýchanější a oba si uvědomovali, že pobyt v něm by mohl být nebezpečný. Měli by vzduch vyměňovat, ale báli se otevřít dveře, aby dovnitř nevnikly zdejší nestvůry.

Museli však vyvětrat a museli tedy otevřít dveře kapsle dokořán. Ludva u nich hlídal, připraven kdykoliv je zavřít. Po hodině se rozhodl, že by to snad mohlo stačit. Na stisk tlačítka se ozvalo zasyčení a dveře se zavřely, ale Ludva si s hrůzou všiml, že zvuk je nějak slabší a dveře se zavírají pomalu. Znamenalo to nejspíš, že dochází i zásoba stlačeného vzduchu pro ovládání dveří.

Ludva pilně studoval bardžanskou knihu. Doufal, že najde návod k ovládání stanice, ale ten v ní nenašel. Nakonec se rozhodl, že se přece jen odváží hledat nějakou další knihu. Malinké krystalové bardžanské knihy mohl přece při své první výzkumné výpravě velmi lehce přehlédnout. Neobešlo se to ovšem bez hádky, protože sestra ho nechtěla pustit.

»Nemůžeme tu přece jen čekat,« trval na svém Ludva.

»Můžeme,« odporovala Jana.

»Jediná naše naděje je, že se nám podaří spustit stanici a odeslat se domů. Ty myslíš, že tu jinak přežijeme?«

»Stanici nespustíme,« vrtěla hlavou. »Ale uvědom si, co se teď asi děje doma! Máma už nás přece čekala, dnes začíná škola a my nikde. Určitě už nás shánějí. Naše poslední stopa bude ve stanici Rugar. Až Strážci zjistí, kam nás ten dědula správce odeslal - určitě to neudělal schválně, ale mýlit se je lidské - pokusí se nás tu snad najít, kdyby pro nás měli poslat hvězdolet! Každou chvíli by tu mohl být. Ale jestli nebudeme v kapsli a sežere nás nějaká zdejší příšera, byl by s námi doopravdy konec, rozumíš?«

»Ale co když Strážci nezjistí, kam nás odesílal?«

»Už jsi slyšel, že by Strážci něco nezjistili?« nasupila se Jana. »Víš, co oni mohou? Mohou se v minulosti pohybovat, jak se jim zachce - jenom tam nemohou zasahovat! Mohou tomu dědovi znovu a znovu koukat na prsty, takže musí poznat, co skutečně provedl. No a jakmile budou vědět, kde jsme...«

»Jenomže si uvědom, že už na to měli tři dny!« vybuchl Ludva. »Tři dny tu trčíme - a kde jsou Strážci? To je takový problém, poslat hvězdolet na pár set světelných let? Zvlášť kdyby zjistili, že jsme právě na Gíjó a že je každá minuta drahá? A co když nás ten děda poslal správně - tedy co když správně nastavil kód, ale chyba vznikla někde v elektronice? Jak na ni mohou Strážci přijít? Pak mu mohou koukat na prsty třeba desetkrát po sobě - kód bude správný. Mohou ovšem hned vyloučit všechny aktivní stanice, stačí se zeptat - ale ty ostatní by museli oblétat hvězdoletem! Víš aspoň přibližně, kolik jich je? Deset - nebo sto? Kdyby na každou potřebovali dva dny letu - tak tu v tom nejhorším případě budou za půl roku nebo za rok. To z nás budou dávno kostry, jako z těch před námi!«

Jana na to neodpověděla, jen se rozbrečela. Ludva ji sice chvíli utěšoval, ale marně. Zdvihl se raději, že půjde.

»Pojď si za mnou zavřít dveře - ale ne abys od nich někam odešla! Kdybych musel utíkat před nějakou nestvůrou a nemohl se pak dostat dovnitř, budeš mě mít na svědomí!«

Spolkla slzy a šla s ním až ke dveřím. Otevřeli je - to šlo docela snadno. Jana je zavřela, ale svatě slíbila, že se od nich tentokrát ani nehne.

Ludva prosmýčil nejprve odpočívárnu, potom velín, ale nic zajímavého už neobjevil - kromě koster a pušky. Žádná další kniha tu nebyla - nejspíš je Bardžané odnesli, když tenkrát prchali před amébami. Prchali? Všem se to zřejmě nepodařilo. Nejméně dva tu zůstali - už navěky.

Nakonec se zastavil před dveřmi, na nichž byla namalována lebka. Chvíli váhal, ale nakonec si dodal odvahy a ostražitě stiskl tlačítko. Elektromotor se rozběhl a dveře se pomalu otevřely.

Byla tu nevelká chodba. Na obě strany tu byly dveře - ale na všech byly opět namalovány lebky. Nebyly to však dveře na elektromotor, ale obyčejnější, otevírané klikou. Ludva jedny opět tak opatrně otevřel. Nebylo tam však nic zajímavého, jen toalety bardžanského typu.

Odpad - uvědomil si Ludva. Ty améby mohly přijít odpadem, proti proudu! Proto to varování! Bardžané si možná tenkrát neuvědomili, že se dá použít tato cesta. Když na to přišli, namalovali sem lebky. Což už mohlo být pozdě.

pomalu a často museli nožem odřezávat všelijak propletené kořeny. Přitom se oba cítili velice slabí - hlad už se na nich projevoval.

Gringo nevydržel dlouho uvázaný na obojku. Najednou sebou trhl, Janě vyklouzlo vodítko z ruky a psík utíkal do blízké houštiny lesíka. Vzápětí zmizel mezi červeným křovím, odkud zaznínval jen jeho bojovný štěkot.

»Gringo, ke mně!« volala zoufale Jana. Byla by se za ním rozběhla, ale Ludva ji tvrdě zadržel.

»Zůstaň tady a hrabej!« obořil se na ni.

»Něco ho sežere!« vzlykala.

»Když ho něco sežere, bude mít smůlu,« opáčil příkře. »Já ale nedopustím, abys kvůli psovi zahynula i ty.«

Neodpověděla, ale opět začala lopatkou odhrnovat prach a hlínu na stranu. Odhrabali spolu skoro dva čtvereční metry slunečních baterií, když se Gringo vrátil. Vítězoslavně vrčel, čumáček měl dokola celý umazaný od jakési modré barvy a v tlamě držel právě tak modré - cosi, co však ani Ludva, ani Jana nemohli rozpoznat. Vypadalo to trochu jako ještěrka - až na to, že to mělo šest nožiček.

»Fuj, Gringo, pusť to!« plísnila ho Jana. Psík však vrčel a nemínil si nechat vzít svou kořist.

»Nech ho,« zadržel ji Ludva. »Kousne tě!«

Jana to tedy nakonec vzdala. Gringo se položil na břicho, ulovenou ještěrku si přidržel packami a začal zuby rvát její modré maso.

»Bude mu špatně!« bědovala Jana. »Mně se dělá zle, jen se na to dívám!«

»Jen ho nelituj! Můžeme mu oba jedině závidět,« podotkl Ludva. »Nažere se a nebude mít hlad. Já bych mu tu příšerku nejradši vzal, ale rozhodně ne proto, abychom ji vyhodili. Třeba bychom mohli i taková zvířata uvařit a sníst?«

»Fuj - Ludvíku!« pohoršila se Jana.

»Když se ti nelíbí tahle příšerka, co bys potom řekla na návrh, abychom snědli Gringa?« vyjel na ni Ludva.

»Ty barbare!« vyskočila. »Opovaž se na něco takového jen pomyslet!«

»Uvidíme, jestli ten pes přežije,« řekl Ludva klidně. »Já si myslím, že jsou dvě možnosti. Buďto budou zdejší tvorové jedovatí - pak Gringo zdechne. Nebo jedovatí nejsou, ale pak je půjdu lovit i pro nás.«

»Nebo třetí možnost - půjde-li spustit stanice, náš pobyt tady skončí,« dodala rychle Jana, opět se rychle sklonila a začala odhrnovat hlínu. »Jestli pak Gringo umře, do smrti ti ho budu vyčítat!«

»Já přece nemohu za to, že se ti vytrhl,« odsekl Ludva.

se, že s ní budou šetřit, jak to půjde. Nápoje neměli žádné, tato voda byla jejich jediná.

Pod podlahou transportní kapsle byly zakřivené technické prostory s prázdnými zavazadlovými oddíly. Tam teď chodili, místo na toalety - ty se totiž bez vody velmi rychle ucpaly. Jana objevila malou svítilnu, jejíž baterii si šetřili, jak to šlo.

Čas však ubíhal a pomoc nepřicházela. A tak došlo k tomu, že Jana na konci prvního týdne jejich pobytu na Gíjó plačíc rozdělila na tři díly poslední balíček sušenek.

»Nemůžu se dívat, jak Gringo trpí,« vzlykala, když psík kňučel a loudil další. Dostal přidáno už jen pár drobečků.

»Jenomže brzy budeme trpět i my - a mnohem víc!« odvětil na to Ludva zamračeně.

Byla to pravda. Už následujícího dne je oba zavalil hlad. Gringo kňučel, ale Jana mu už nemohla přilepšit - neměla čím a sama měla také hlad čím dál větší.

»Nezbývá nám nic jiného,« řekl Ludva. »Musíme něco udělat sami, jinak tu zemřeme.«

»Co chceš dělat?« opáčila nešťastně.

»Musíme se pokusit spustit stanici a odletět,« navrhl.

»Vždyť to neumíme!«

»Tak to budeme zkoušet tak dlouho, až se nám to povede,« prohlásil vzdorovitě.

»Jenže - dejme tomu, že se ti to povede a kontejner někam odešleme. Co z toho?«

»Aby to mělo smysl, pak v tom kontejneru budeš sedět ty,« dokončil svou myšlenku. »Podívej se - pravděpodobnost, že tě odešlu do jiného opuštěného světa je mizivá. Jakmile se ale dostaneš zpátky do civilizace, snad už se postaráš, aby mě odsud dostali, ne?«

»To mám letět bez tebe? Sama?« zděsila se.

»Nebudeš sama, budeš přece s Gringem,« zavrtěl hlavou.

»Bez tebe nepoletím!« vykřikla.

»Ale poletíš,« řekl rozhodně. »Poletíš, protože to je naše jediná, opravdu poslední naděje, rozumíš?«

»A ty tu zůstaneš - sám? Sám na Gíjó?« pořád nemohla jeho slovům uvěřit.

»To bude záležet na tobě,« obrátil se na ni s důvěrou. »Snad bys mě tu nenechala čekat dlouho? Až se dostaneš mezi lidi, pamatuj, že tu budu na tebe čekat.«

Jakkoliv jí myšlenka na rozdělení připadala děsivá, sama musela uznat, že jiné řešení nebude o nic lepší. Proto už se nevzpěčovala a pustila ho, aby zkoušel své štěstí ve velínu. Jen místo aby čekala připoutána v křesle, seděla u hlavních dveří kapsle a čekala, kdyby se ozvalo netrpělivé zabušení. Pořád přece hrozil útok příšer a v takovém případě měl Ludva raději hledat záchranu za jedinými hermetickými dveřmi. Bylo tu jedno nebezpečí - kdyby se Ludvovi podařilo kapsli někam odpálit, mohla by se nepřipoutaná Jana zranit. Oba se však shodli na tom, že pád z metrové výše přežije určitě, kdežto amébovité příšery neustále hrozily Ludvovi smrtí.

Zatímco Jana umírala strachy ve vstupní chodbičce kapsle, Ludva se ve velínu potil trémou. Ono se to řekne - odeslat kontejner - ale když byla stanice více než devět tisíc let bez provozu? Ludva očistil všechny měřicí přístroje a začal zkoušet jednu páčku po druhé. Ale všechny pokusy zůstaly bez jakékoliv odezvy. Při stisknutí jednoho tlačítka však prudce poklesla intenzita osvětlení - ve stanici prakticky naráz zhaslo světlo - a jen pomalu se opět rozsvítilo, jakmile je uvolnil. Ludva si teprve teď uvědomil, co o stanicích věděl ze školy. Součástí stanice vjosuzgu je veliký elektrický kondenzátor, který musí být před zahájením přenosu plný, jinak se přenos neuskuteční. A opravdu se zdálo, že ani těch několik zbylých svítících destiček na stropě chodeb stanice není dostatečně napájeno. Elektřiny bylo málo - ale odněkud přece jen přicházela, takže tu naděje pořád byla.

Ludva se začal starat, jak by bylo možné zhasnout svítící destičky a ušetřit tak energii pro transfer. Našel sice pár vypínačů a některá světla zhasl, ale pořád to nestačilo. Pak se rozhodl vypátrat, odkud sem vůbec elektřina přichází. Že staří Bardžané neměli izotopové baterie, to věděl bezpečně. Jako další zdroj, který by snad mohl fungovat celých devět tisíc let, zřejmě nepřicházela v úvahu voda, neboť turbiny by tak dlouho těžko vydržely. Vlastně zbývala jen sluneční energie - a po té by měl začít pátrat.

Prošel opatrně rozbitými kajutami a rozvalenou stěnou ve druhé z nich opatrně vyhlédl ven.

Svítilo slunce, ale byl zřejmě večer, protože nestálo vysoko nad obzorem. Obloha byla trochu nazelenalá, ale přece jen v ní převládala modrá s bílými mraky, jako na všech planetách, kde je v atmosféře kyslík. Budova stanice byla částečně v troskách - i uvnitř rostla podivná červená tráva a nízké keře - a dál Ludva spatřil vysoké stromy jakéhosi lesa, rovněž s červenými listy,

podobnými třásním. Osmělil se víc, opustil stěny stanice a udělal pár kroků do neznáma. Krajina tu byla kopcovitá a na první pohled zcela bezútěšná. Bylo to však proto, že zdejší vegetace neměla zelenou barvu, ale červenou. Když se Ludva podíval pozorněji, zjistil, že většina okolních pahorků je porostlých lesy a také údolí nejsou jen samé holé pouště, jak se mu zdálo zpočátku. Nikde tu však neviděl žádnou vodní hladinu, žádné jezero, potok či řeku. Po chvilce se otočil, aby si zvenčí prohlédl budovu stanice. Hned pochopil, proč není dost elektřiny. Na střeše budovy vyrůstalo několik desítek stromů, mezi nimi byly husté červené keře - a jen na jednom místě tu zpod hlíny jiskřily jakési rubínově červené destičky. Sluneční baterie - ale tak zarostlé a zaváté hlínou, že mohly opravdu dávat jen velmi málo energie.

Vrátil se proto dovnitř. V kuchyni základny se vyzbrojil lopatkou a velkým nožem, aby baterie očistil. Pak si to ale rozmyslel. Rozhodl se vrátit se k Janě a sdělit jí, co venku objevil. Předpokládal, že ji tím potěší, ale neočekával, že ji najde celou uplakanou.

»Nemáme naději, viď?« rozbrečela se, sotva mu otevřela.

»Právě naopak,« utěšoval ji. »Myslím si, že teď máme víc naděje, než ještě včera.«

A pověděl jí o slunečních bateriích, které stačí zbavit hlíny, aby začaly pracovat.

»Pomůžu ti!« nabídla se ihned.

»No - je možné, že to urychlíš,« připustil.

Jana nechtěla nechat psíka v kapsli, vzala ho proto s sebou. Ludva ji vedl zprvu do staniční kuchyně, aby si tu našla odpovídající náčiní. Teprve potom spolu vyšli ven, ale tam zjistili, že se mezitím snesl soumrak a byla téměř tma.

»Půjdeme raději dovnitř,« navrhl. »V takové tmě se může cokoliv připlížit, aniž bychom si toho všimli.«

Souhlasila - až příliš rychle. Vrátili se, alespoň se oba zhluboka napili čisté vody a pak se uložili k neklidné noci na rozložená nosítka. I ve spánku se navzájem drželi za ruce - a psík ležel mezi jejich nohama stočený do klubíčka...

Druhého dne - devátého dne jejich pobytu na Gíjó - vyšli spolu ven. Oblékli se oba do pracovních kombinéz a opatrně se vyšplhali na střechu stanice - šlo jim to dobře, neboť z druhé strany byl nevysoký pahorek, z něhož se dalo na plochou střechu rovnou přejít, a začali odstraňovat vzrostlé keře a odhrnovat hlínu ze slunečních baterií. Lopatkami jim to šlo

za ruku a nechala se od něho vést. Bylo to instinktivní, ale správné - spolu měli pořád větší šanci na přežití.

Vyběhli na vrcholek jakéhosi hřebenu. Dál se terén opět svažoval dolů, k nevelké říčce. Ludva se zarazil. Nevalné vědomosti o amébách z Gíjó mu říkaly, že sucho je jediné, co na ty netvory platí. Proto se raději obrátil podél hřebene, směrem k horám na obzoru. Jana se ohlédla a zadržela ho.

»Už to nejde za námi,« řekla chvatně.

»Ale je to skoro jedno,« odvětil jí najednou sklesle. Pak se posadil na zem a chvíli oddechoval po námaze z běhu.

»Chudák Gringo,« řekla opět Jana.

»Teď jsme na řadě my,« opáčil apaticky.

»Ty potvory přece jen nejsou příliš rychlé,« shrnula své první dojmy. »Dá se jim utéci.«

»To ještě o nich nevíš všechno,« řekl Ludva. »Já jsem tě nechtěl moc strašit, ale teď už platí, že každá rada má cenu života. Pamatuj si: améby dovedou jít po stopě jako pes, ale i když se nepohybují rychle, jak jsme právě zjistili, na rozdíl od nás neodpočívají. V největším nebezpečí budeme ve spánku, kdy se k nám mohou nepozorovaně připlížit. Jdou po čichu, takže ve tmě budou mít další výhodu.«

»Co budeme dělat?« řekla bezradně.

»Když zůstaneme tady, najdou si nás,« uvažoval Ludva zase trochu klidněji. »Musíme jít dál. Musíme se vyhýbat vodě, či spíše dávat si víc pozor, ve vodě jsou doma a nejsou vůbec vidět. Nevím - větší šanci snad máme v takovéto stepi, nebo v horách, čím sušší, tím lepší. Ale je tu ještě něco. Nemáme jídlo ani vodu. A nikdo o nás neví, takže na pomoc v žádném případě spoléhat nemůžeme. Nevidím to růžově, naše postavení rozhodně není záviděníhodné.«

»Já vím - tak pojď,« podala mu ruku. »Musíme najít místo, kde by nás ten rosol nemohl překvapit. Budeme se střídat ve spaní a kdyby něco, utečeme. Cestou se ale musíme podívat po nějakém jídle, jinak nevydržíme ani týden... Já pořád věřím, že nás tu musí někdo najít.«

»Jestli teď někdo vstoupí do stanice, stane se kořistí té obludy, co nás tam překvapila,« řekl Ludva zděšeně.

»Ty myslíš, že sem na Gíjó někdo osobně půjde a ani si to předem pořádně neprohlédne časoprojektorem?« připomněla mu Jana. »Jak by nás bez něj mohli vůbec najít?«

»No - doufám,« uklidnil se trochu Ludva. »Snad to každého napadne...«

»Neboj se - nejsi jediný, kdo snědl všechnu moudrost.«

Psík se nasytil a olizoval si dlouhým jazykem čumáček. Už na něm skoro ani neměl znát modrou krev zdejší kořisti. Pak teprve zvolna přišel ke své paní a otřel se jí o nohu.

»Fuj, Gringo!« plísnila ho Jana. »Zlobím se!«

»Nech ho být,« vrtěl hlavou Ludva. »Nevidíš, že mu je líp než nám? Já bych jedl, až bych brečel...«

»Víš vůbec, jestli jsou ty modré příšerky jedovaté?«

»To nevím,« přiznal. »Zpráva o biologickém průzkumu Gíjó se nikdy nenašla. Průzkumníci snad všichni zahynuli, zprávy o Gíjó pocházejí většinou až z druhé ruky. Víc se ví jedině o těch amébách, jednu, tu uschlou, zkoumali v klidu.«

Neřekl, že tomu klidu předcházela hekatomba, která mohla pokračovat, kdyby se amébě podařilo dorazit k další stanici.

Vrátili se do kontejneru oba zamazaní od vlhké hlíny. Ve stanici bylo nějak víc světla - skutečně, některé destičky, prve temné, se teď také rozsvítily. Ludva nechal Janu v kontejneru a poručil jí, ať si za ním zavře dveře.

»Zkusím to znovu,« prohlásil.

Došel do velína a zkoušel tlačítka. Jedno reagovalo téměř stejně, jako minule - světla zhasla a jen pomalu se začala rozsvěcet. Ludvovi se zdálo, že zaslechl jakýsi zvuk, podobný syčení stlačeného vzduchu, to ale bylo dnes všechno a chlapec se vrátil k sestře.

»Musíme odhrabat víc baterií,« prohlásil.

Nebylo dosud ani zdejší poledne. Všichni se aspoň pořádně napili a za chvilku už se šplhali na pahorek. Jana tentokrát uvázala Gringa k nejbližšímu stromu a s vervou se dala do sekání kořenů. Ludva mínil, že by bylo nejlépe vytrhnout keř hned zkraje, protože by se tím obnažila větší plocha baterií a jejich výkon by rázem stoupl.

Keř byl houževnatý a oba byli pořádně utahaní, ruce samý škrábanec, než jej vytrhli. Shodili keř dolů a začali uvolněné místo čistit. Jak Ludva očekával, očištěná plocha baterií se rázem zdvojnásobila.

Po hodině toho opět museli nechat - oba se sotva drželi na nohou. Únavou - ale zejména hlady.

»Podíval bych se do lesa - co když tam bude nějaké ovoce, které by se dalo jíst?« navrhl slabým hlasem Ludva.

»Půjdu tam s tebou,« prohlásila Jana.

Odvázala psíka od stromu a omotala si jeho vodítko pevně kolem ruky. Ludva šel jako první a velkým kuchyňským nožem sekal do šlahounů křovin, aby uvolnil alespoň malý průchod. Za Ludvou cupital Gringo, kterého vedla

Jana. Všichni tři se opatrně rozhlíželi - nejen kolem sebe, ale i nahoru do větví. Třásňovité listí však bylo řídké a skrz koruny stromů byla dobře vidět nazelenalá obloha.

Prošli křovím a ocitli se na planince. Na stromech i na keřích s červenými listy tu rostlo jakési ovoce nafialovělé barvy. Ludva utrhl plod velikosti mandarinky a nabídl jej Gringovi. Psík si však jen odfrkl a ovoce odmítl.

»Je to určitě jedovaté,« řekla Jana starostlivě.

»Kdyby ten pes měl hlad, asi bych souhlasil,« řekl Ludva. »Jenže on je nažraný, že by si nevzal ani opravdový buřt, kdybychom nějaký měli...«

Chvíli si fialový plod jenom prohlížel, pak jej dokonce rozkrojil. Dužnina uvnitř byla jedovatě světle fialová, ale Ludva k ní čichal a vůně se mu nezdála podezřelá.

»Ludvo - nech to být!« prosila bratra Jana.

»Máme umřít hlady, nebo se otrávit?« vybuchl - a zakousl se do fialového plodu.

»Ludvo - ne!« přiskočila k němu a snažila se mu plod vyškrábnout z ruky. Odstrčil ji však takovou silou, až málem upadla.

»Když je ti tolik líto psa, tak to musím vyzkoušet sám,« řekl. »Ale ty to nejez - počkáme aspoň půl hodiny, až co to udělá se mnou, rozumíš?« dodal smířlivěji.

»Ludvo - ale co když to je opravdu jedovaté?« rozvzlykala se Jana.

»To uvidíme,« řekl Ludva. Ovoce bylo sladké a mělo divnou kořeněnou chuť, ale jíst se zřejmě dalo.

Otočili se nazpátek, ale dohodli se, že se budou vracet jinou cestou, aby obešli pahorek kolem dokola. Brzy opustili houštiny a dál už byla jen volná nízká tráva. Šli teď vedle sebe, Gringo pobíhal na délku vodítka před nimi.

Stranou byla nevelká tůňka a psík k ní hned zamířil. Jana ho následovala a čekala, až se napije, Ludva zatím pozoroval okolí. Gringo chlemtal vodu tak dychtivě, jako kdyby ji celý týden neviděl. Náhle Jana spatřila, jak se v tůňce znenadání zvedla půlmetrová vlna - přímo proti malému psíkovi. Okamžitě ho zalila a kolem dokola obalila podivným průhledným, bezbarvým rosolem. Gringo zakvílel bolestí, začal se zmítat, rval se nazpět, ale rosolovitá vlna byla kupodivu pevná tak, že ani Jana, ačkoliv instinktivně zatáhla za vodítko, Gringa ven nevytrhla. Pod průhledným rosolem bylo brzy vidět, jak se z psíka odplavují zrzavé chlupy, jak jeho kůže rudne krví a brzy byly vidět i první obnažené kosti. To už psík přestal kvílet, jen jeho zadní nožky sebou křečovitě škubaly.

»Gringo!« křičela hrůzou Jana.

»Jano! Pusť to vodítko, rychle!« zařval bezmocně Ludva. »To je přece - améba z Gíjó!«

Přiskočil, vytrhl jí konec vodítka a odhodil jej směrem k tůni. Byl nejvyšší čas - rosolovitá hmota jako průsvitný provazec už rychle tekla vzhůru po koženém řemínku směrem k Janině ruce.

»Gringo - pejsánku!« brečela Jana.

»Na co čekáš?« uchopil ji Ludva za ruku a trhl s ní. »Musíme pryč, než se to vrhne i na nás! Psovi už nepomůžeš!«

Jana ještě okamžik vytřeštěně hleděla na rosol, pod nímž se zmítalo zkrvavené tělíčko. Hlava psíka a jeho přední nohy už byly jen holé kosti a rosol rychle rozpouštěl vše ostatní. Ludva sestru netrpělivě táhl za ruku pryč od tůně. Podvolila se a běžela s ním směrem k základně, jen se pořád k tůni ohlížela.

»Musíme ihned odletět,« hučel do sestry Ludva. »Teď snad už bude dost energie - odpálím tě a musíš hned pro mě poslat pomoc - ty bestie už o nás vědí, rozumíš?«

Jana ho téměř nevnímala. Pro slzy málem neviděla na cestu a jenom němě vzlykala.

Bez dechu doběhli ke stanici. Ludva šel tentokrát napřed, ale najednou se zarazil - a vrhl se nazpět.

»Jano - utíkej!« křičel na sestru a rychle ji strkal zpět k východu ze stanice. Jana, pořád ještě skrz slzy, viděla, jak se proti nim vymrštila právě taková bezbarvá vlna, jaká jí před půl minutou sežrala psíka. Ztuhla hrůzou - ale Ludva do ní silou vrazil a vytlačil ji ven z průrvy. Rosol vzápětí pleskl na podlahu těsně před rozbitou zdí, tam kde okamžik předtím stál Ludva, ale odkud stačil včas vyskočit ven. To ale zdaleka nebylo všechno, améba se nemínila zastavit. Přivalila se jí další vlna, přelila se ven ze stanice a mířila k nim. Valila se tak rychle, jako kdyby proti nim někdo vylil velký hrnec vody.

To už ale Ludva vyrazil jako běžec-sprintér a táhl sestru za sebou. Minuli úzký jazyk nebezpečného rosolu, který se je pokoušel obtéci zprava a brzy byli dva metry před valící se zkázou. Vyběhli do stepi, ale nedali se kolem tůňky, kde zahynul Gringo, zamířili stranou, do kopce. Tento směr Ludva nezvolil proto, aby cesta do kopce améby zpomalila, spíš proto, že byl tímto směrem terén sušší. Když se nakrátko ohlédl, spatřil rosolovitou hmotu, jak se valí za nimi i do kopce. Měla přes pět metrů délky, metr šířky a valila se za nimi stále stejnou rychlostí, byla ale přece jen pomalejší než oni. Jana se mezitím také vzpamatovala a pochopila, že jde oběma o život. Nenechala se už pasívně táhnout a běžela teď po boku svého bratra. Stále se ho však držela

Neměli přístřeší, neměli oheň. Ovoce by mohli trhat, pokud by na ně narazili, ale skladovat je neměli kde. Mohli si udělat zásoby tak na den, na dva.

A to bylo - všechno. K přežití na neznámé planetě poněkud chabé vybavení. Konec konců, uvažoval, pár dní by se tu snad přežít dalo - a dál nemělo smyslu počítat.

Aby neusnul, zůstal Ludva stát a stále pozoroval okolí. Jak je možné, uvažoval, že Bardžané, tak perfektně vybavení, vycvičení a všestranně připravení kosmonauté museli z téhle planety uprchnout s obrovskými ztrátami, zatímco oni dva, dosud vlastně děti, nezvyklé žít mimo mateřskou civilizaci, tu pořád ještě žijí? Pravda, zatím jen s obrovským štěstím. Velikou službu jim prokázal Janin psík Gringo - viděli na vlastní oči, jak vypadá největší nebezpečí této planety a co dokáže. Améba, která sežrala Gringa, byla nejspíš nějaká malá; pětimetrová koule by se do tůňky ani nevešla a kdyby na ni narazili, asi by se nespokojila s psíkem, ale vrhla by se na všechny tři. To tedy bylo první štěstí. Jak byla velká ta druhá, toho si pořádně nevšimli - unikli jí o vlásek. Asi nemá cenu hledat před amébami úkryt uvnitř staveb, uvažoval dále, tam mají všechny výhody na své straně. Kdyby tamta bestie nevyrazila hned jak vstoupili, ale nechala je projít a zaútočila pak na ně zezadu, byla by je určitě sežrala oba. Jenomže - na to by améba musela projevit větší inteligenci - kdežto její jedinou vlastností bude nejspíš žravost.

Zbývá jim tedy pokračovat v taktice, která se zatím dobře osvědčuje. Zůstat pokud možno na suchu v otevřeném prostoru, aby mohli kdykoliv utíkat, protože améby nebudou podle všeho schopné sprintu. Ale pozor - četl přece o jejich stopařské zdatnosti a vytrvalosti! Budou-li je pronásledovat, pak jim nedopřejí oddechu. Jeden člověk by pak proti nim neměl šanci - přepadly by ho ve spánku. Musí se pořád držet spolu, aby se mohli střídat v nepřetržitém hlídání. Na téhle planetě žije více živočichů, Gringo přece ulovil jakousi ještěrku, či co to bylo... A když tu mohou žít ještěrky...

Bude ale Janička, tahle dívenka, schopná vydržet neustálé napětí? Ludva ji litoval - a současně se bál, že jeho sestra nevydrží. Když měla hlídat u dveří kapsle, šla si prohlížet, co ji zajímalo. Kdyby v té chvíli... ale snad si už i ona uvědomila, že tady jde o život a nebude dělat, co nemá...

Když jí jemně zatřásl ramenem, pomalu otevřela oči.

»Co.. co je?« hned byla na nohou.

»Spala jsi už šest hodin,« ujistil ji Ludva. »Já vím, že to je málo, ale půjdeme dál.«

»Proč?« rozhlédla se ostražitě. Neviděla kolem sebe nic podezřelého.

Vstal - trochu s její pomocí, rozhlédl se kolem a pak se obrátil k horám. Vykročil jako první, Jana kráčela za ním. Stále stoupali a přibližovali se k nevelkému načervenalému lesíku. Co jim oběma na Gíjó chybělo, byla obyčejná zelená barva - tahle planeta vypadala pustá jako Mars.

»Doufám, že tam bude aspoň trocha toho ohavného ovoce pro nás oba,« řekla Jana. »A snad je nebude hlídat ten rosol...«

»Ovoce jedovaté zřejmě není,« uvažoval Ludva. »Já vím, ty musíš mít větší hlad než já, ale i já bych jedl, až bych brečel...«

»Ludvo - jak dlouho tu můžeme vydržet naživu?« řekla Jana vážně. »Já mám obavy - že tak do večera...«

»Možná i o něco déle,« odtušil. »Ale jestli sem pro nás do týdne nic nepřiletí, tak nebudou mít koho zachraňovat...«

Oheň na skále

Klopýtali stepí k nízkému lesíku. Dnes už toho měli dost, teď jen hleděli, jak se utábořit. Bylo naštěstí sucho a horko, kdo ví, zda je budou améby pronásledovat. Přesto se neustále ohlíželi.

»Já už nemůžu,« vzlykala Jana. Červený lesík byl jen pár kroků od nich, ale oba byli zesláblí a drželi se za ruce posledními zbytky sil. Udělali si z kapesníků improvizované pokrývky hlavy na ochranu před slunečními paprsky, ale moc jim nepomáhaly.

»Ještě kousek,« přesvědčoval Ludva sestru a táhl ji dál.

Konečně tu byly první stromy. Ludva zbystřil pozornost. Tady mohlo číhat nebezpečí, ať améby, které už poznali, nebo jiné, doposud neznámé. Jana ve stínu rozložitých červených stromů trochu ožila a očima hledala nějaké ovoce. A skutečně brzy spatřila fialové plody, stejné, jako už ochutnal Ludva.

Namířila si to rovnou k nim, ale Ludva ji zadržel.

»Počkej, nesmíš být tak hrrr..« napomínal ji. »V neznámém světě musíme být opatrnější.«

Opatrně zkoumali okolí, ale nic podezřelého neobjevili. Ludva opatrně utrhl několik plodů a jeden z nich rozkrojil. Přičichl - a pak už jej podal Janě.

»Je to stejné ovoce jako tamto - tak jez...«

Nemusel ji samozřejmě pobízet dvakrát. Zakousla se do sladké dužiny, až jí šťáva stékala po tváři. Ludva se také pustil do ovoce a trhal další a další. Co nemohl sníst hned, podával Janě a sám si plody strkal za košili. Jana dala pár plodů do kapsičky, ale brzy usoudila, že se tam víc nevejde a nechala Ludvu, aby všechno uschoval u sebe.

Ovoce bylo šťavnaté, ani po něm neměli žízeň. Když už byli najedení a Ludva měl za košilí i plno zásob, navrhla Jana, že by si měli odpočinout.

»Jsem pro - ale přejdeme k támhletomu stromu,« ukázal jí Ludva stranou. Opodál stál osamělý strom s košatou červenou korunou, jejíž větve sahaly skoro až k zemi. »Tam bude stín, ale kolem sebe budeme mít přehled větší, než tady mezi tolika stromy.«

Souhlasila bez námitek. Došli ke stromu, pořádně se kolem porozhlédli, také korunu propátrali očima a pak teprve Ludva Janě navrhl, ať zkusí usnout.

»Ale budeš u mě, viď?« vymiňovala si.

»To víš,« ujistil ji. »Nehnu se ani na krok.«

Sundal bundu, stočil ji a udělal z ní jakýsi polštářek. Ale Jana nemohla usnout, pocit nebezpečí jí to nedovoloval. Chvíli se vrtěla, pak projevila přání, aby si lehnul on.

»Ba ne, teď jsme utahaní, musíš si odpočinout,« trval na svém Ludva. »Až budeš hlídat ty, tak nesmíš usnout, rozumíš? Hodně se uvolni, nemysli na nic a představuj si, že padáš někam do hloubky.«

Poslechla - a skutečně za chvíli usnula. Její spánek nebyl zrovna klidný a Ludva se na ni díval s obavami - a soucitem. Jeho malá sestřička - a najednou tady, na nebezpečné planetě mezi nestvůrami...

Co mají potřebného k přežití na neznámé planetě? Jedinou zbraň - velký kuchyňský nůž, který by snad stačil na obranu před zvířaty do velikosti psa vlčáka, ale těžko by se jím ubránili, kdyby na ně zaútočilo nějaké větší zvíře - a proti amébám tato zbraň nepředstavovala vůbec nic. Ludva měl navíc svůj kapesní nožík, ale ten byl ovšem příliš malý. Mohli se jako dosud spoléhat jen na útěk. Ale - jak dlouho ještě?

V žádném případě se nemohou vrátit do stanice. Zůstaly tam jejich kufříky s věcmi, ale ty jsou už nedostupné, neboť jsou hlídané rosolovitými bestiemi - a kdo ví, třeba už ani neexistují. Ty bestie jistě nalezly i do kapsle, kde sežerou co se dá. Pro ně nejspíš bude potravou cokoliv organického, určitě se dokáží živit vším, co tam najdou, i koberci, výplněmi sedadel a čalouněním. Nedalo se očekávat, že by oba kufříky byly i potom použitelné. Bestie tam určitě budou tak dlouho, dokud kapsli dokonale nevybílí. Možná se tam navíc i rozmnoží, nebo se jich tam stáhne více. To ovšem znamená, že zůstali na neznámé planetě odkázaní na to, co mají u sebe - a musí s tím vystačit co nejdéle. Už aby tu byl záchranný letoun - Ludva měl na rozdíl od Jany poněkud víc pesimismu, ale i on věřil, že je oba odsud někdo dostane do bezpečí.

Letní oblečení by jim mohlo vystačit, alespoň ve zdejším teplém podnebí - než se přiženou lijáky nebo ochlazení, což nemohli v žádném případě předvídat. O podnebí nevěděli vůbec nic, ale zatím se proto nijak netrápili, podle všeho nemělo vůbec rozhodovat. V současné době tu bylo příjemně - a buďto budou zachráněni včas, nebo...

Co ještě měli? Dva komunikátory - naprosto zbytečná věc na neznámé planetě. Mohli by se jimi dorozumívat - kdyby se vlastně pořád nedrželi za ruce.

»Protože tady jsme blízko stanice. A noc na planetě Gíjó bude pořádně dlouhá - stejně tak jako den.«

»Jak to víš?«

Ludva jí ukázal na klacík, který si zapíchl do země.

»Udělal jsem si tu jakési sluneční hodiny,« vysvětloval jí. »Nic moc, ale rovnostranný trojúhelník zjistit umím. Než se tu stín přesune o šedesát stupňů, uplyne šest hodin. To znamená, že den bude trvat šestkrát tolik, tedy třicet šest hodin. Osmnáct hodin bude noc - a to bychom měli být raději trochu dál odtud, nemyslíš?«

Neměla nic, co by postavila proti jeho argumentům, ani se mu postavit nechtěla. Pocit nebezpečí ji nutil souhlasit se vším, co by mohlo oddálit hrozný konec.

»Ale ty jsi nespal?« řekla udiveně.

»Bude světlo ještě pět až šest hodin,« ujistil ji. »Tuhle dobu musíme využít. Pak mě necháš trochu si zdřímnout, ale ne abys mě nechala spát dlouho!«

Vyrazili dál směrem k horám. Ale oběma bylo mnohem lépe, než před několika hodinami. Z první hrůzy se přece už trochu vzpamatovali, Jana byla odpočinutá, vyspalá a po dlouhé době byli oba též najedení, byť jedli jen trochu ovoce.

Vyšli proto v poměrně dobré náladě a kráčeli vedle sebe slušným tempem. Jana byla sice mladší a menší, ale zato nic nenesla. Ludva měl za košilí ovoce a v ruce velký kuchyňský nůž po starých Bardžanech. Šli rychle, ale opatrně, neustále sledovali trávu a písek před sebou, zdali tam nic není. Tak spolu přešli několik kilometrů dlouhý hřeben a začali opět sestupovat do údolí. Bylo tu sucho, žádná řeka tudy netekla, proto neměli zvláštní obavy.

»Udělali jsme hroznou chybu,« řekla Jana po dlouhé době mlčení. »Měli jsme si vzít létací nárameníky.«

»Za prvé - jsou v kufrech v kontejneru a teď je asi právě žerou améby. Za druhé - jejich akumulátory by nám vystačily všeho všudy na pár hodin letu a pak by byly na nic, protože je nemáme kde dobít.«

»My jsme je měli mít na sobě od samého začátku, nezůstaly by v uiku. A vybít je naráz, to by byla hloupost tak očividná, že bychom na to přišli. Ale kdybychom teď měli jít přes nějakou říčku, báječně by se hodily...«

Ludva se zarazil. To byla totiž naprostá pravda a sám se na sebe zamrzel, že na to nepřišel on - a zejména včas. Teď už bylo pozdě honit bycha. Vrátit se do stanice, kde améby právě pořádají hostinu - snadno by se mohli stát dalším, pro améby velice vítaným chodem.

»Po bitvě je každý generálem,« řekl rozmrzele.

Ludva, který šel vpředu, se najednou prudce zarazil. Dva metry před ním stál vysoký člověk tmavohnědé pleti, více než dva metry vysoký. Jinak byl jeho vzhled stejný, jako u lidí ze Země. Oblečený byl pouze do krátké zástěrky, zhotovené ze skvrnité chlupaté kožešiny, na hlavě měl v hustých dlouhých černých vlasech zapíchnuto několik holých, tenkých, bílých kostí. V ruce držel dvoumetrovou dřevěnou tyč, na níž byl na konci připevněn špičatý kus zlatě se lesknoucího kovu. Tento kovový hrot se teď opíral Ludvovi o prsa.

»Stůj!« promluvil neznámý. »Ani o krok dál! Nebo na tomto místě zemřeš.«

»Já jsem to nemyslela na tebe,« obrátila se k němu hned Jana. »Mně to taky napadlo až teď, když se to nedá napravit. Ale pak to ode mne neber jako kritiku, spíš se nahlas divím, že jsem na to nepomyslela dřív. Když já jsem se starala jen o chudinku Gringa...«

»Ten nás nejspíš zachránil, aspoň pro tentokrát,« podíval se na ni smířlivěji. »Kdyby ho ta první améba nesežrala, ani bychom nevěděli, jak ty bestie vypadají - a ta druhá potvora už by si na nás teď asi pochutnávala. Pejska je mi líto, ale kdyby sežrala tebe, byla by to mnohem větší tragédie.«

»Ale - neměl jsi ho rád...«

»Byl to hloupej pejsek,« zavrtěl hlavou Ludva. »Nejdřív jsem si myslel, že by nám jeho instinkty mohly pomoci, ale viděla jsi sama, jak snadno se nechal překvapit. Jenomže, ať to vezmu z kterékoliv strany - zachránil nás. Prozatím.«

Dosáhli mezitím dna písčitého údolí a terén odtud začal opět stoupat. V písku byly rozesety obrovské balvany a Ludva zpozorněl. Za každým takovým balvanem se mohlo něco nebezpečného skrývat. Ale zdálo se, že tu nic není.

»Pozor - Luďo!« vykřikla najednou tiše Jana a strhla bratra zpátky. V písku pár kroků před nimi se cosi zavlnilo. Ludva ucouvl, pak se sehnul, vzal kámen a hodil jej do podezřelého místa.

Písek se rozprskl do všech stran - a vymrštil se z něj skoro metrový žlutě mramorovaný had. Zlobně zasyčel, pak se rozhlédl pichlavýma očkama - a v okamžiku se zase zahrabal do písku.

Sourozenci místo obešli úctyhodným obloukem, ale po této příhodě trochu zpomalili. Nebyly tu jen améby, ale také hadi a možná i jiná nebezpečí. A nebylo by dobré, aby ve snaze vyhnout se jednomu přehlédli jiné.

Vyšplhali se na nepříliš vysoký pahrbek, kde bylo několik desítek velkých balvanů. Najednou Ludva pevně stiskl sestře ruku a strhl ji k zemi.

»Co je?« zašeptala, protože sama nic nezpozorovala.

»Támhle - vidíš?« právě tak šeptem jí ukazoval.

Na protějším kopci stála vysoká skála. Na jejím plochém vršku hořel veliký oheň, kolem kterého se pomalu pohybovali v jakémsi rytmu nějací tvorové. Na tuhle dálku se zdálo, že to snad jsou dokonce - lidé...

Chvíli se krčili za balvanem a pozorovali protější skálu. Jana se otřásla, ale nebylo to chladem. Vzduch nad údolím se chvěl horkem a rozmazával všechny vzdálené předměty, že bylo nemožné rozpoznat víc než pohybující se skvrny kolem ohně.

»Jsou tam nějaké bytosti,« rozpoznala Jana s určitostí. »Myslím že vypadají skoro jako my... Řekla bych, že to jsou lidé.«

»Máš pravdu - je to zajímavé. Ale je to pro mě záhada. Bardžané na Gíjó přece žádné lidi neobjevili.«

»Neobjevili dlouho ani améby,« odtušila klidně. »Lépe řečeno, od chvíle, kdy na Gíjó objevili améby, neobjevili už vůbec nic. Je to tak?«

»Co když to jsou lidé ze záchranné výpravy, kteří nás tu hledají?« nadhodil Ludva.

»Prosím tě, uvažuj taky trochu,« zamračila se na něho. »Myslíš si, že ti by tady klidně tancovali u nějakého ohně? Kdybych velela záchranné výpravě já, posadím jednu skupinku Strážců k obrazovkám časoprojektorů, další do letadel a sama bych je koordinovala vysílačkou. Až nás někdo objeví, nebude to vypadat jinak, věř mi. Najednou kousek od nás přistane gryul, nasedneme - a sbohem, Gíjó! Ale rozhodně tu nikdo nebude pořádat piknik, tím si buď jistý!«

»No - máš asi pravdu. Co je to ale za lidi?«

»Lidi?« opáčila. »Jak můžeš tvrdit, že to jsou lidi? Já bych tu spíše očekávala nějaké příšerky. Tamta ještěrka měla šest nožiček, takže by lidé mohli mít buď čtyři nohy, nebo čtyři ruce. Jde o to, jestli to jsou lidi, nebo už ne-lidi.«

»Nezdá se, že by měli moc rukou,« řekl Ludva. »Vypadají skoro jako my. Možná jsou trochu vyšší.«

»Půjdeme k nim?« otázala se nerozhodně.

»Asi ano,« přikývl. »Uvidíme. Kdyby to byli lidé, mohli by nám třeba pomoci.«

Opustili tedy úkryt za skálou a vydali se přes údolí. Teď ovšem museli dávat pozor především na to, co se nachází před nimi, než aby se dívali po protějším svahu. Nevyhýbali se jenom vodě, ale už i podezřelým plochám písku. Najednou Jana stiskla Ludvovi pevněji ruku:

»Luďo, oni jsou pryč...«

Ludva se také zastavil a podíval se na skálu. Oheň už tam neplápolal, jen slabý proužek dýmu se vinul vzhůru. Všechny bytosti zmizely.

»Třeba nás zpozorovali a schovali se,« usuzoval.

Pochodovali tedy dál. Slunce bylo těsně nad obzorem, měli by si pospíšit, jinak je zastihne soumrak - a dlouhá noc na Gíjó. Na této straně údolí byly také skály, už ne jen ojedinělé balvany, spíše souvislé hradby skal. Jednu takovou hradbu právě obcházeli, když vtom...

pohnout. Takto nehybné je přivázali na visící lana a hlasem zvonu dali jakési trylku podobné znamení. Lana se napnula a oba sourozenci začali stoupat do výše. Přitom naráželi na výstupky skal a pokaždé se bolestivě udeřili. Jana se neudržela a začala naříkat bolestí.

Konečně byli nahoře. Ale jejich trápení tím neskončilo. Byli jako balíky odneseni do jakési jeskyně, tam je pohodili na kamennou podlahu a vchod uzavřeli těžkou neprůhlednou deskou. Byla tu tma a vlhko.

»Co s námi udělají, Luďo?« rozvzlykala se Jana nahlas.

»Jak to mám vědět?« odpověděl bezradně. »Přátelsky nás tu rozhodně nepřijali. To že jsou Bardžané? Barbaři!«

»Co budeme dělat?«

»Myslíš, že si můžeme vybírat? Obávám se, že musíme čekat až je to přejde a rozváží nás.«

»Ale víš, co se píše v dějepisu o barbarských zábavách?«

»Vím,« odtušil. »Já jen doufám, že se nám zrovna tohle nestane...«

»Už nám začali ubližovat,« vzlykla. »Mám rameno samý oheň a teče mi krev...«

»A to může být taky jen začátek...«

Venku mezitím jistě nastala noc, osmnáctihodinová noc na planetě Gíjó. Dva zajatci v hluboké jeskyni poslouchali, jak venku duní zvony a lidé - či spíš barbaři - křičí cosi zcela nesrozumitelného, ale k nim nikdo nepřišel. Nevěděli ani, co to má znamenat - zda si mají stýskat, nebo být rádi, že si jich dosud nikdo z barbarů moc nevšímá...

V nepohodlí, v jakém se nacházeli, se Ludvovi ani Janě nelíbilo, ale nemohli se téměř ani pohnout. Ludva se zkoušel dostat svázanýma rukama do své pravé kapsy. Podařilo se mu to až po delší době, několikrát přitom musel odpočívat, ale nakonec dvěma prsty vytáhl svůj kapesní nožík. Otevřel jej svázanýma rukama a začal řezat provazy. Po chvíli si uvolnil ruce a pak už to šlo rychle. Jakmile byl volný, obrátil se k Janě a vyprostil ji též.

V jeskyni byla tma a dveře zakrývající vchod byly pevné. Oba sourozenci brzy zjistili, že otevřít je bude nad jejich síly. Nicméně už to, že byli volní, je povzbudilo. Po hmatu objevili vzadu v jeskyni jakési pytle, naplněné čímsi měkkým a příjemně vonícím. Bez dlouhého domlouvání z nich Ludva vytvořil široké lůžko.

»Musíme se vyspat, jinak nebudeme zítra stát za nic,« vysvětloval Janě.

Zajatci

Tisíce útržkovitých myšlenek proběhlo Ludvovi hlavou v tom okamžiku, kdy je neznámý muž oslovil.

On mluví - a my mu rozumíme! zajásal v duchu. To by přece znamenalo, že neznámý mluví řečí Bar, společnou řečí světů Galaktického společenství. To by znamenalo, že našli lidi a ke všemu lidi, kteří patří do Společenství! Ale vyhrůžka, která byla obsažena v těchto prvních slovech, Ludvu naopak zarazila. Před čím je to neznámý varoval? Jaké nebezpečí by jim mělo hrozit?!?

Řeč neznámého byla podivná nejen svým obsahem, ale také přízvukem a celkovou intonací. Na Zemi tak často mluví začátečníci, zvyklí na odlišnou intonaci rodných jazyků. Zvláště tím prosluli Francouzi. Ne že by jim nebylo rozumět, ale hned se pozná, kdy mluví začátečník.

Ludva samozřejmě poslechl a ani se nepohnul. Neznámý tady byl přece jen doma a mohl mít znalosti, které Ludvovi i Janě chyběly. Ale nebyl si jist, co za tím vězí. Také Jana ztuhla a jenom se instinktivně přitiskla ke svému bratrovi.

»Odporní vizírové!« promluvil po chvilce neznámý. »Co tu chcete? Tady najdete jedině smrt, rozumíte?«

»Rozumíme vám trochu špatně,« řekl Ludva. »Co to znamená, vizírové? A co to říkáte o smrti? Nepochopil jsem vás.«

»Vizírové jste vy,« pobodl neznámý Ludvu svým ostřím, až ten o krok ustoupil. »Patříte zajisté k Edoímům. Však vy brzy pochopíte, co říkám!«

»Nepatříme k Edoímům, ale k lidem ze Země,« odpověděl mu Ludva prozatím na to, čemu porozuměl. »Dostali jsme se sem omylem a rádi bychom se vrátili domů.«

»Omylem?« vybuchl neznámý smíchem. »Ten omyl vás přijde draho, to si pamatujte!«

»Už jsme přišli o pejska,« postěžovala si Jana.

»Ta žena patří k tobě?« vyprskl neznámý vztekle. »Řekni jí už konečně, ať mlčí! Není zvykem, aby se žvanivé ženské pletly do hovoru mužům! Nebo si s ní sám neumíš poradit? Pak mi jen řekni - já ji zabiju - a rád!«

»To je moje sestra,« řekl Ludva zaraženě, udělal úkrok stranou a postavil se tak před Janu.

»Sestra - takže ji vedeš jako výkupné?« ušklíbl se na oba neznámý. »Ošklivější už nemáte? O takovou ohyzdu těžko někdo projeví zájem.«

»Obávám se, že si nerozumíme,« řekl na to zaraženě Ludva.

»Ať je tomu, jak chce, půjdete se mnou,« ukončil rozhovor neznámý. »Ale nepokoušejte se mě podfouknout, jak zjistím, že si berete sorky, probodnu vás oba!«

»Nevím, co to jsou sorky,« opáčil Ludva.

V té chvíli se za oběma ozval jakýsi šramot. Ludva i Jana se rychle ohlédli. Za nimi stáli další tři muži, podobní tomu, který je zastavil. Také ti se tvářili hrozivě a svá dlouhá dřeva měli obrácená kovovými ostřími směrem ke dvěma pozemským dětem.

»Odkud jsou?« zavrčel nevlídně jeden z nově příchozích.

»Tvrdil, že k Edoínům nepatří,« odpověděl první muž. »Tu ženu asi nabízí jako výkupné...«

»To je moje sestra,« řekl Ludva zamračeně. »Nikomu ji tu nenabízím. Patří ke mně a já k ní.«

»Co kváká ta šestižába?« odfrkl pohrdlivě další muž. Měl přes obličej velkou jizvu, která se táhla přes čelo, levé obočí, oko a tvář až k bradě.

»Možná jsou zdaleka, Udegu,« pokrčil rameny první muž. »Vypadají ještě odporněji, než Edoímové. Třeba mluví i pravdu.«

»To se uvidí!« odsekl na to muž s jizvou. »Půjdeme ke stařešinovi, ať o nich rozhodne!«

»Moje řeč,« přidal se čtvrtý. »Tak jdeme! Ty, slyšíš? Dej sem okamžitě ten nůž, nebo tě podřežu!«

Ludva poslušně položil nůž na písek, kam mu ukazoval šedý muž. Dlouhá dřeva s kovovými hroty se pak opřela oběma dětem do zad a donutila je vykročit za prvním mužem. Ten si předal dřevo do jedné ruky a od opasku odepnul zakroucený plechový předmět. Když naň udeřil, předmět vydal táhlý tón a chvíli zněl jako zvon katedrály. Ludva se ohlédl a viděl, jak muž s jizvou štítivě bere jeho nůž a vplétá si jej do účesu ke kostem, které tam měl jako všichni.

»Ludvo, kam jdeme?« vyjekla Jana, když jí kovový hrot na dřevě jednoho z mužů bolestivě škrábl do ramene.

»Nevím,« pokrčil rameny Ludva. »Já jim nějak nerozumím.«

»Mlčte, vy dvě šestižáby!« zahučel na ně muž s jizvou. Na dotvrzení svých slov bodl do zad nejprve Janu, pak Ludvu. Jana vykřikla bolestí a Ludva k tomu také neměl daleko. Rád by jim řekl něco ostřejšího, ale tady už zřejmě přestávaly všechny žerty. Pocítil, že mu po rameni stéká krev a rána ho začala

nepříjemně pálit, ale nemohl nic dělat, ti hrubí muži jim nedovolili ani zastavit se a ošetřit si rány.

»Nezdá se mi, že bychom narazili na civilizované lidi!« podotkl Ludva, ale okamžitě následovalo bolestivé bodnutí do jeho druhého ramene a Ludva pochopil, že bude lépe umlknout. Naštěstí ho ale něco napadlo. Nenápadně nahmatal klávesnici náramkového komunikátoru a napsal na ní Janě, co nesměl říci nahlas. Slabého písknutí si ihned všimla a jediným pohledem si přečetla, co jí píše.

»Jsou to barbaři - nesmíme jim odporovat.« stálo na obou displejích.

»Prima nápad - ale vypni alarm,« objevila se vzápětí její odpověď. Nemusela dodávat víc. Ludva naťukal příkaz a oba komunikátory už ani nepískly.

»Neměli bychom utéci?« napsala Jana po chvilce.

»Dohoní nás,« odpověděl krátce.

»No a co? Zkusit to můžeme.«

»Zapíchnou nás. Jsou to barbaři,« varoval ji.

»Myslíš?«

»Ty jsi ve škole vynechala i dějiny Země?«

»Tady nemůžou být barbaři!« napsala po chvilce. »Mohli tu přežít lidé z tamté bardžanské expedice.«

»Leda jejich potomci,« vyťukal odpověď.

»To nevadí. Bardžané neubližují lidem.«

»Obávám se, že tihle budou výjimka.«

Po celou dobu je neznámí ani jednou neokřikli, nejspíš jim nedošlo, k čemu jsou komunikátory. Obešli mezitím skalní hřeben a zastavili se u paty vysoké kolmé skály. Opět se ozval tón podobný dunění zvonu a shora sjel dolů dlouhý provaz.

»Tak - a teď nahoru!« poručil jim muž s jizvou.

»Jak?« pokrčil rameny Ludva

»Když nemůžete létat, šplhejte!«

»Neumíme šplhat tak vysoko!« odpověděl Ludva zaraženě.

»Odkdy Edoímové neumějí šplhat?« posměšně odvětil muž, co jim první zastoupil cestu.

»Nejsme Edoímové, jsme ze Země,« namítl Ludva.

Chvíli si je všichni čtyři měřili dost nepřívětivými pohledy. Pak ale první muž udeřil na zvonící předmět dvakrát rychle po sobě. Shora sjel další provaz a několik kratších spadlo jen tak. Muži je zdvihli ze země - a náhle se vrhli na Ludvu s Janou. Ti byli v okamžiku omotáni provazy tak, že se nemohli ani

Rány, které utržili cestou, je pořád pálily, ale s nimi nic dělat nemohli. Krev jim už netekla a neměli moc na vybranou, museli to vydržet. Usnuli brzy, neboť byli unaveni jak se patří, i když je tížila nejistota, co bude zítra...

Vyskočili oba skoro současně, jakmile se ozvalo skřípění otvírajících se dveří. Venku už svítalo. Ve vchodu jeskyně se objevilo několik postav. Poznali z nich jen muže s velkou jizvou přes obličej. Skupině ale tentokrát místo něho vévodil malý, suchý stařík, oblečený o trochu lépe než ostatní - kožešinový oblek mu zakrýval většinu těla, ruce i nohy. Jen chodidla měl i on bosá jako všichni.

»Tady jsou ty šestižáby,« prohlásil muž s jizvou.

»Říkal jsi ale, že jsou svázané,« změřil si ho nepříliš přívětivě svýma pichlavýma očima stařík.

Muž s jizvou vytřeštil oči. Jana se držela Ludvy za ruku a oba stáli na nohou, nedůvěřivě očekávajíce, co se bude dál dít. Ludva byl tentokrát odhodlán dát se s těmi lidmi do řeči a vysvětlit konečně nedorozumění, k němuž, jak doufal, došlo. Ale stařík ho předešel.

»Jak jste se dostali z pout?« změřil si je nepřívětivě.

»Proč bychom měli být svázaní celou noc?« opáčil Ludva vzpurně. »Neměli jste nejmenší důvod omezovat nás.«

»Ke kterému národu patříte?« vyštěkl na ně.

»Jsme ze Země,« odpověděl Ludva. »Zajímalo by mě...«

»Tady se ptám já,« přerušil ho stařík. »Jak je daleko ta vaše vesnice?«

»Přesně nevím - ale rozhodně mnohem více než pět set světelných roků,« prohlásil Ludva.

»Povídal jsem, že mluví nějak nesrozumitelně,« vložil se do hovoru další muž, podle hlasu ten, který jim ve skalách jako první zastoupil cestu.

»Tady se ptám já!« zpražil stařík i jeho. »Kolik denních pochodů to dělá?«

»Pět set světelných let nemůžete ujít pěšky,« usmál se Ludva. »My jsme sem přiletěli omylem, nějakou chybou ve směrování. Transgalaktická doprava...«

»Takže chceš zapírat?« přerušil ho stařík.

»Ludvo, vždyť oni ti nerozumějí,« přerušila bratra Jana. Aniž si to uvědomila, přestala mluvit jazykem Bar a přešla do mateřštiny. Všichni kromě Ludvy se na ni podívali velice udivenými pohledy.

»Kdyby to byli Bardžané, snad by věděli, co je to stanice vjosuzgu,« nedal se Ludva. Také on to řekl rodnou řečí, ale při bardžanském slově vjosuzgu všichni místní obyvatelé na okamžik ztuhli.

»Vy jste přišli od vjosuzgu?« řekl překvapeně stařík.

Z jeskyně, do níž byli uvrženi jako bezmocní, všemi opovrhovaní zajatci, vyšli málem jako vážení hosté...

»Víte snad, kde je nejbližší stanice?« přikývl Ludva.

»Tam se nesmí - je to přísně zapovězeno. Nikdo se k chrámu vjosuzgu nesmí přiblížit, když je léto. Tak pravil Vedeciz.«

»Nevím, kdo to je Vedeciz,« řekl Ludva.

»Jsou to kidinorové!« zvolal jeden z mužů opovržlivě.

»Vy neznáte Vedecize?« podíval se na oba stařík přísně.

»Ne - kdo je to?« opáčil Ludva.

»Vedeciz byl přece jediný a neopakovatelný dudur!« řekl stařík s úctou. »Jeho sláva se vznesla až ke hvězdám! Kdo ho nezná, není hoden aby žil!«

»Moment,« vzkypěl Ludva. »Nevíme, kdo je Vedeciz, ani co je to dudur, ale to byste snad mohli pochopit. Vaše řeč je podivná, ale aspoň základním slovům rozumíme. Nemohli byste nám laskavě vysvětlit smysl vašich slov, která nechápeme? My se naopak budeme snažit vysvětlit vám nač se ptáte vy. Nemůžeme se přece domluvit, když používáte slova, která my neznáme - a naopak.«

»Oni neznají Vedecize - jsou to šestižáby,« zavrčel muž s jizvou.

»Nevíme, co to je šestižába,« připojil Ludva. »U nás nic takového nemáme. Vy ale zase nebudete znát naše věci.«

»Neznáte šestižáby?«

»Ne,« trval na svém Ludva.

»To by museli být jedině mutanti,« zavrčel muž s jizvou. »No, trochu podivní jsou...«

»Mutanti nejsme,« odtušil Ludva. »Jsme jiný typ lidí, než vy, ale to je snad normální, když pocházíme od jiné hvězdy, než vy.«

»Kidinorové!« vzkřikl muž s jizvou. »Mlčte už, nebo vás vlastnoručně probodnu!«

»Ustup, Udegu!« obořil se na něho stařík. Pak se obrátil přímo k Ludvovi. »Ty tedy tvrdíš, že pocházíš z hvězd?«

»Hvězda Sol, svět Gea,« přikývl Ludva. »Kdežto vy nejspíš pocházíte ze světa Bardžá - že je tomu tak?«

»Nevyslovuj to jméno!« vykřikl stařík. »To je zenurdét!«

»Nevím, co to znamená zenurdét,« opáčil Ludva.

»Kdo toto slovo vysloví bez příčiny, zemře!« vykřikl stařík. »Máš tak vážný důvod, pro který jsi vzal naše posvátné slovo do úst? Pokud nemáš - zemřeš!«

Všechny zbraně namířené na děti se pozvedly, očividně připravené ke smrtící ráně. Ludva zbledl a Jana se k němu strachy přitiskla.

»Jsou to barbaři, primitivové,« řekl Ludva tiše.

Najednou dostal nápad. Chvíli cosi ťukal na miniaturní klávesnici svého náramkového komunikátoru, přitom ostražitě sledoval barbary, ale ti ho kupodivu nechali na pokoji - jistě byli zvědaví, co to dělá.

Konečně byl hotov. Zdvihl ruku do výše obličeje a natáhl ji směrem ke stařík ovi.

»Mám k tomu důvod!« řekl pevně.

Z komunikátoru se ozvala hudba. Byla to jen znělka, úvodní fanfáry ze Smetanovy Libuše. Ludva neměl čas na rozmýšlení a výběr - ale pozemská hudba na Bardžany vždycky působila, proč ne teď? Jak je tomu dávno, co Mozartova hudba urychlila připojování Země ke Galaktickému společenství? Domorodci včetně stařík a ustoupili překvapením o krok - to ale nebylo všechno.

»Děti, které k vám dnes přišly od chrámu vjosuzgu, jsou posvátné,« promluvil komunikátor strojovým hlasem nejvyšší nastavitelnou hlasitostí. Světélka na ovládacím panelu blikala v rytmu slov a umocňovala jejich účinek. Ten byl, zejména pro Janu, neočekávaný. Všichni, stařík em počínaje, padli k zemi a zakryli si hlavy.

»Děti jsou slabé, neumí se bránit, ale jsou pod mocnou ochranou samotné Bardžá,« pokračoval komunikátor po krátké, dramatické odmlce. »Chovejte se k nim jako ke svým přátelům!«

Také po této větě stihl Ludva naprogramovat krátkou pauzu, kterou se nikdo neopovážil porušit.

»Kdo by jim ublížil, přivolá veliké neštěstí na sebe i na celý svůj rod!« pokračoval hlas strašidelným tónem, z něhož nenaskakovala husí kůže snad jen Janě, která měla co dělat, aby nevyprskla smíchy. Ludva se na ni ale podíval tak přísně, že rázem zvážněla i ona. Uvědomila si, že jde možná o život a kdyby se rozesmála, mohla by toho vzápětí trpce litovat.

Ludva použil všechny možné efekty, které uměl komunikátoru poručit, ale zřetelně vyslovovaná, lidská a přitom nelidská řeč, vycházející z malé krabičky na jeho ruce, stačila sama o sobě vzbudit úžas a hrůzu. Někteří, zejména ti vzdálení, ani nevyčkali na závěrečnou fanfáru a začali pomalu, plíživě ustupovat. Jakmile se dostali mimo dohled, vyskočili a utíkali - dalo se tak usuzovat jen podle pleskavých zvuků vzdalujících se bosých nohou.

»Ó, promiňte...« zadrmolil stařík. »Nevěděl jsem...«

»Ale my bychom opravdu byli rádi vašimi přáteli,« řekl mu Ludva jako by se nechumelilo.

»Pak dobrá, pojďte se mnou,« opatrně povstal stařík.

Děti planety GÍJÓ

Muži doprovodili stařík a s Ludvou a s Janou do neveliké jeskyně, nacházející se sotva třicet metrů od nevlídné díry, kde děti strávily noc coby zajatci. Pak stařík pokynem ruky poslal muže pryč a s oběma dětmi osaměl.

Jana s Ludvou se zvědavě rozhlíželi kolem sebe. Jeskyně byla plná neuvěřitelného harampádí. Od kožešin, pytlů, až po uzavřené kovové skříně s víkem. Ve stěně naproti vchodu byla vyhloubena nádobka, ve které byla nalitá jakási mastná rudá kapalina - Ludva tak usoudil podle mastně lesklé stopy až na zem, jak zřejmě část kapaliny občas přetekla a stékala dolů po stěně. V této kapalině byl upevněn zkroucený kovový držák s ozdobnými okraji, kterým procházel svazek jakýchsi vláken. Na jeho konci plápolal jasný plamen, ale na osvětlení celé jeskyně zdaleka nestačil - až na nevelký prostor v blízkosti této primitivní lampy bylo v jeskyni pološero.

»Posaďte se v mém bytě,« pokynul jim stařík na dvě veliké sedačky, vyložené chlupatými kožešinami. Sám si však nesedl, zůstal stát, ačkoliv tu bylo takových sedaček více. Jana se posadila ihned, ale Ludva rovněž zůstal stát, čelem proti starýkovi.

»Vy dva se tedy nacházíte přímo pod ochranou Bardžá... To je zajímavé!« promluvil po chvíli stařík. »Přitom neznáte Vedecize a nevíte skoro nic... No - co se dá dělat...«

»Budeme se snažit nebýt vám příliš na obtíž,« řekl tiše Ludva. »Možná - možná vám budeme i užiteční...«

»Proč mi nechcete povědět, kde je vaše vesnice?« otázal se ho opět stařík - tentokrát mnohem zdvořileji než předtím před ostatními.

»Protože to sami pořádně nevíme,« povzdychl si Ludva.

»Museli jste ji přece nějak opustit,« naléhal stařík.

»Ano, to souhlasí,« přikývl Ludva. »Jenomže jsme neměli namířeno k vám. Něco se přihodilo, nevíme co - takže jsme tu a nemůžeme se vrátit. Ale teď bych se naopak rád zeptal vás. Možná je to důležité, možná ne, já to teď neumím posoudit. Co pravil Vedeciz o chrámu vjosuzgu?«

»To vědí jen zasvěcení ze zasvěcených,« zamračil se opět stařík. »Vám to nemohu prozradit, i když jste pod tak mocnou ochranou.«

»Ty jsi zasvěcený?« otázal se Ludva.

»Ano,« přikývl stařík hrdě.

»A kdyby vás dva někdo zabil?«

»Bardžá nesnáší násilí,« zavrtěl hlavou Ludva. »Pak by ta létající hora zase odletěla, ale chrámy by neožily a doba hojnosti, klidu a míru by se vzdálila o další tisíce let.«

»To ale nepravil Vedeciz,« zachmuřil se stařík.

»Vedeciz, pokud jsem to dobře pochopil, byl člověk,« řekl Ludva. »Nemohl tedy předem vědět, že váš svět, Gíjó, může zachránit právě to, že se sem dostanou dvě děti...«

»A ty jsi přesvědčený o tom, že sem přiletí létající hora jen proto, že tu jste vy dva?«

»Naprosto určitě,« přikývl Ludva. »Ale něco přece jenom nevím. Nevím, kdy přesně přiletí. Může to být zítra, ale též až za půl roku, či za rok.«

»Čekali jsme na naplnění Proroctví celé věky, pár let nás už nerozhází,« pokrčil rameny stařík. »Naštěstí vím, že mezi hvězdami žijí lidé. Váš vzhled je ostatně sám sobě důkazem, že mluvíte pravdu. Dobrá - pojďte tedy se mnou, postarám se abyste mohli vyčkat příletu létající hory z vašeho světa...«

Jana s Ludvou byli pak starýkem uvedeni do veliké jeskyně s mnoha výklenky, sloupy a zákoutími. Jeskyně byla osvětlená hořícími dřevěnými tyčemi a bylo zde několik desítek lidí, většinou to však byly děti. Některé byly téměř ve stejném věku jako Jana či Ludva, jiné byly mladší, až po docela malá batolata. Několik žen přísně dohlíželo na jejich hemžení, jiné udržovaly oheň planoucí na zemi a olizující jakousi obrovskou, zčernalou nádobu, v níž cosi bublalo. Ženy byly většinou oblečené do plátěných šatů, muži do kožešinových oděvů, i když dospělí muži tu byli jen čtyři. Starší děti nosily oblečení jako dospělí, mladší děti byly nahé. Všichni bez výjimky byli bosi.

»Jste prý pouhé děti - proto vám nabízím společný pobyt s dětmi našeho rodu,« řekl stařík opatrně. »Souhlasíte?«

»Souhlasíme,« přikývl vážně Ludva.

»Buďte proto zde - ale nikam neodcházejte,« řekl stařík. Pak cosi tiše promluvil k mužům u vchodu a odešel.

»Mám dojem, že jsme jen vyměnili jedno vězení za jiné, i když o trochu větší,« řekla Jana Ludvovi. Neřekla to řečí Bar, kterou mluvili tito lidé, ale svou mateřštinou.

»Měla jsi pravdu,« uznale jí odpověděl Ludva. »Tihle lidé jsou asi skutečně potomci expedice, která planetu Gíjó před devíti tisíci lety objevila. Jenže se tu nejspíš stalo něco strašného, něco, o čem se v dějinách kosmonautiky ani nepíše - a nejspíš o tom nikdo ani neví. Bardžá, planeta dobyvatelů vesmíru a přitom mírumilovných lidí, zanechala na životu nebezpečné planetě před

»Pak ti smím prozradit, co o chrámu vjosuzgu vím já,« řekl vážně Ludvík.

»Před ní?« ukázal výmluvně stařík na Janu.

»Ona ví to samé, co já,« opáčil klidně Ludva.

»Žena přece nesmí vědět, co znají jen zasvěcení?« zděsil se stařík.

»U našeho lidu na to tak nehledíme,« řekl klidně Ludva. »Možná je to tím, že neznáme totéž, co vaši zasvěcení - to ale posuď sám. Především: chrám vjosuzgu původně sloužil k dopravě lidí. Je tomu tak?«

»U veliké... ty jsi opravdu - zasvěcený!«

»Ale už celé věky nikoho nedopravil,« pokračoval Ludva.

»Ano - a podle starých pověstí je to veliké neštěstí.«

»Máš asi pravdu,« zauvažoval Ludva. »Před několika dny se v blízkém chrámu vjosuzgu objevili znenadání dva lidé - já a moje sestra Jana.«

»Můžeš svá slova nějak dokázat?« vyhrkl stařík.

»Byl jsi už někdy uvnitř chrámu?« zaútočil protiotázkou Ludva. »Víš aspoň přibližně, jak to tam vypadá?«

»Byl jsem v chrámu už mnohokrát,« odvětil stařík pyšně. »Každým rokem tam chodíme.«

»Pak víš i o tom, že uvnitř jsou kosti lidí,« pokračoval Ludva opatrně. »V místnostech hned na pokraji, ano?«

»Vidím, že jsi tam byl. Ano, jsou tam kosti svatých lidí, ale nikdo se jich nesmí dotknout. Doufám, že jste se jich ani vy nedotkli - to by byla zenurdét, smrtelně trestuhodná opovážlivost.«

»Ne, nedotkli jsme se jich,« ujistil staříka Ludva. »Ale pak je tam další chodba s lebkami, nakreslenými na dveřích.«

»To je znamení smrti,« otřásl se stařík. »Jsou tam jakési malé místnosti, o kterých nikdo nic neví - a pak ještě jedny dveře, kistom, prokleté, nikdo je nedovede otevřít. Není na nich rukojeť, kterou se obvykle dveře otevírají - a jsou příliš pevné, než aby se daly prorazit. Dál už nikdo z nás nikdy v životě nevkročil...«

»Právě těmi dveřmi jsme nedávno přišli do vašeho světa,« prohlásil Ludva. »Otevřel jsem je a nechal je otevřené.«

»Ty je umíš - otevřít?« vytřeštil stařík oči.

»Ano, umím,« přikývl Ludva. »Slyšel jsi přece, že my dva jsme slabí a neumíme se bránit, zato umíme mnohé, co možná neznáte ani vy.«

Stařík si oba chvíli podezíravě prohlížel.

»Pokud je to všechno pravda,« prohlásil po chvíli, »pak byste opravdu měli patřit mezi zasvěcené. Ale řekni mi, jak je potom možné, že neznáte Vedecize?«

»Slyšel jsi někdy v životě pověsti o lidech, kteří žijí mezi hvězdami?« začal opatrně Ludva.

»Ano - tak pravil Vedeciz,« uklonil se stařík.

»My dva, já a moje sestra, nejsme z tohoto světa. Přišli jsme k vám z hvězd!« řekl Ludva sebejistě.

»Z hvězd...« ztuhl stařík.

»Poslyš - není Vedeciz náhodou s tímto světem nějak těsně spojený? Nežil tady, mezi vámi?« sondoval Ludva.

»To je neuvěřitelné - o vás dvou bych neřekl, že můžete něco takového vědět, ale všechno odpovídá, je tomu tak. Sám Vedeciz tvrdil, že jsou mezi hvězdami lidé, kteří sem jednou přijdou. Jak jste se sem dostali?«

»Přišli jsme k vám prostřednictvím chrámu vjosuzgu,« prohlásil Ludva. »Proto neznáme nic o vašem světě, zato nám není tajemstvím, co se týká světů mezi hvězdami. A poslyš mě dobře - chrám vjosuzgu spojuje váš svět nejenom s Bardžá, ale i s naším světem. Devět tisíc let se mezi vás tou cestou nikdo nedostal. My dva jsme první. Věříš mi?«

»Pokud je to pravda - pak by se snad přiblížilo naplnění největšího Proroctví Vedecizova!« řekl s úctou stařík.

»Jak zní to proroctví?« zeptal se Ludva.

»Proroctví praví, že k nám jednou přiletí létající hora, v níž budou lidé z hvězd,« řekl stařík. »Pak ožijí i chrámy vjosuzgu a nastane doba hojnosti, klidu a míru, všichni, i ti největší nepřátelé budou jíst z jedné mísy, protože ta bude plná pro všechny. A teď - pokud je to již pravdou...«

»Ne, ještě se tak nestalo,« zavrtěl hlavou Ludva. »Zatím jsme se sem dostali jen já a moje sestra, ale nikoliv velkou létající horou jak říkáš, ale pomocí chrámu vjosuzgu. Ten na okamžik ožil - a vpustil nás do vašeho světa.«

»Vy tedy nepatříte do proroctví?« zpřísněl stařík.

»Možná ano,« zarazil se ihned Ludva. Uvědomil si, že se pořád pohybuje po příliš tenkém ledě. Tihle lidé měli trochu barbarské sklony - a z toho co o barbarech věděl z historie, mu do smíchu nebylo. Proto pokračoval až po chvilce a pomalu volil slova, na nichž - kdo ví - možná záležel nejen jeho osud, ale i osud Jany.

»Nedostali jsme se k vám vlastním přáním. Ale teď mě dobře poslouchej! Já a moje sestra jsme pod ochranou Bardžá. Také my dva tu čekáme na velikou létající horu. Možná je to ta samá, o které mluví vaše Proroctví. Jenže my víme, že sem zaručeně přiletí - právě pro nás dva. A pak bude dobře nejen pro nás, ale i pro vás, protože budete našimi přáteli...«

»Nejsou všude,« trval na svém Ludva. »První jsme spatřili až tady, nedaleko odtud.«

»Kde?« nasupil se chlapec. »Řekni mi, kde jsou - a já je půjdu osobně zlikvidovat.«

»Jedna nás zahnala na útěk od chrámu vjosuzgu,« sdělil mu ochotně Ludva.

»Vy jste byli u chrámu?« zarazil se chlapec a trochu se odtáhl dozadu. »Snad ne někdy teď, nedávno?«

»Bylo by na tom něco špatného?«

»Tam přece nikdo nesmí! Jen zasvěcení!«

»Ano - ale to jsme,« přikývl Ludva. »Vyšli jsme z chrámu, otevřeli jeho dveře a tak jsme se dostali mezi vás.«

Díval se na oba chvíli vyjeveně, ale pak se začal mračit a se zřejmým despektem prohlásil:

»Jsem opravdu šestižába, že jsem na to nepřišel hned. Vy jste přeci šestilháři - a já vás poslouchám, jak mi lžete na plnou hubu... Tfuj!«

Odplivl si přímo před Ludvovy boty a otočil se na opačnou stranu.

Ludva na to neřekl vůbec nic. Jana, ve snaze ho utěšit, prohlásila, že zdejší kluci jsou děsní nafukové.

»To není tím,« odmítl Ludva její naříčení. »Oni jsou jenom jiní než my. Nemohou pochopit něco tak prostého, že jsme sem přišli z hvězd - protože to už tady znají jenom někteří, co si říkají zasvěcení.«

»Primitivové!« vyhrkla Jana.

»Jenomže tady zase každé dítě dokáže zlikvidovat amébu, na kterou jsme krátcí my dva, rozumíš? Bude asi nějakou dobu trvat, než jedni druhé pochopíme.«

»Ale co tu budeme dělat?«

»Budeme čekat na záchrannou výpravu,« pokrčil rameny.

»Jenom čekat?« protáhla zklamaně.

»Sedět tu někde jen tak se založenýma rukama by mě také nebavilo,« souhlasil Ludva. »Něco dělat budeme - ale teď mě zrovna nenapadá, čím bychom jim mohli být užiteční.«

»Já zkusím něco vyzvědět od místních děvčat,« navrhla.

»No - zkusit to můžeš,« přikývl.

Několik minut poté k oběma sourozencům opatrně přišly dvě asi patnáctileté dívky, oblečené do šedivých plátěných šatů. Jedna přinesla na podnose z neurčitě vyhlížející tmavozelené hmoty mísu z téhož materiálu s jakousi divnou modravou kaší, druhá podala každému jednu lžíci a na

pouhými devíti tisíci lety desítky a snad stovky svých lidí - v domnění, že jsou mrtví a že jim není pomoci. Ti lidé dodnes žijí, možná trochu zbarbarštěli, ale stále si pamatují, že patří k nám lidem z hvězd... Devět tisíc let věří, že k nim opět přiletí hvězdné lodi planety Bardžá a nevědí, že planeta Gíjó byla vyhlášena za smrtelně nebezpečnou. Lodi z Bardžá před mnoha tisíci lety toto místo ve vesmíru obletěly, vyhnuly se mu velkým obloukem a dnes už by sem žádné nepřiletěly, nemají k tomu důvod. Jano, tady se děje něco ohromného, rozumíš? Až pro nás přiletí záchranná výprava, nenajde tu jen nás, ale i tyhle lidi. To bude pro Galaktické společenství překvapení - to si tedy piš! A my dva budeme přímo u toho - není to nádherné?«

»Ale kdy přiletí ten hvězdolet?« pokrčila rameny. »Měl by tu být už před několika dny - nebo si opravdu myslíš, že nás bude hledat tak, že postupně projde všechny opuštěné světy jeden po druhém? To by mohlo trvat opravdu příliš dlouho!«

»Ano - ale teď už se toho tak neděsím,« uklidňoval sestru Ludva. »Teď máme novou naději. Na Gíjó je možné žít, cožpak to nechápeš? Není to už takové, jako když jsme v kontejneru očekávali záchranu - nebo smrt.«

»Ale améby? Ty na Gíjó přece jsou!« řekla nedůvěřivě.

»Ano, jistě tu jsou,« přikývl. »Řekl bych ale, že se jich nemusíme obávat. Sem se nejspíš nedostanou. Vždyť tady v té jeskyni žijí všechny děti těch lidí - takže bude bezpečná. Rozumíš? Tihle lidé se naučili žít navzdory amébám - buďto proti nim našli zbraň, nebo mají bezpečné útočiště, kde jim améby nemohou škodit.«

»Kéž bys měl pravdu,« povzdychla si.

»Uvidíme,« pokrčil rameny. »Budeme to muset vyzkoumat...«

K sourozencům, kteří tu stáli trochu bezradně, opatrně přišel chlapec - asi patnáctiletý, ale o dobrou hlavu vyšší než Ludva, o Janě nemluvě. Oblečený byl jakožto budoucí muž do malé kožešinové zástěrky.

»Vy jste ti noví zajatci, že?« zeptal se jich.

»Myslím, že už nejsme zajatci,« odpověděl mu Ludva.

»Co jste si to říkali před chvílí?« vyzvídal dál.

»Mluvili jsme spolu jinou řečí, než jakou mluvíte vy,« dál vysvětloval Ludva. »Umíme dvojí řeč - svoji i vaši.«

»Co to znamená - dvojí řeč?«

»To znamená, že u nás se používají jiná slova, než jaká znáte vy,« vysvětlovala Jana.

»Ty jsi žena - nemluv nám do hovoru,« zaškaredil se na ni chlapec.

»Moje sestra patří mezi zasvěcené - buď rád, že ona mluví s tebou. U nás máme nejenom jiná slova, ale i trochu jiné zvyky, rozumíš?«

»Dobrá - jenže teď jste mezi námi,« namítl chlapec. »Kdo je na návštěvě, musí ctít zvyky hostitelů. Nám ženy do řeči mluvit nesmí.«

»Jak myslíš - jsme tu hosté, měli bychom respektovat vaše zvyky, v tom s tebou souhlasím. Ale nebude to dobré,« namítl Ludva. »Pak by Jana mohla mluvit jen s vašimi děvčaty - a já také. Už by ses od nás nic nedozvěděl.«

»Proč bys se mnou nemohl mluvit? Což u vás muži mezi sebou nemluví?«

»Ale ano - jenže my od rozhovorů nikdy ženy neodháníme. Abych vyhověl našim i vašim zvykům, musel bych mlčet.«

»Divné zvyky máte,« odfrkl si chlapec.

»Však vy také,« povzdychl si Ludva. »Ještě že známe aspoň něco z vaší řeči - málem nás vaši muži zapíchli...«

»Prý vás chránil nějaký tajemný hlas,« vyzvídal chlapec. »Můžete ho zavolat?«

»Můžeme - ale jen když je nejhůř, když jde o život,« řekl Ludva. Rád by chlapci vyhověl a něco mu předvedl, ale včas si připomněl omezenou životnost baterií komunikátoru. Raději ji budeme šetřit na důležitější chvíle, řekl si.

Jana uraženě mlčela. Že ji nazývali ženou, to by jí snad i lichotilo - kdyby, jak už správně pochopila, s tím nebyla spojená jakási diskriminace.

»A budete tu teď spát mezi námi?« chtěl vědět chlapec.

»Už to tak vypadá,« usmál se Ludva.

»Ale před spaním si snad umyjete tu maškarádu, co máte namalovanou na obličeji, ne?«

»Umyjeme se rádi, pokud to bude možné,« usmál se Ludva. »Ale podívej se na nás dobře - my nejsme namalovaní barvou, my máme takovou kůži už od narození, víš?«

»To je neuvěřitelné - opravdu? Smím si sáhnout?«

»Beze všeho,« napřáhl k němu Ludva pravačku.

Chlapec ji uchopil, ale nestiskl ji, jak by to udělala většina pozemšťanů. Namísto toho si ji přitáhl k obličeji. Chvíli si ji prohlížel zblízka, pak si k ní i čichl.

»Vy jste opravdu divní - já jsem si myslel, že jste jenom tak ošklivě namalovaní...« divil se nahlas.

»Na to si zvykneš,« řekl Ludva klidně.

»Jste z dálky, že?«

»Ani si nedokážeš představit, z jaké dálky,« povzdychla si Jana. »To se nedá pěšky vůbec přejít, na to musíš létat.«

»Aha - a teď jste tady a nemáte už žádné létací sorky, že je tomu tak? Z toho si nic nedělejte, já ze svého letošního přídělu už taky nemám ani kuličku...«

»Létací sorky?« zpozorněl v ten okamžik Ludva. »Nevíme co to jsou sorky. Mohl bys nám nějaké ukázat?«

Chlapec se na ně podíval,jako kdyby právě před ním řekli nějakou nesmírnou hloupost.

»Vy neznáte sorky?« V jeho otázce, pomalu vyslovené, byla očividná nedůvěra. »To přece není možné! Co byste dělali, kdybyste potkali třeba pořádně velkou amébu?«

»Utekli bychom,« řekl Ludva, ale cítil, jak se mu náhle vzrušením rozbušilo srdce. »A co bys udělal ty?«

»No - kdybych už opravdu neměl žádné sorky, možná bych se taky dal na útěk,« zauvažoval. »U malinkých by mě snad nohy zachránily. Ale každé malé dítě ví, že velké amébě neuteče ani velký bojovník. Buďto máš sorky - a pak ji necháš shnít, nebo sežere ona tebe. Ty to nevíš?«

»Nevím,« řekl Ludva klidně.

»To není možné,« řekl chlapec přesvědčivě. »Každé malé dítě ví, snad kromě nemluvňat, co jsou sorky a jak je použít proti amébám - kdo to neumí, nepřežije ani pár dní! Co kdyby se některá vyšplhala až sem, dovnitř Worgellu? Tady byste nikam neutekli, nemáte kam!«

»Nevím, co bychom dělali proti amébám,« řekl Ludva. »Ale co bys dělal ty, kdybys nějakou potkal?«

»Každý člověk musí mít stále u sebe několik sorků proti amébám,« zavrtěl hlavou chlapec. »Jedině těch máme pořád dost a nikdo s nimi nemusí šetřit. Když potkám amébu, dobře vím, že na mě zaútočí, nejspíš ihned, jakmile mě zpozoruje. Pak na ni pošlu sorky - a za chvilku je z ní kupa kaše.«

»Takže je to tak, jak jsem si myslel,« řekl Ludva tiše, skoro jako pro sebe. »Vy jste tu objevili zbraň, která může améby zneškodnit. Proto jste ještě naživu...«

»Poslyš - ty opravdu neznáš sorky?« vyhrkl chlapec také tak tiše. »Jak jsi mohl vůbec vyrůst?«

»Možná se ti to bude zdát podivné - ale tam, odkud my dva přicházíme, nejsou žádné améby,« vysvětloval Ludva.

»Améby jsou přece všude - úplně se nikdy zničit nedají,« zavrtěl hlavou nedůvěřivě.

»Dobrá - já ti budu říkat jinak,« přikývl Ludva. »Jak by se ti líbilo jméno Milan? Začíná skoro stejně a určitě by sis na ně zvykl.« (Pozn.: v jazyce Bar mijx = myšák).

»Je to dost zvláštní jméno,« roztál chlapec. »Co vlastně znamená?«

»Teď nic - ale mohlo by znamenat právě tebe.«

»A jak bych je mohl získat?«

Ludva se zarazil. Ale pak dostal nápad.

»Přines mi malou misku vody,« řekl tiše.

»Co s ním chceš dělat?« podívala se na něho udiveně Jana, když chlapec odběhl.

»Co bych s ním dělal?« opáčil Ludva. »Dáme mu jméno - to se tady dělá. Rozhodně od nás dostane lepší, než jaké by si chtěl vysloužit. Jeho dosavadní se mu nelíbí - já se mu ani nedivím, tobě by se asi také nelíbilo, kdyby ti někdo říkal Krysa, nebo tak nějak.«

»Ale nač tu vodu? Ach - ty ho chceš opravdu pokřtít?«

»Proč ne?« pokrčil rameny. »Jen tak by to nebylo to pravé - oni si na obřady nejspíš potrpí. Znáš přece aspoň trochu historii Země, ne?«

»Právě proto, že znám, se mi to příliš nezamlouvá,« řekla uraženě. »Víš, jak to probíhalo na Zemi, když byli křtěni barbaři! Byla to ohromná záminka pro všechny conquistadory. Dodnes to Zemi právem předhazují jako kosmickou ostudu.«

»Jenže my je přece nechceme zotročit,« namítl.

Neřekla na to nic a když chlapec přinesl mističku vody, klidně přihlížela obřadu.

»Ale teď se budeš muset snažit, abys svému jménu dal tu správnou náplň,« řekla novopečenému Milanovi, sotva Ludva obřad ukončil. »Milan znamená právě tebe - a bude záležet na tobě, bude-li to znamenat dobrý člověk, zabiják, či dokonce krysa. Rozumíš?«

»Myslím, že ano,« přikývl Milan vážně.

Mezitím, co si Ludva a Jana povídali s Milanem, pomalu se kolem nich seskupila většina dětí, zvědavých na tajemné cizince. Zpočátku se shlukovaly jen zpovzdálí, ale postupně se přibližovaly víc a víc. I teď se děvčata držela stranou od chlapců.

»Smím tě o něco požádat, Milane?« zeptal se nakonec Ludva tiše. »Potřebujeme se dozvědět co nejvíc o tomto světě. Jsme tady nedopatřením, neznáme to tu a vadí nám, že nevíme, co tu kde je a jak se to jmenuje. My ti řekneme o sobě, cokoliv budeš chtít, ale pro tebe to nebude užitečné, kdežto pro nás je tu důležité všechno.«

podnos jim opatrně postavila džbán - rovněž ze stejné zelené hmoty. Položily podnos na zem a aniž by řekly jednoslabičné slovo, obě hrdě odkráčely. Jana jim chtěla poděkovat, chystala se s nimi navázat hovor, ale krásky jí nevěnovaly ani letmý pohled.

»Já už mám hlad,« posteskla si Jana, když překousla své zklamání nad nepřístupností dívek.

»No - jak to vypadá, hlady nás snad umřít nenechají,« bez velkého nadšení řekl Ludvík.

Posadili se proti sobě a pustili se do jídla. Kaše byla horká a chutnala trochu jako prejt z jitrnic, snědli všechno do posledního drobečku. Menší potíž nastala, když se chtěli napít, protože neměli žádnou sklenici, do které by si mohli nalít. Nakonec se napili přímo ze džbánu, což vzbudilo pozdvižení a veselí mezi menšími dětmi, které je zvědavě pozorovaly a když Jana s Ludvou pili, daly se do hurónského smíchu.

»Barbaři, barbaři!« křičely smíchy.

»Pojď sem,« ukázal Ludva na jednoho, asi třináctiletého chlapce. »Proč se tak smějete?«

»Protože pijete ze džbánu,« odvětil kurážně a stoupl si k nim blíž.

»A jak máme podle tebe pít, když tu nic jiného nemáme?«

»Máte přece každý svou misku,« řekl.

»No vidíš - to nás ani nenapadlo,« řekl Ludva s úsměvem. »U nás máme k pití menší nádobky. Nalévat si do misek, ze kterých jsme už jedli - to je trochu barbarské...«

Kluk poněkud ztuhl.

»My taky pijeme z pohárů, když je svátek. Vy máte každý den sváteční?« zeptal se udiveně.

»Ne - proč?«

»Jste divní...« zabručel.

»Jsme jiní než vy, ale také si říkáme lidé,« řekl Ludva. »Máme jiné zvyky, ale to neznamená, že bychom byli horší než vy, nemysli si.«

»Strašně prý lžete!« zaútočil na ně.

»To není pravda,« zamračil se Ludva. »Kdo to o nás říká, ten sám lže.«

»Chlubili jste se, že jste byli v posvátném chrámu,« řekl zarputile. »Tam přece děti nesmí.«

»Děti z vašeho lidu - chceš říci. U nás chodí do chrámu i děti.«

»To je lež!« vyhrkl.

»Neukvapuj se!« radil mu Ludva. »Nemůžeš nás soudit podle vašich zvyklostí. Jsme z jiného světa, než je váš, jsme tedy trochu jiní. Ale přitom se

nechceme od vás odlišovat, chceme být jako vy. Když nám řekneš, jak to máme udělat, docela ti budeme vděční. Některé naše zvyky jsou ale mnohem lepší než vaše, to si myslíme, nezlob se.«

»Které například?« nasupil se.

»Třeba náš oblek - je lepší, než váš.«

»To není pravda! Máte oba skoro stejné oblečení. Jak se má na dálku poznat, kdo z vás dvou je muž?«

To byla pravda. Ludva i Jana na sobě měli skoro stejné kombinézy.

»A - potřebuješ to poznat na dálku?«

»To je přece velmi důležité - když půjdu do sousední vsi ukrást ženu, abych se nespletl.«

»Proč bys ji měl ukrást?« podíval se na něho Ludva docela pobaveně.

»Protože ji snad potřebuju, ne?« vyhrkl kluk. »Jednou ji určitě budu potřebovat...«

»Snad si potom pro ni přijdeš v klidu, ne?«

»Přece se nenechám zabít!«

»No vidíš! U nás by se ti to stát nemohlo,« řekl Ludva. »Zabíjet někoho - to se u nás považuje za barbarské. Lidi se mají dohovořit. Není lepší domluvit se s dívkou po dobrém, než ji unášet proti její vůli?«

»Abych ji nakonec ještě přemlouval?!«

»Proč ne? Když s tebou půjde sama a ráda, bude to určitě lepší, nejenom pro ni, ale i pro tebe.«

»To těžko,« zavrtěl hlavou.

»Jak myslíš - podle tebe je lepší, když se necháš zabít, až ji budeš krást?«

»Mě nikdo nechytí!«

»Což může mít žena ráda muže, který ji unesl násilím?« zeptala se Jana.

»Každá si zvykne,« mávl rukou.

»Já bych si nezvykla nikdy,« řekla Jana. »Tedy poslyš, já bych nechtěla žít ve vašem světě ani půl roku!«

»Tak si jděte, odkud jste přišli!« urazil se.

»My bychom šli docela rádi - škoda jen, že to nejde tak rychle, jak si myslíš.«

»Na co tady čekáte? Až vám někdo z nás rozbije hlavu?«

»Čekáme, až si pro nás dva přiletí létající hora,« mračil se Ludva. »Nemůže to trvat dlouho a bude tu. A pak se uvidí, čí svět je lepší!«

»Vy čekáte na létající horu?« vyprskl chlapec. »To se ale načekáte! Jsou to jen povídačky pro malé děti! Létající horu nikdo v životě neviděl - a neuvidí!«

»Létající horu jsem viděl těmahle očima před třemi lety. Na Zemi se tenkrát stavil průzkumný hvězdolet Galaxie,« řekl na to Ludva tišším hlasem. »Byl to nádherný pohled, jaký se nálokdy opakuje. Ta obrovská kulatá kamenná koule vznášející se nízko nad zemí byla hrozivě tajemná. Až se tady objeví, dobře se dívejte, je to velice majestátní podívaná.«

»Kulatá hora? Zase lžete!«

»Co ty víš o létajících horách, hvězdných lodích, co víš o Společenství světů?« zaútočil na něho najednou Ludva. »Nic nevíš, nic jsi neviděl. Tvoji předkové dávno létali ke hvězdám a pomáhali barbarům na zaostalých světech, takovým, jako jsi teď ty a všichni tady! Tenkrát byli moji předkové barbary, chodili oblečeni do kůží a zabíjeli se navzájem. Dnes se všechno otočilo a já, jejich potomek, abych teď vám, potomkům slavné civilizace Bardžá, vykládal o ideálech Nenásilí?«

»Nevyslovuj to jméno!« nadskočil chlapec.

»Proč? Co je špatného na jménu Bardžá?«

»Protože to je dokonalost sama - a nikdo nesmí toto jméno pošpinit tím, že je vyslovuje svými nečistými ústy!«

»Pak jednej tak, aby tvá ústa nebyla nečistá,« řekl tvrdě Ludva. »V jednom máš pravdu - vy jste barbaři, kteří nemají moc společného se svou původní vlastí. Budete se muset dost změnit - aby se za vás Bardžá nemusela stydět!«

»Proč pořád vyslovuješ to jméno?!« štětil se chlapec.

»Já je smím vyslovit, aniž bych tím porušil nějaký zákaz. V našem světě je jméno Bardžá právě takové jméno, jako každé jiné, třeba moje vlastní. Mně říkají Ludvík, neboli Ludva. A vůbec, jak se jmenuješ ty?«

»Já ještě nemám skutečné jméno,« zesmutněl. »Mně tu pořád říkají jenom Myšák. Ale vysloužím si určitě pořádné jméno, vhodné pro muže. Chtěl bych se jmenovat Zabiják!«

»Věř mi, raději bych se jmenoval Myšák, než Zabiják,« otřásl se Ludva. »Kdo si tak hrozné jméno vysloužil tím, že někoho zabije, ten by opravdu mohl špinit jméno Bardžá.«

»A co vůbec znamená tvoje jméno... Ludva?«

»Musí jméno něco znamenat?« opáčil Ludva. »Když řekneš mé jméno, každý si hned představí mě samotného. A každý, kdo mě zná, už také ví, co to znamená. Jméno může vyjadřovat téměř cokoliv, podle toho, kdo to jméno nosí.«

»Myšák není moc hezké jméno,« zaškaredil se chlapec.

Zbytky kování Janina kufříku - krásná hnědá kožená část navždy zmizela, rozpuštěná hladovými netvory.

Několik kovových knoflíků z Janiny garderóby. Věci, které měla Jana v kufříku, podlehly zřejmě téže zkáze.

Sponka do vlasů - ta jediná byla neporušená, protože byla celá kovová a kov amébám zřejmě nechutnal. Jana ji převzala od staršeiny a zapnula si ji do vlasů.

»Aspoň ozdoba že zůstala, ale bylo tam toho víc,« usmál se na ni staršeina. Při těchto slovech vytahoval - Ludvův kufr, či spíše jeho kovovou skořepinu, neboť kožený povrch úplně chyběl. Ludva rychle cvakl zámkem a skořepina se otevřela. Všichni tři - Ludva, Jana i staršeina - nedočkavě nahlédli dovnitř. Uvnitř kufříku bylo zřejmě všechno v pořádku. Kufr neměl těsnění, ale kovové části jeho skořepiny k sobě dostatečně přiléhaly a hladové améby se tam nedostaly, ačkoliv povrch kufru rozpustily. Ludva zalovil rukou ve srovnaných částech oděvu. Nejprve vyjmul nepoškozené sygyty, létací náramenìky, dokonce s plně nabitými bateriemi, dále svůj energetický katalyzační vak isún i s malou lahvičkou B-paliva, sáček knížek - ne bardžanských krystalických, ale v podobě paměťových modulů pro počítač. Pak zalovil hlouběji a opatrně vytáhl jakýsi větší předmět.

»Náš počítač!« vydechla překvapením Jana.

»Moment, jen se podívám,« řekl dychtivě Ludva. Položil si přístroj na klín, otevřel víko a zkusil zapnout hlavní vypinač. Rozsvítila se obrazovka, ale současně začalo blikat varovné světélko - znamení, že se baterie neúprosně blíží ke svému konci. Ludva ihned přístroj vypnul a zavřel jeho víko.

»Zdá se, že je v pořádku - ale baterie už dlouho nevydrží,« prohlásil. »Za celé prázdniny jsme si na počítač nevzpomněli, musíme teď s nimi šetřit.«

»Jsem rád, že se alespoň něco zachovalo,« usmíval se na oba staršeina.

»Jsme vám nesmírně vděčni,« řekl Ludva, když se trochu potěšil s nalezenými věcmi.

»Bude vám to k něčemu dobré?« zeptal se staršeina.

»Ovšem,« přikývl Ludva. »S touhle věcičkou můžeme létat. A tahle je dobrá k tomu, abychom vydrželi létat dlouho. Ale já bych raději nejprve doplnil baterie počítače. Mám s ním jiné plány, než si s ním hrát.«

»Pak tam bylo tohle - ale v jiné místnosti,« řekl stařík zvědavě a podával Ludvovi - prastarou bardžanskou pušku pro kosmické průzkumníky, včetně několika obrovských černých nábojů - velikých jako banán.

»To naše není,« řekl Ludva.

»Čí by to bylo?« zeptal se staršeina.

»Dobře - ptejte se,« řekl Milan ochotně. »Ale neřeknu vám nic, co se týká našeho hradu. Kdybyste byli vizírové...«

»Co to znamená - vizírové?« přerušil ho Ludva.

»Vizírové jsou nepřátelé, vyslaní k nám, aby zírali, jak máme uspořádaný hrad a kudy by mohli vtrhnout dovnitř.«

»Ach tak - vyzvědači,« pochopil Ludva.

»Co je to vyzvědači?« zarazil se Milan.

»Tak se u nás říká vizírům,« usmál se Ludva. »Ale neboj se, my dva nejsme ani vyzvědači, ani vizírové. Víš, u nás se zřejmě některé věci nazývají trochu jinak než u vás. To se ostatně dalo čekat, když jste tu žili dlouho odděleně. Ale teď mi pověz, co to je šestižába?«

»Vy neznáte šestižáby?« rozesmál se Milan.

»Neznáme tohle slovo,« řekl Ludva. »To může znamenat, že u nás šestižáby buď vůbec nejsou, nebo jim říkáme jinak, tak jako tomu bylo s vizíry.«

»Šestižáby jsou nejhloupější zvířata, co známe,« usmíval se Milan. »Vypadají jako čtyřžáby, jenže čtyřžáby mají čtyři nožičky, kdežto šestižáby jich mají šest. To by nevadilo, jenomže zatímco čtyřžáby před nebezpečím utíkají, šestižáby jen sedí, koukají a mžourají očima, i když je žere had nebo je oblévá améba.«

»V tom případě u nás žádné šestižáby nejsou,« řekl Ludva. »U nás žijí žáby jedině se čtyřma nohama.«

»Však také šestižáby nejsou k ničemu,« odfrkl si Milan. »Jíst se nedají, jsou strašně hořké, leda kdyby vám hrozila smrt hladem. Jestli je neznáte, žádná škoda.«

»No - děkujeme za vysvětlení,« řekl Ludva. »Mám už jenom poslední dotaz. Co to jsou sorky?«

»Poslyš, snad mi tady nebudeš tvrdit, že neznáte sorky?« vyskočil Milan a chytil se za hlavu. »Sorky přece znají snad už i mimina!«

»V naší zemi neznáme sorky,« trval na svém Ludva. »Co to je a k čemu je to dobré? Co s nimi můžeš dělat?«

»Spíš se mě zeptej, co můžu dělat bez sorků,« podíval se na Ludvu pořád nevěřícně. »To bude jednodušší. Bez sorků se přece nedá dělat vůbec nic.«

Ludva s Janou se na sebe podívali a málem se rozesmáli.

»Dobře - ale co to je?« naléhal Ludva. »Třeba je známe, jen jim jinak říkáme!«

»Sorky jsou - třeba tohle!« řekl Milan a sáhl do malého váčku, který měl pod kožešinou připnutý k opasku. Cosi z něj vytáhl a položil Ludvovi na dlaň.

Ludva s překvapením spatřil kuličku, velikou jako středně velká borůvka. Kulička byla průhledná a uvnitř se neustále cosi míhalo, vířilo a měnilo barvy všech duhových odstínů. Ludva chvíli kuličku pozoroval, pak ji nepatrně stiskl prsty a přičichl k ní. Děti kolem něho se rozesmály. Kulička byla bez vůně a zápachu a mezi prsty působila dojmem želatiny, či měkké gumy.

»Ne, tohle neznáme,« řekl Ludva. »K čemu to je?«

»Tohle jsou přece sorky proti amébám,« odtušil Milan. »Ty je neznáš? To nepochopím. Ale jestli žádné nemáš, nech si je - bez nich se nedá venku přežít!«

»A jak se s tím zachází?« zeptal se Ludva opatrně.

»Jako s každými sorky,« pokrčil rameny Milan. »Vezmeš si kuličku mezi zuby a stiskneš. Sorky ti vyšumí do pusy - a ty je foukneš proti amébě. No - a ve chvilce je z ní kaše.«

»Až na to, že těm dvěma by sorky přinesly téměř okamžitou smrt,« ozvalo se za dětmi.

Jako když střelíš do vrabců. Děti se rázem rozprchly do všech stran, u Ludvy a Jany zůstal jenom jejich nový přítel Milan. Proti nim teď stál stařešina a přísně si je měřil.

»Proč jim dáváš sorky, když je neznají?« zeptal se Milana stařešina. »Což nevíš, že sorky jsou pro každého, kdo v sobě nemá tiga, smrtelně nebezpečné?«

»Oni je opravdu nemají...?« zůstal Milan jako opařený.

»Říkali ti přece, že sorky neznají.« řekl přísně stařík.

»Říkali - ale já jsem si myslel, že lžou,« řekl Milan. »Feytac říkal, že jsou to šestilháři, prý mu tvrdili, že přišli z chrámu.«

»Ačkoliv se ti to zdá neuvěřitelné, je to pravda,« řekl stařík přísně. »Jak jsem se už přesvědčil, naše hosty musíme brát vážně. Tvrdili, že přišli z chrámu a je tomu tak. Pokud teď říkají, že neznají sorky, pak to znamená, že je opravdu neznají, ale pak v sobě nemají tiga a nemůžeš jim tedy dávat - jejich vlastní smrt!«

»To jsem nemohl vědět...«

»Dobrá - já ti věřím,« kývl stařík hlavou. Pak se obrátil k Ludvovi a Janě. »Jak vidím, přišel jsem právě včas. Pojďte se mnou!«

Prohlásil to takovým nesmlouvavým tónem, že se nezmohli na protest. Stařík také rozhodně odmítl, když Milan vyslovil své přání jít s nimi. Ludva ani Jana se však neobávali, že by jim chtěl ublížit. Vypadalo to, že se stará, aby se jim nic zlého nestalo. Klidně ho proto následovali.

Uznání

Stařešina vyvedl Ludvu a Janu ze společné jeskyně opět do svého skalního příbytku. Nabídl jim sedačky, počkal, až se usadili a sám se tentokrát posadil též.

»Dlouho jsem tomu nemohl uvěřit,« promluvil k nim po chvilce ticha. »Proto jsem se byl dnes podívat do chrámu. Já tam smím i v létě - jako každý zasvěcený,« dodal rychle, aby je nenapadlo se divit. Což je opravdu ani nenapadlo.

»A co jste tam spatřil?« vyhrkl Ludva.

»Hned jsem uviděl, že zakázané dveře jsou otevřeny, jak jsi mi popisoval,« pokýval hlavou stařík. »Vstoupil jsem až dovnitř - ale musím přiznat, byl jsem velice překvapený, co všechno jsem tam objevil. Chrám vjosuzgu je mnohem větší než jsem si kdy myslel.«

»Byla tam ale améba!« strachoval se Ludva.

»Bylo jich tam celkem šest,« přikývl stařík. »Jedna byla střední velikosti a kromě ní tam bylo pět malých. Samozřejmě jsem je všechny zlikvidoval. Nebylo to těžké. Uvnitř chrámu neustále svítí jakési divné světlo a na každou bylo dobře vidět. Jen několik místností bylo tmavých. Objevil jsem tam spoustu neznámých předmětů a některé jsem vzal s sebou. Chci se vás zeptat - nejsou některé vaše?«

Nahnul se stranou a přitáhl k sobě velký kožený vak. Sáhl dovnitř a podával Ludvovi žalostné zbytky sygytů, létacích nárameníků, přesněji už jen jejich kovových částí. Upínací popruhy chyběly, bez nich se sygyty nedaly používat.

»Ano - tohle je naše,« řekl Ludva.

»Co to je za věc?« zeptal se stařík.

»To jsme měli na létání,« vysvětloval Ludva zklamaně. »Je to ale zničené - asi to poškodily améby.«

»Nejspíš,« přikývl stařík. »V temných dolních místnostech byly tři menší améby - měly tam dost potravy. Myslíte, že je zničené všechno?«

Postupně vybíral z vaku jeden předmět za druhým a podával je Ludvovi.

Energetický katalyzační vak isún - či spíše jen jeho zbytky: elektrody, holé dráty bez izolace, plnící hrdlo se zátkou.

»To patřilo vašim předkům,« řekl Ludva. »Je to zbraň, říkalo se jim dinosauří pušky. Četl jsem, že byly účinné, vaši předkové se s nimi dokázali ubránit i obludám třikrát větším než je výška vzrostlého muže. Bohužel - proti amébám prý byly nepoužitelné. Dnešní průzkumníci mají přesnější a účinnější zbraně.«

»Améby nás nezajímají,« zamyslel se stařešina. »Ostatně - nám tu nemohou škodit žádná zvířata, máme sorky. Pak si tu věc ponechám jako památku na naše dávné předky.«

Pušku odložil stranou ke stěně. Byla to poslední větší věc, pak vytáhl už jen pár drobností, většinou nádobí, které našel v kuchyňce obsluhy stanice vjosuzgu. Ludva mu všechny předměty pojmenoval a stařešina se rozhodl, že vše věnuje ženám - ty už budou jistě vědět, co s tím.

»Vy dva jste opravdu přišli z chrámu,« řekl přemítavě a díval se přitom na Ludvu s Janou. »Po tomhle vám musím věřit všechno. To znamená, že vás ode dneška musím počítat mezi zasvěcené - ačkoliv si pořád myslím, že toho vzhledem k vašemu věku příliš mnoho vědět ani nemůžete a kromě toho u nás nebývá zvykem, aby mezi zasvěcené patřila malá dívenka. Nu což, já si tu výjimku před svými kolegy nějak zodpovím. Můžete mi ode dneška říkat Friagi. Tak mě nazývají přátelé, zatímco pro všechny ostatní mám jenom přízvisko stařešina. Souhlasíte?«

Ludva vážně přikývl a i Jana zvážněla.

»Říkáte, že jste se k nám dostali nešťastnou náhodou. Povězte mi všechno, co jste zažili během vašeho nešťastného cestování!«

Vyprávěli mu všechno po pořádku. Mluvil Ludva, Jana doplňovala detaily. Friagi je nepřerušoval, pozorně jim naslouchal, i když se zdálo, že jim občas úplně nerozumí. Teprve když skončili, začal se jich sám ptát na některé podrobnosti.

»Říkáte, že nejste našeho typu - to je ostatně znát na první pohled. Ale jinak jste nám velice podobní. Já jsem od svého praděda slýchal, že mezi

viděli, co ona dokáže! Někdy s vámi půjdu pozorovat některou amébu při lovu. Uvidíte, co je to za potvůrku!«

»My jsme to už viděli,« otřásla se Jana a do očí jí opět vhrkly slzy. »Sežrala nám pejska Gringa, to bylo příšerné.«

»Vy jste původně byli tři?« zvedl obočí Friagi. »To je mi opravdu líto, že váš kamarád zahynul...«

»Gringo byl naštěstí jen pes,« řekl rychle Ludva.

»Pes? Co to znamená?«

»Pes - to je zvíře,« vysvětloval Ludva. »Ochočené zvíře, co žije s lidmi a přátelí se s námi.«

»Zvíře...« zamyslel se Friagi. »Nás by ani nenapadlo, že se nějaké zvíře může přátelit s člověkem... Poslyšte, není to specialita vašeho druhu? Pokud já vím, naši předkové se o ničem takovém nezmiňovali!«

»Bardžané se skutečně se zvířaty nekamarádí, pokud mezi zvířata nepočítám agisary, které mají vlastní inteligenci. Se zvířaty se přátelíme jen my, lidé Země.«

»Vy znáte agisary?« podíval se na Ludvu zkoumavě Friagi.

»Asi tak jako všichni,« přikývl Ludva. »Bardžané agisary dali všem ostatním civilizacím, ale oni to s nimi umějí ze všech nejlépe.«

»To je dobře...« řekl stařík. »V našich starých bájích jsou naši předkové líčeni jako velice pokojní lidé. Takoví by měli být podle mě i lidé z Bardžá. Je tomu tak, nebo ne? Co o nich soudíte vy?«

»Bardžané jsou nejmírnější obyvatelé ve vesmíru,« řekl na to Ludva. »Říká se, že nikdo z nich nedokáže úmyslně ublížit žádné myslící bytosti. Proto jsme byli tak překvapeni, když jsme se tady u vás setkali...«

»Já vím,« zamračil se trochu Friagi. »Naši lidé jsou drsnější, než bývali naši předkové. Ale to bude tím, že je těžké na tomto světě žít.«

»Bardžané nedokáží ublížit člověku - ale barbaři ano. Vy jste také takoví, že?« řekla tiše Jana.

»Někteří z nás jsou takoví,« připustil Friagi. »Ale mě se bát nemusíte. Já patřím mezi zasvěcené. A ti dodnes nesmí bezdůvodně uškodit člověku - jako naši dávní předkové. Něco se v nás přece jenom zachovalo.«

Ludva s Janou se zkoumavě dívali na stařík.

»My vám věříme,« řekla Jana po chvilce.

»Dobrá - pak se připravte na cestu,« prohlásil Friagi. »Bude to možná dlouhá cesta, protože nemůžete létat a já vás oba neunesu. Pěšky to ovšem bude mnohem delší.«

»Vy umíte létat?« zeptal se Ludva.

hvězdami žijí bytosti, které se nám nepodobají vůbec. Setkali jste se vy dva s nějakými takovými jinými bytostmi?«

»Ale ovšem,« řekla Jana. »Nejhezčí jsou Nontové, ti jsou podobní kočkám. Pak znám Kelénce, ti mají křídla a létají. Uxané vypadají jako chobotnice - nebo agisary... Askarisané jsou vzdáleně podobní klokanům, ale ti na Bardžá nežijí... takže ani nevím, s čím bych je měla srovnat... Jsou ale i takoví, které jsem ještě sama neviděla, například Ullhettlany, co žijí ve vodě.«

»A jak se s nimi domlouváte?«

»Všichni mluvíme řečí Bar,« ujistil ho Ludva. »My sice umíme mluvit také svou vlastní řečí, ale společnou řeč znát musíme, to je dnes nutnost.«

»Dejme tomu... A teď bych rád věděl, kdy očekáváte vaši záchrannou výpravu?«

»To nevím,« svěsil hlavu Ludva. »Kdyby sem měli přiletět bez prodlení, už by tu dávno byli. Něco je muselo zdržet, co my nemůžeme ani odhadnout.«

»Vy si zřejmě neuvědomujete,« řekl stařík, »že naše doprava pomocí chrámů vjosuzgu je blesková, ale záchranná výprava v obyčejné kovové hoře musí mezi dvěma hvězdami letět několik dlouhých roků!«

»Tak tomu bylo dříve, za časů, kdy na Gíjó přiletěli vaši předkové,« zavrtěl hlavou Ludva. »Dnešní kosmické letouny jsou rychlejší. Cestu, na kterou by starobardžanská hvězdná letadla potřebovala rok, uletí dnešní letadla za pár desítek minut. To za časů vašich předků nebylo.«

»Podivuhodné... zbývá zjistit, kde se záchrana zdržela, proč tu ještě není...«

»A to je to, co nevíme,« řekl Ludva.

»Dejme tomu, že vám dorazí pomoc za týden,« uvažoval Friagi. »Pak by nebylo o čem se dohadovat, protože se sem brzy dostanou skuteční zasvěcenci a vy dva se vrátíte domů, je tomu tak? To bude ten lepší případ, tím se ale nebudeme zabývat, pokud to nastane, vyřeší se všechno samo. My se musíme zabývat možností, že sem záchrana přiletí později, než si myslíme. V krajním případě by šlo o několik století. Víte přece dobře, že my tady žijeme bez spojení se zemí předků už devět tisíc let. Co bude s vámi, kdyby nastala ta - řekněme nejhorší - možnost?«

Jana při té představě pobledla a ani Ludva se nemohl jen tak smířit s vyhlídkou, že by tu měli zůstat do smrti.

»Jak vidím, to by pro vás dva bylo kruté,« pokračoval Friagi. »Budeme raději uvažovat pravděpodobnější možnost. Totiž - že se vaše záchrana někde

zdržela a přiletí - řekněme za půl roku či za rok. To je dlouhá, ale snesitelná doba. Pokud pro vás někdo přiletí dřív - tím lépe. Ale kdyby se stalo, že to bude později, také byste nemohli nic dělat.«

»Ale my přece musíme do školy...« vyhrkla Jana.

»Obávám se, že budeme mít poněkud delší prázdniny,« řekl Ludva stoicky.

»Teď jsem vám trochu nerozuměl, ale z vašich slov cítím, že jste srozuměni,« navázal Friagi. »Nemyslím si, že byste si měli zoufat. Promluvím o vás dnes v noci pár slov v Radě starších. Je možné, že vás dva přijmeme mezi nás zasvěcené. Pak se asi dozvíte něco, co byste se nikde jinde ve vesmíru nedozvěděli. Pokud vím, v době, kdy naši předkové přiletěli na Gíjó, nebyly sorky na Bardžá známy. Oni je vymysleli až tady - a teprve my jsme je dotáhli k dokonalosti.«

»Sorky - to jsou zbraně proti amébám, že?« vyhrkla Jana.

»Nejen to,« souhlasil Friagi. »Zbraněmi proti amébám to začalo, ale sorky dnes používáme na tisíc různých způsobů. Budete-li učenliví, můžete se o nich dozvědět i více než co o nich ví většina našich lidí.«

»Uvažovali jsme o tom, jak vám budeme pomáhat - a nakonec se budeme od vás učit...« zabrumlal Ludva.

»To se přece nevylučuje,« pokrčil rameny Friagi. »Vy asi znáte mnohé, o čem my nemáme ani ponětí, ale my jsme tu naše sorky vyvíjeli celé tisíce let a pokud se jim jinde lidé tak nevěnovali, můžeme mít proti nim náskok my. Můžeme se poučit navzájem. Vy neznáte sorky - já zase nevím, co je ta nevelká krabička, co v ní svítí deska s písmenky.«

»To je počítač - ale u toho vás můžeme naučit jen to, co o něm víme sami. My s ním umíme zacházet, ale co je uvnitř, sami pořádně nevíme.«

»Čili o něm víte tolik, kolik ví o sorkách většina našich lidí...« usmál se Friagi. »To chápu - jste ještě děti.«

»Něco snad víme,« sklonil hlavu Ludva. »Ale my jsme teprve nedávno začali chodit do školy. Kdybychom byli o deset let starší, věděli bychom toho víc.«

»Dobrá - oceníme i dobrou vůli,« řekl Friagi. »Ovšem dnes se ještě nesnažte zjistit, co je v těch kuličkách, které vám ukazovaly naše děti. Ony si to určitě neuvědomují, ale vás by sorky mohly zabít.«

»Proč?« vyhrkl Ludva.

»Sorky jsou silnější než améby,« řekl vážně stařík. »Mohly by vás považovat za nepřítele - a pak by vás zahubily rychleji než améba. Kdybyste

Sorky

Druhého dne se probudili po ránu, když většina dětí ještě poklidně spala. Milan byl ale již vzhůru a čekal připraven jim poradit či pomoci.

»Mám se o vás dva dnes postarat,« ohlásil jim pyšně, když se pozdravili. »Stařešina se vám omlouvá, ale dnes s vámi na cestu vyrazit nemůže. Já vám to mám vynahradit.«

»To budeš hodný,« řekla Jana.

»Dostal jsem na starost pečovat o vaše bezpečí,« chlubil se Milan. »Budete mě ale muset poslouchat.«

To mu s úsměvem slíbili.

»Ukážu vám, kde se můžete beze všeho pohybovat,« navrhl jim. »Nebudete přece pořád v Dětské jeskyni.«

Jakmile se vymanili z houby, ta se sama pomalu vyfoukla a přitom se pevně zavinovala. Sousední houba, původně určená pro Janu, byla už svinutá do tvaru kůlu.

Protože spali oblečení, jako ostatně po celou dobu jejich pobytu na Gíjó, neměli starost s oblékáním. Svoje věci měli uschované u stařešiny, takže mohli ihned následovat Milana. A ten je vedl nejprve do nejzadnějšího kouta jeskyně.

»Tady máme záchody,« řekl. »Ale nechoďte sem nikdy sami, dokud nebudete mít sorky. Občas se tu objeví améba. My už to víme a umíme se proti nim chránit, vy zatím ne. Kdybyste sem potřebovali jít, já půjdu napřed a každou amébu zlikviduji.«

»A bude k večeři,« ušklíbla se s odporem Jana.

»Takové my nejíme,« rychle zavrtěl hlavou Milan. »Edoímům to prý ani nevadí, ale když taková potvora proleze kanálem, nesnesitelně zapáchá. My je jen zlikvidujeme a spláchneme.«

Dětskou jeskyní prošli směrem k jejímu východu. Kolem lesa obřích hub kráčeli potichu, aby spící děti nevyrušili. Nedaleko vchodu byla kuchyně. Oheň tu sice neplápolal, ale jakási starší žena tu hlídala a když šli kolem ní, zastavila je a dala každému jednu hnědou placku, kterou museli před jejíma očima sníst. Chutnala jako pozemský chléb a byla prý zaručeně rostlinného původu.

Cosi už slyšel od Feytace i od Milana, ale tady by jistě mohl dozvědět víc - od zasvěceného.

»Jeden druh sorků umožňuje člověku létat,« přisvědčil Friagi. »Ale o tom bych vám musel vykládat dlouho.«

»My také umíme létat,« řekl Ludva. »Nemáme na to sorky, ale létací aparát,« ukázal na nárameníky sygyty. »Kdyby bylo třeba, unese nás oba. Jen mám starost o energii. Máme málo B-paliva, musíme jím šetřit.«

»Říkáš - B-palivo...« zamyslel se Friagi. »To mi není tak cizí. Poslyš - není to tohle?«

Vstal a přistoupil ke stěně, kde hořela jeho divná lampa. Vstrčil ukazovák do nádobky s olejovitou kapalinou a pak se vrátil k Ludvovi a přistrčil mu prst před oči.

»My tomu říkáme bevufe, ale také jsem slyšel, že se tomu kdysi říkalo i B-palivo,« dodal.

»To bychom museli vyzkoušet,« řekl Ludva nerozhodně. »Já to takhle nepoznám - ale vzhledem k tomu, že B-palivo máme od civilizace Bardžá, nevylučoval bych to. Pak bychom ale měli energie dost a nemuseli bychom tak šetřit!«

»Vyzkoušejme to,« navrhl Friagi. »Kdybyste mohli letět, všechno by se velice urychlilo.«

Ludva si připravil energetický katalyzační vak. S Friagim jej naplnil kapalinou bevufe a připojil přívody k zásuvce počítače. Na miniaturním displeji energetického vaku se poté objevily číslice a po chvilce na počítači zhasla kontrolka, signalizující nedostatečné napětí v akumulátorech.

»Je to B-palivo,« zajásal Ludva, »nebo to má aspoň stejné vlastnosti.«

»Dobrá,« přikývl Friagi. »Dnes už je večer, takže nikam nepoletíte, ale připravte se na ráno. Cesta bude daleká, ale pokud umíte létat, nebude trvat dlouho.«

Vstal a zavedl je do jeskyně, kde byly všechny děti. Ty se kolem nich ihned seběhly, ale držely se v dostatečném odstupu od stařík Friagiho.

»Tito dva jsou z nesmírně daleké země a jsou našimi přáteli,« řekl Friagi přísně všem dětem. »Chovejte se k nim jako k hostům - ale pozor, nedávejte jim sorky, ani je proti nim z legrace nepoužívejte, ať jim neublížíte. Mohlo by to přinést neštěstí pro všechny Ašery.«

Pak pozemským dětem přidělil dvě nová lůžka, což nebylo nic jiného, než dvě obrovské rostliny - či snad houby? Byly tu ve tmě jeskyně, přes den pevně svinuté, takže připomínaly dřevěné sloupy, ale na noc se samy rozvinuly a nafoukly, až se podobaly obrovským pýchavkám. Spalo se v nich

velmi měkce a příjemně. Stačilo vylézt na vršek této houby, ten se sám prohnul dolů a oblil spáče ze všech stran. I když neponechal volné ani obličeje, dýchalo se uvnitř dobře. Friagi nařídil Milanovi, ať hostům ukáže, jak se v houbách spí, pak ještě jednou všechny přísně obhlédl a odešel.

Podávala se večeře. Byla to opět stejná masitá kaše, Ludva s Janou dostali navíc pohárky, aby nemuseli pít z jídelních misek. Při večeři k nim přišel jejich přítel Milan, přinesl si svůj tác a zdvořile se zeptal, zda může večeřet s nimi.

»Myslel jsem, že jsme přátelé,« usmál se Ludva. »Budeme rádi, když nás budeš považovat za přátele pořád.«

»To je dobře,« řekl Milan, ale pak celou večeři mlčel.

»Co to vlastně jíme?« zeptala se ho po chvilce Jana, aby řeč nestála.

»Vy to nepoznáváte? Amébu přece!« ujistil ji Milan.

»Jakou amébu?« vyskočila Jana a drobátko zezelenala.

»Jakou - normální,« pokrčil rameny Milan a nabral si další lžíci. »Tuhle prý ulovili nedaleko od chrámu. Tobě nechutná? Já nevím - prý u ní byla kostra nějakého neznámého zvířete - ale určitě nejedovatého, čestně!«

»Améba, co nám sežrala Gringa!« zaúpěla Jana. Otočila se - a začala zvracet.

»Copak, není ti dobře?« vyskočil také Milan. »To není možné, kdyby v tom bylo něco špatného, bylo by špatně všem, ale nám nic není...«

»Prosím tě, Milane, mlč už!« řekl potichu Ludva.

»Já jen...«

»To nebylo neznámé zvíře - to byl Janin přítel, rozumíš?« vysvětloval Milanovi potichu Ludva.

Na Janu přišlo opět křečovité dávení, ale měla už prázdný žaludek.

»Promiň - to jsem nevěděl,« zarazil se Milan. »Už jsem slyšel, že na jiných světech žijí i jiné bytosti, ale že by právě...«

»Nechme toho - Gringovi už nepomůžeme,« řekl Ludva tiše. Ale i on byl trochu do zelena, nesnědl už ani lžíci a zbytek večeře vrátil udiveným kuchařkám. Jenom Milan věděl, proč. Ani jemu už nechutnalo - jenomže on už měl misku prázdnou.

»Spěte dobře,« popřál jim Milan a raději odešel.

Uložili se ke spánku. Jana se ale bála usnout, Ludva ji musel nakonec vzít k sobě do své houby, držel ji kolem ramenou a chvíli ji ještě utěšoval.

»Našli jsme tu lidi - a jsou to naši přátelé,« opakoval jí mnohokrát. Až nakonec usnula.

A tak začal pobyt dvou ztracených pozemských dětí mezi přáteli na planetě Gíjó, nejnebezpečnější planetě v dosud známém vesmíru...

»Vy jste se naučili takhle snadno je zneškodňovat? To je úžasné!« řekl nadšeně Ludva. »Ale poslyš - není to pořád moc nebezpečné?«

»To co jsi viděl teď, nebezpečné nebylo,« ujišťoval Ludvu Milan. »Já jsem o ní věděl a jen jsem ji potřeboval vylákat ven - zpod balvanu bychom ji těžko dostávali. To ani nebylo těžké - tyhle potvory zaútočí vždycky, neuvědomují si, že by měly zůstat zalezlé.«

»Ale co kdyby se dostala až k tobě?«

»Zlikvidoval bych ji, i kdyby mě už zalila,« holedbal se Milan. »Jenom ve vodě by to bylo nebezpečnější, tam se sorky pohybují pomaleji než na vzduchu. Améby ale rozežírají všechno strašně rychle ve vodě jako na vzduchu. Kdyby mě některá zalila ve vodě, já bych ji sice ihned zlikvidoval - ale už bych nemusel mít pořádný kus kůže! Podívejte se někdy na nohy starším mužům - někteří na nich mají pěkné jizvy, jiným na nohou chybějí prsty. Když na amébu potmě šlápneš, poznáš to až podle palčivé bolesti. Každý z nás má sice sorky proti amébám pořád pohotově, ale to víš, někdy to nemusíš stihnout - a co ti ty bestie jednou sežerou, to ti znovu nenaroste.«

»Mimo jiné to znamená, že jste trochu zapomněli, jak se dá léčit s agisary,« uvažoval Ludva nahlas. »Protože s agisary ti ta kůže i prsty zase doroste a nikdo nemusí mít žádné jizvy...«

»Já vím, že se to všechno dá vyléčit úplně,« pokrčil rameny Milan. »Jenomže na to by ses musel vypravit až někam do Hanagio k zasvěceným druhého stupně a být tam více než dvacet dnů... Na to ale nikdy není čas. Ostatně - jizvy muže zdobí, proč se jich vzdávat?«

»S tím bych asi nesouhlasil, ale pokud máte takové divné zvyky, prosím...« řekl Ludva. »Jizvy většinou neškodí, v tom máš úplnou pravdu. Ale já bych se léčit šel...«

»Kdyby se ti něco takového přihodilo, proč ne?« pokrčil rameny Milan.

»A nebojíš se, že sorky, které vyšleš na amébu, sežehnou také tebe?«

»Žádné sorky přece nemohou ublížit člověku - snad jen vám dvěma, když nejste chráněni,« ujistil je.

»A jak to, že améby nesežerou v krátkosti i lesy?« ptala se zvědavě Jana.

»Když mají hlad, žerou všechno,« přikývl Milan. »Když jich je moc a nemají co žrát, začnou se požírat i navzájem. Ale jinak se rostlinami živí strašně nerady. Nemohou se pak rozmnožovat, nebo jak to vlastně je. Potřebují k tomu něco, v čem je krev, modrá nebo červená. Raději číhají na zvířata. Ale zvířata zase mohou utéci.«

»Vždycky lákáte améby na sebe?« zeptala se Milana Jana.

»Děkujeme, Majžání,« poděkoval nejprve Milan a po něm obě pozemské děti.

»Jdete nahoru? Dnes je venku pěkně!« usmála se na ně.

Milan je dovedl k žebříku, který vedl vzhůru k trhlině ve stropu jeskyně. Šplhal jako první, Jana za ním a Ludva poslední. Šplhali hodně vysoko úzkou skalnní průrvou, než se dostali nahoru. Vystoupili ze skalní trhliny - a stáli těsně pod vrcholem hory.

»Odtud je nejhezčí rozhled po celém okolí,« ujišťoval je. »Támhle tím směrem je chrám, vidíte? Za tím vrškem se stromy ymofú, roste tam báječné ovoce.«

»Už jsme je ochutnali,« usmála se poprvé od večeře Jana.

»Já vím, museli jste jít kolem, když jste přišli směrem od chrámu,« souhlasil. »Ale támhle na jih je mnohem bohatší sad, tam jsme dříve často chodili.«

Jana s Ludvou museli napínat zrak. Tam, co jejich přítel viděl bohatý sad, se táhla nekonečná červená poušť, podobná pouštím na Marsu. Jen cvičené oko v ní rozpoznalo rozsáhlé lesy červených stromů a právě tak červené louky. Na jihu byly vidět i nějaké zelené plochy a Ludva se na ně zeptal.

»To je kuíst,« vysvětloval ochotně Milan.

Ludva s Janou na sebe pohlédli. Kuíst byla plodina, známá po celém Galaktickém společenství. Původem byla z planety Bardžá a ta zdejší byla jistě také odtud.

»Mohli bychom si tam udělat výlet,« navrhla Jana.

»To nepůjde,« zachmuřil se Milan. »Tam jsou totiž vesnice Edoímů. V posledních dvou letech to tím směrem není bezpečné a proto máme cesty na jih zakázané.«

»Ale proč?« zeptal se Ludva naléhavě. »Proč byste nemohli žít s Edoímy v míru?«

»My bychom chtěli - ale oni se s námi nechtějí dohodnout po dobrém,« zaškaredil se Milan. »Proto musíme držet v tomto směru neustále hlídky a očekáváme, kdy na nás zase vtrhnou.«

»Ale proč?« opakoval Ludva.

»Já nevím,« pokrčil rameny Milan. »Oni tvrdí, že jim musí náš kmen přenechat část území - a to my nechceme. Nejdřív se na nás jen vytahovali, o kolik je jich více a tak podobně, teď už občas naše bojovníky střílejí ze zálohy šípy. Párkrát je přitom naopak naši bojovníci překvapili a pak tekla krev na obou stranách. Jestli chcete vědět víc, zeptejte se na to stařešiny.«

Na severu bylo poměrně rozsáhlé jezero, které jim Milan nadšeně ukazoval.

»Tam je naše největší loviště,« prohlašoval. »Máme čluny, kterými můžeme plout po hladině a lovit ryby.«

»Rybám améby nevadí?« podivil se Ludva.

»Améby, pravda, loví ryby též, ale většinou jsou ryby moc rychlé a amébám uplavou. Vnímají jejich blízkost lépe než my a většinou prchají včas. Když ve vodě žádné ryby nejsou, je třeba dávat pozor na améby. Naštěstí nejsou dvakrát chytré. Většinou zaútočí na člun a jakmile nám přetečou přes okraj, je s nimi konec. Je nám jedno, zda lovci přivezou ryby nebo améby. Obojí je stejně dobré.«

»Takže vy jste si udělali z nejnebezpečnějších oblud této planety svoji vítanou kořist,« řekl obdivně Ludva.

»No - přece jen nemáš tak docela pravdu,« řekl Milan po těchto slovech chvály. »Víte - chytat ryby by byla zábava, kdyby v jezeře nebyly améby. U těch nikdy nevíte, co se může přihodit. Některá tam může dorůst obludných rozměrů. Taková pak dokáže stáhnout člun naráz pod vodu - a tam je ve výhodě ona. I když ji zlikvidueš, mohou na tebe ve vodě zaútočit náhle další dvě a rozpustí tě, než se vzpamatuješ. Lov ryb je záležitostí jedině zkušených lovců, kteří musí být navíc vybaveni létacími sorky - vzletět vzhůru totiž někdy znamená jedinou šanci pro přežití.«

Ukazoval jim pak, kde jsou další veliká pole jedlé trávy, kde jsou cesty k severním sousedům a za kterými vršky leží další vesnice národa Ašerů, k němuž se počítal i on.

»Půjdeme na vycházku,« navrhl jim.

Souhlasili a vrátili se po žebříku dolů do jeskyně, ale tam už na ně čekala starší, prošedivělá žena.

»Málem jsem musela šplhat za vámi,« oddychla si, když se ocitli dole.

»Co je, Wigono?« otázal se Milan.

»Nahoře nesmí nikdo být. Máme připravenou ohnivou zátku. Buďte tady v Dětské jeskyni a nikam nechoďte.«

Došli si každý pro chlebovou placku. V kuchyňském koutu jeskyně bylo živo, všechny děti vstávaly a trousily se pro snídani. Milan s pozemšťany si však přece jen vyšli ven z jeskyní. Zamračený bojovník, střežící vchod, je pozoroval s nevolí, ale ven je propustil.

»Nechoďte daleko,« napomenul je.

»Půjdeme jen do Mouzína na fialky,« slíbil Milan.

»Ano - ale sledujte oblohu,« připomenul jim.

Přeběhli spolu pláň a zapadli do keřů nevelkého lesíka. Milan běžel jako první, Ludva a Jana šli v jeho stopách. Tak to bylo domluveno - protože Milan zodpovídal za jejich život a nedotknutelnost.

Fialky bylo ono fialové ovoce, které ochutnali na Gíjó jako první. Milan se vyšvihl do větví, protože dole nebylo žádné na dosah. Shodil každému dva plody a sám zůstal sedět ve větvích.

»Tady je krásně,« libovala si Jana.

Dvě fialky právě stačily na nasycení. Další netrhali, jak říkal Milan, musí tu zůstat pro jiné. Když snědli každý své, seskočil Milan mezi ně.

»Zpátky půjdeme jinudy,« navrhl.

Tentokrát šli pomalu a v hloučku. Náhle Jana zpozorněla a varovně sykla. Deset kroků před sebou spatřila podezřelý pohyb v písku.

»To nic není,« řekl Milan a klidně k tomu šel blíž. Náhle se z písku vymrštil žlutohnědý had, zlobně zasyčel, ale když Milan nezpomalil, had se velkou rychlostí odplazil stranou mezi kameny.

»Híwal je naprosto neškodný - a taky neužitečný,« pokrčil rameny Milan. »Jíst bych ho nechtěl ani za trest. Je strašně hořký, aspoň se to o něm říká.«

»Právě takového jsme se vyděsili,« řekla Jana ulehčeně.

Dostali se blíž ke skalám. Náhle se však Milan zastavil.

»Počkejte!« sykl na své přátele. Ti se ihned zarazili.

»Ještě chvilku - ona hned vyleze,« šeptal Milan a přitom ukazoval prstem na škvíru pod jedním kamenem. Než se mohli oba na předmět jeho zájmu soustředit, stalo se to ráz naráz. Zpod šedého kamene vystříkl bílý rosol přímo proti Milanovi. Pohyboval se tak rychle, že by se chlapec těžko stačil včas otočit a dát se na útěk, ale Milan neutíkal. Jana s Ludvou spatřili, jak jejich příteli vyšlehl z úst oranžový plamen - a přeskočil na rosolovitou hmotu améby. Ta zažhnula právě tak oranžově, pak pomalu zmodrala a ztuhla.

»Tak - a můžeme si pro ni přijít s měchy,« řekl spokojeně Milan. »Je dost velká - bude stačit k večeři pro celý kmen. A žila tu v suchu, bude obzvlášť dobrá.«

»Jak jsi to udělal?« divila se Jana.

»Sorky,« řekl a opatrně si z úst vytáhl známou kuličku, jenže prokousnutou a splasklou. »Nesahejte na to - mohly by pro vás být nebezpečné. Pojďte od toho raději dál.«

Chvíli si Jana i Ludva zvědavě prohlíželi mrtvou amébu i splasklou kuličku sorků.

»Málokdy,« zavrtěl hlavou Milan. »To jen když je zalezlá a bylo by těžké ji pak dostávat ven. Když ji uvidím někde venku, pošlu na ni sorky třeba přes celé údolí.«

»A strefíš se? Pokaždé?« nadhodila Jana.

»Cožpak bych se mohl nestrefit?« podíval se na ni, jakoby řekla nějaký nesmysl. »Vždyť já je celou cestu řídím očima, aby správně dolétly. Sorky můžeš ovládat i když je vypustíš, to je jejich velká výhoda. Není to, jako když vystřelíš šíp nebo hodíš kopí. Můžeš si to dokonce rozmyslet a vrátit je zpět. Ostatně - bez této možnosti bychom nedokázali vůbec opracovávat kovy nebo dřevo...«

»Sorky opracovávají kovy?« podivil se naopak Ludva.

»No ovšem!« řekl Milan. »Žerou je sice pomaleji, ale při troše trpělivosti... Jak jinak než se sorky bys chtěl udělat nůž, hrot šípu či kopí, sekeru? Snad bys nechtěl okusovat kovy vlastními zuby?«

Ludva nechtěl ani věřit svým uším. Plamen, který vylétal jejich příteli z úst, nevypadal přece tak horký! Jenomže tohle nebude plamen, spíš nějaká žíravina. Ale jak to, že je tak ovladatelná, dokonce i na dálku? Očima?

»Ale podívejte se támhle, honem!« ukázal jim náhle Milan naproti, na jih. »Támhle letí někdo z našich!«

Ludva s Janou pohlédli tím směrem. Spatřili ve výšce asi pěti set metrů nad terénem letět jakousi postavu, ale to by snad nebylo nic tak neobvyklého. Postava letěla ke skalám, tedy přímo k nim - a za chvíli bylo jasně vidět, že je to muž s dlouhým lukem přehozeným přes záda. Co na něm bylo neobvyklé, bylo vidět teprve zblízka. Muž byl jako všichni oblečen jen do krátkých kožešinových kalhot, neměl boty - ale ani antigravitační nárameníky. Letěl vzduchem jen tak volně. Ludva si připomněl z dějin kosmonautiky, že Bardžané mívali antigravitační opasky baporgy dávno před vynálezem aigurských sygytů, byl si náhle jist, že tento muž nemá ani jedno ani druhé. Určitě létal pomocí tajemných sorků, těch nepatrných kuliček... Připomínal pozemské skokany na lyžích, kteří rovněž létají vzduchem bez sygytů, ale ti na své skoky potřebují speciální můstky a lyže a navíc létají jen krátký úsek po parabolické dráze.

»Poslyš, Ludvo,« zvážněl najednou Milan. »Tohle nevypadá dobře. Starý Udeg by pro nic za nic nelétal! Létacími sorky v naší osadě šetříme, nikdy je nepoužíváme zbytečně.«

»Co to znamená?« zeptal se Ludva.

»Nevím - ale nic dobrého,« řekl Milan. »Udeg letí směrem od Edoímů - jistě byl na hlídce. Tam se něco stalo! Pojďme dolů, ať víme, proč přiletěl.«

stále obtížnější sehnat pro tolik lidí obživu. Zvěř zmizela, jedině obrovské plantáže dávaly dost jídla, aby všichni neumřeli hladem. Varovali jsme je, aby opět začali omezovat počty svých dětí, jinak je jejich země neuživí. Oni naše rady nepřijali a místo dodržování původních dohod začali tvrdit, že bude nutné podle počtu obyvatel přerozdělit svět. Nové dělení světa jsme ale odmítli. Je to jejich chyba, že si své území přeplnili. Nato s námi Edoímové, naši nejbližší sousedé, přestali vyjednávat a místo toho jedné noci pobili všechny naše lidi ve vesnici Adougi, pouhé tři denní pochody odtud na jih. Hned tam nastěhovali své rodiny a abychom je nemohli vystrnadit, opevnili se. Nám teď říkají Vymírající. Tvrdí, že nás zaženou do několika malých oblastí na severu, kde nic kloudného neroste. Horší je, že by se potom situace nejspíš opakovala a brzy by nám nenechali nic.«

»To bylo od nich pěkně ošklivé,« řekla Jana.

»Tím to samozřejmě neskončilo,« pokračoval Friagi smutně. »Vloni přepadli a vyvraždili další dvě naše vesnice a tak se stalo, že skalní hrad Worgell je poslední výspou proti jejich rozpínavosti. Napadli nás letos na jaře, ale ubránili jsme se jim, i když za cenu nesmírných obětí. Proto máme tak málo dospělých mužů a převahu žen a dětí - ostatní muži už padli v této válce.«

»Pak bych chápal, jak jsme mohli dopadnout my dva, když jste nás považovali za Edoímské vizíry,« otřásl se Ludva. »Jak vlastně bojujete proti Edoímům? Sorky?«

»Sorky nejsou v těchto bojích použitelné,« zavrtěl hlavou Friagi. »Snad kromě létacích. Sorky můžeš poslat proti zvířatům, jako jsou améby, dravé čičimy, létající grongové nebo hadi Aúú, ale lidé jsou proti nim chráněni - snad kromě vás dvou. Lidé proti lidem bojují jinými zbraněmi - velkými noži, oštěpy, sekerami, luky a šípy, nebo kameny. Bohužel, boj obvykle rozhoduje početní přesila a ta je dnes na straně Edoímů. My jim můžeme s výhodou čelit jen uvnitř naší skalní pevnosti.«

»To je opravdu vážné,« řekl Ludva. »Ale co se změní, když nás dva pošleš jinam?«

»Pošlu vás do největší opevněné vesnice kmene Ašerů, do Hanagio,« řekl Friagi. »Je odsud dost vzdálená, ale tím lépe pro vás.«

»Kdo půjde s námi?« zeptal se rychle Ludva. »Mohli bychom si s sebou vzít Milana?«

»Vy jste se spřátelili nejvíc s Myšákem, ne?«

»My jsme mu začali říkat jinak,« pípla Jana.

U vchodu je už očekával strážce.

»Pojďte dovnitř,« vyzval je. »Žádné děti nesmí opustit Dětskou jeskyni.«

»My taky?« zeptal se zdvořile Ludva.

»Vy dva máte jít ke stařešinovi, ale ne teď, za chvíli si pro vás někoho pošle. Zatím počkejte v Dětské jeskyni spolu s ostatními.«

V chodbách skalního hradu byl neobvyklý shon. Pobíhali tu ve skupinkách muži, ozbrojení i neozbrojení, jednotlivé ženy s košíky v rukou i s měchy na zádech. Jen děti nebyly vidět. Ty byly soustředěny v Dětské jeskyni, což byla největší, ale současně nejhůře přístupná jeskyně skalního labyrintu.

Děti tu nepobíhaly jen tak, ani se nezabývaly hrami. Také ony cosi připravovaly - jak Ludva s Janou zjistili, všichni tu balili trvanlivé potraviny do malých balíčků, skládali je do batůžků, přibalovali malé, asi třílitrové měchy s vodou a rovnali doprostřed jeskyně, k velkému skalnímu sloupu.

Milan se připojil k ostatním a Jana s Ludvou též, jenže ostatní brzy zjistili, že pozemské děti jsou i ve srovnání s mladšími velice nešikovné. Nechali je proto jen odnášet naplněné batůžky ke skále. Kupodivu se jim nikdo pro jejich nešikovnost neposmíval. Všichni pracovali usilovně a nikoho ani po celých hodinách nenapadlo, aby si odpočinul.

Najednou vběhl do jeskyně jakýsi starší muž a sháněl se po pozemských dětech.

»Máte jít okamžitě ke stařešinovi,« vyřídil jim, když mu ženy ukázaly, kde je má hledat.

»A já?« zajímal se Milan.

»Ty buď tady a připrav se spolu s ostatními. Možná budeme muset opustit Worgell.«

»Opustit náš hrad?« vyjekla Wigona, která zaslechla konec vzkazu.

»Edoímové se připravují na nás vtrhnout,« řekl muž úsečně a ne příliš ochotně. »Do vesnice Mangrí dorazily další hordy kdoví odkud - a je jich mnohem víc, než jsme očekávali!«

Více neřekl, ale vykročil napřed. Ludva s Janou cupitali za ním k jeskyni stařešiny Friagiho.

Vrah

Stařešina Friagi skončil důvěrnou poradu s podnáčelníky kmene a právě je vyprovázel, když k němu posel přivedl Ludvu s Janou.

»Dobře že jdete,« uvítal je. »Nějak se nám to zamotalo, ani nevím, kde mi hlava stojí. Budu muset něco udělat s vámi dvěma, tady nemůžete zůstat.«

»Co se děje?« zeptal se Ludva.

»Edoímové nás chtějí napadnout,« řekl Friagi. »Tady bude hrozná mela, asi bude lépe, když odsud včas odejdete. Budete mít ode mě doporučení na všechny zasvěcené kmene Ašerů a dám vám někoho, kdo vás bude cestou chránit.«

»To se tu chystá - válka?« polekala se Jana. »Slyšeli jsme něco takového...«

»Právě tak, holčičko,« přikývl Friagi.

»Nedalo by se ještě jednat o míru?« nadhodil Ludva.

»To jsme zkoušeli naposledy dnes ráno,« řekl Friagi. »Podívejte se, jak to dopadlo!«

Dovedl je k velkému předmětu, přikrytému rohoží a odkryl ji. Jana zděšením vykřikla a roztřásla se hrůzou. Byl to koš - a v něm přes sebe naskládané ruce, nohy, odřezané lidské hlavy a zbytky těl, rozsekané a krvavé.

»Takhle dopadli naši vyjednavači,« řekl Friagi smutně. »Dá se vyjednávat, když oni naše vyjednavače zabíjejí?«

»Ale proč se má válčit? Co je vlastně příčinou takové... krutosti?« vybuchl Ludva.

Friagi pomalu zakryl pozůstatky svých lidí rohoží. »To je dlouhá historie,« povzdychl si. »Řeknu vám o tom jen málo.

Původně žili všichni lidé na Gíjó v jedné jediné vesnici, ale když se počet lidí rozrostl, museli jsme se rozdělit. To bylo před dávnými staletími, já o tom vím jen z vyprávění. Tehdy se naši předkové dohodli rozdělit celou pevninu na části a každá taková část měla být pod správou jednoho kmene. Současně dohodli, že žádný kmen na svém území nebude mít víc než pět tisíc obyvatel. Jiné dělení totiž nebylo možné, pevnina je na Gíjó jen jedna. Tak tomu bylo po tisíce let. Pak některé jižní kmeny přestaly tyto dohody dodržovat a přestaly omezovat počty svých dětí, ačkoliv to není nic obtížného. Jejich ženy místo obvyklých dvou až tří dětí rodily pět, osm, ale i více. Pochopitelně se tyto kmeny brzy rozrostly tak, že jim začalo být jejich území těsné. Bylo

»Počkej - musíme přece vzít také tohle,« řekl a přiskočil ke stěně, kde z hromady kůží vytáhl starobardžanskou pušku a košík dlouhých černých nábojů velikosti banánu. Chvatně si je cpal za bundu a jeden se pokusil nabít do nábojové komory. Kovově to cvaklo, puška téměř sama zasunula náboj dovnitř. Ludva zaklapl závěr a aniž co tušil, natáhl spoušť.

»Ty chceš střílet? Na lidi?« vyjekla odporem Jana.

»Jistěže ne - ale víš, jak to může Edoímy zastrašit?«

»Myslíš, že se toho někdo poleká?« strachovala se.

»Když vystřelím proti skále, udělá to takovou pumelici, že všichni utečou,« sliboval si. »Hodně jsem o těch puškách četl. Náboje mají uvnitř výbušninu a když narazí do skály, udělá to hroznou petardu. Pokud vím, primitivové na Zemi se výstřelů vždycky polekali. Jen se bojím, že se časem všechna výbušnina rozložila; devět tisíc let je příliš dlouhá doba. Pak by nám nezbylo než uletět, ale to musíme tak jako tak.«

Doběhli spolu do Dětské jeskyně - ale tam už nikdo nebyl. Hořelo tu dosud světélko lampy, ale světla od něj bylo málo. Podle stop běželi všichni spirálovou chodbou dolů, ale když se tudy Ludva s Janou chtěli rozeběhnout, málem vrazili do pětice zarostlých chlapů, kteří se znenadání vynořili přímo proti nim. Měli veliké, zakrvácené sekyry - a byli to zřejmě nepřátelé, Edoímové.

»Hle - pár jich tu na nás zbylo!« rozchechtal se vousatý bojovník v čele skupinky.

»Jano - ke mně!« vykřikl zděšeně Ludva.

Jana ale, místo aby k němu přiskočila a objala ho, stála na místě, roztřásla se a jako hypnotizovaná hleděla - přímo na nejbližšího bojovníka Edoímů, jehož obrovská kovová silně zakrvácená sekyra mířila doprostřed jejího čela.

»Stůj! Nebo zemřeš!« vykřikl Ludva zoufale a bezradně zamířil bardžanskou dinosauří pušku na chlapa, který se tomu pohybu jen rozchechtal.

»Podívejte se na to škvrně - ono by na nás chtělo jít s takovým kyjem! Vždyť je těžší než ty, spratku!«

Sklonil sekyru, hrábl po Ludvově pušce a ten už nestačil uskočit. Edoím škubl za hlaveň směrem k sobě, vytrhl Ludvovi pušku z ruky - ale Ludva přitom ukazovákem zavadil o spoušť.

Předpoklad, že za devět tisíc let už musí být třaskavina v nábojích rozložená, nepočítal s bardžanskou důkladností. Pečlivě stabilizovaná trhavina se ani za tak dlouhou dobu nerozložila a Ludvu s Janou na okamžik oslnil oranžově-žlutý plamen, který se strašlivým zahřměním vylétl z hlavně

»Dobrá - vezměte si ho s sebou,« souhlasil stařešina. »Ale rád bych, abyste si s sebou vzali i své věci. Kdybychom prohráli, Edoímové zničí všechno, co tu najdou. Oni to tak dělají - prý aby po Vymírajících nezůstala ani památka. Vezměte tam i zbraň našich předků, nechtěl bych, aby tu zůstala.«

»Nepůjde s námi víc dětí?« zeptala se Jana. »Děti by snad neměly zůstat ve válce, mělo by se jich zachránit víc.«

»Ne,« zavrtěl hlavou Friagi. »Velká skupina by se odtud nedostala nepozorovaně, předsunuté hlídky Edoímů by ji mohly cestou přepadnout. Budete-li jen tři, máte větší šanci, že dorazíte až do Hanagio. Tři děti nebudou stát Edoímům za přepadení - sto dětí by jim ale neuniklo. Nemůžeme s nimi posílat bojovníky, máme jich příliš málo.«

»A to tu všechny děti zůstanou?« zděsila se Jana. »Co když je Edoímové zabijí?«

»Když se i tentokrát ubráníme, budou tu nejlépe chráněné, jako dosud,« řekl stařešina. »Kdybychom prohráli, bude muset každé dítě odletět na svou pěst. Máme dostatek úkrytů ve skalách, kde je nikdo nenajde, přinejmenším do setmění. Pak odletí k dalším vesnicím Ašerů. Každé naše dítě umí zacházet se sorky včetně létacích. Starší chlapci budou mít i zbraně, ale na ty se nemůžeme spoléhat, jejich protivníky by byli zkušení válečníci. Vy nemáte ani polovinu šancí zmizet odtud nepozorovaně, proto musíte odejít dřív.«

»A kdy vyrazíme?« zeptal se Ludva.

»Brzy ráno,« rozhodl Friagi. »Teď bude večer, v noci by se vám putovalo špatně, i když budete moci létat.«

Pak přišli další zvědové a Friagi děti vyprovodil ze své jeskyně. Ludva s Janou chtěli vyhledat Milana, ale ten už na ně čekal před jeskyní. Když mu řekli, že půjde s nimi jako jejich průvodce, trochu zesmutněl.

»Naši muži se budou bít - a já abych jenom nosil zprávy a doprovázel? No, aspoň že se jedná o vás dva...«

Odešel si vybrat na cestu zbraně - protože posel kmene už musí být ozbrojen. Vrátil se s krátkým lukem, balíčkem šípů a s dlouhým nožem pro boj zblízka.

V Dětské jeskyni zatím bojovníci zužovali komín mastnými, hořlavými věchty, připravenými k zapálení, aby se jím nikdo nemohl protáhnout. V přilehlých chodbách jiní stavěli pichlavé zátarasy a pasti, schopné roztrhat každého, kdo do nich vběhne jinak, než určitým způsobem.

Kmen Ašerů se chystal bránit své sídlo proti přesile.

Zkušeného Udega útočníci překvapili jen částečně. Spatřil je až když byli u něho, protože přiletěli ze tmy.

Udeg byl ukryt ve skalním výklenku, což pro něho znamenalo výhodu, alespoň v první chvíli. Spatřil pět přistávajících stínů, ale slyšel několik dalších hlasů. Uchopil pevněji svůj oštěp a probodl jím první postavu, která se mu dostala na dosah. Potom zavřeštěl výstražné znamení pro ostatní.

Kdyby mlčel, byl by snad získal pár okamžiků. Jeho útok byl bleskový a přesný, zasažený muž se zhroutil bez hlesu, ale Udeg byl příliš zkušený bojovník, aby neodhadl, že proti tak velké přesile nemá šanci. Zvolil varování svých druhů, i když se tím prozradil svým nepřátelům.

Bodl ještě jednou a skolil druhého, ale právě když chtěl ustoupit do skalní rozsedliny, klesl k zemi, proboden třemi oštěpy současně.

Lágíj hrábl za sebe, zapálil pochodňový šíp a zcela podle paměti jej poslal dokonale natrénovaným směrem. Hořící šíp se zabodl do terče, zhotoveného z vláken olejnaté rostliny gamičo. Terč vzplál a osvítil okolí skalního hradu. S tímto překvapením útočníci nepočítali. Jejich horda byla rázem v plném světle, kdežto obránci, roztroušení kolem ve skalách, byli téměř neviditelní. Do bzučení tětiv luků a svistu šípů se začaly mísit výkřiky raněných. Než se ozval první vzteklý povel, leželo nejméně patnáct útočníků na zemi v krvi.

»Kryjte se! Pryč z toho světla!« zařval vůdce Edoímů.

Jeho lučištníci neviděli cíl a nemohli střílet. Horda se rozlétla do stran, mimo oblast osvícenou hořícím terčem. Ale překvapení útočníkú pominulo a všichni bojovníci se i za letu chránili proti dalším šípům štíty.

Kdyby došlo k boji muže proti muži, neměli by bojovníci Ašerů šanci. Luky byly zbraně pro boj zdálky a slabé štíty nebyly rovnocenné proti těžkým štítům a sekerám Edoímů. Ašerové se stáhli do svého skalního hradu a zabarikádovali pevně vchody do podzemí.

Útočící voje se zastavily před bránou, ale ne nadlouho. Skulinami v bráně proti nim vylétlo několik šípů a ani štíty před tímto deštěm střel příliš nechránily. Náhle byl vydán jakýsi povel a všichni útočící Edoímové se dali na útěk.

Radostné jásání obránců ale bylo předčasné. U brány se náhle oslnivě zablýsklo a těžká okovaná vrata se rozlétla na třísky. Edoímové se jako na povel otočili a vzápětí jejich předvoj vlétl do rozbité brány a zaútočil uvnitř na otřesené obránce hradu. Za prvními bojovníky přilétali další a další, takže brzy pobili nepočetnou skupinku, která se jim zoufale postavila na odpor. Rychle zaplavovali další chodby. Někteří uvázli v pastích, ale ostatní se hnali

kolem nich dál. Nikdo se nevzdával. Osud raněných, nemilosrdně dobíjených před zraky ostatních, byl velice výmluvný.

Ludvu s Janou i ostatní děti vzbudila na samém začátku boje hlídkující žena Wigona. Všichni se chystali na ústup, i když nebylo nikomu jasné, co se kolem děje ani kam půjdou. Výbuch u brány zaznamenali jen jako slabý otřes skály, vřava bojů sem dosud nedolehla. Přesto byli všichni nesmírně vzrušeni. Wigona jim však klidným hlasem nařídila, aby mlčeli a čekali. Její klid působil na všechny.

Po nedlouhé době se ale chodbou ozval běh bosých nohou a do Dětské jeskyně vtrhl málomluvný Kafir. Držel oštěp levou rukou; pravou měl zavěšenou na pásce z kusu látky a narychlo převázanou plátnem tak prosáklým krví, až mu rychle kapala na kamennou podlahu jeskyně.

»Porazili nás, Wigono,« obrátil se na hlídkující ženu. »Já už jsem vyřízený, proto mě stařešina posílá, abych vyvedl na ústup děti.«

»A co ostatní?« vyjekla Wigona. »Co je s mým Eimou?«

»Je mrtev,« řekl Kafir. »Rozsekali ho na kusy.«

»Jak je to možné?« zaúpěla Wigona.

»Používají proti nám něco nového. Naše brány, na které jsme se tolik spoléhali, se rozpadají na kusy. Blokujeme jen Hladovou, ale až nám ji rozbijí, bude zle. Určitě si umíš představit, jak to s námi dopadne, když se na jednoho našeho vrhne deset Edoímů.«

»Dobrá,« vzpamatovala se Wigona. »Vyveď děti, Kafire. Já půjdu k Hladové bráně.«

A významně potřásla svým lukem.

Ludva viděl, že je zle. Uchopil pevně Janu za ruku a tiše jí pošeptal:

»Musíme zachránit počítač - pojď se mnou!«

V nastalém zmatku se jim podařilo nepozorovaně opustit jeskyni a vyklouznout do chodby. Brzy doběhli bez dechu před příbytek stařešiny Friagiho. Dveře byly otevřeny a uvnitř nikdo nebyl. Lampička s B-palivem tu svítila. Ludva vstrčil počítač a energetický vak Janě do rukou a zatímco jej dávala do batohu, rychle si přes oděv oblékal létací nárameníky. Pak si vzal od Jany batoh, přehodil si jej na záda a pevně utáhl popruhy.

»Obejmi mě, rychle!« poručil Janě tiše.

»Unese nás to?« strachovala se.

»Unese sto osmdesát kilo - to nemáme ani oba dohromady,« řekl jistě.

Najednou se ale otočil.

historických filmech. Neuvědomil si, že dráha střely není přímočará, ale má tvar oblouku.

Kdyby mířil, nejspíš by se nestrefil. Náboj dum-dum vyletěl z hlavně naslepo, ale cíl zasáhl přesně. Projektil velikosti poloviny banánu prorazil přilbu náčelníka Edoímů a vybuchl uprostřed jeho lebky. Mezi skalami se ozvala dunivá exploze, která bezhlavé tělo náčelníka rozmetala kolem, zatímco jeho pobočníky i katy smetly střepiny z náčelníkovy roztrhané přilby i ze střely. Ženu vedli na popravu sehnutou. Proto zůstala nezraněná - a dokonce volná. Předtím jí rozvázali ruce a ona toho využila. Zdvihla dlouhý krvavý nůž, kterým ji chtěli podřezat, otočila se k ostatním zajatým a rychlými pohyby je zbavovala pout. Volní se zmocnili okolo ležících zbraní a přeřezávali pouta dalším, jiní vzlétali do výše a mizeli v noční obloze. Strážní zůstali jako přikováni a ani se v první chvíli nepokusili útěku zajatců zabránit. Během necelé půlminuty byla většina zajatců pryč - a až teď se stráže vzpamatovaly. Jeden z mužů hodil svým oštěpem - a probodl jím ženu, která už rozvazovala pouta posledním dvěma dětem.

»Vám to nestačilo?« vykřikl Ludva. Mechanicky nabil pušku a teď ji stočil ke strážím.

»Ludvo - ne, nestřílej!« vykřikla Jana a srazila mu hlaveň nahoru. Nezabránila tím ale výstřelu, možná jen přispěla k tomu, že Ludva maně stiskl spoušť. Tentokrát puška mířila vysoko do vzduchu. Projektil tam ale ve tmě na cosi narazil a vybuchl nad hlavami všech. Na obloze se rozprskla ohnivá koule, dolů začaly padat ostré bzučící střepiny - a kusy roztrhaného lidského těla, luk, štít, válečná sekera...

»To se ti povedlo,« řekl Ludva klidně sestře. »Teď jsme vrazi oba.«

»Já?« vybuchla Jana. »Ty jsi tu pušku držel!«

»Vy jste jim to dali!« ozvalo se za nimi. Kousek od nich stál jejich přítel Milan, který sem právě přiletěl. »Ale teď tady nestůjte, chtějí vás zabít! Poleťte za mnou!«

»Má pravdu! Vyskoč mi na záda a drž se pevně!« poručil Ludva Janě tónem, který nepřipouštěl odporu. Jana poslechla, ačkoliv měla v očích slzičky a polykala křivdu, které se jí právě dostalo. Ona - a vrah? To přece ne! Vždyť byla od začátku proti střílení!

Ludva zapnul své létací nárameníky. Tah sygytů ho zvrátil trochu dozadu, protože těžiště bylo díky Janě posunuté, ale vestavěný počítač ihned zareagoval a srovnal vektor tahu, aby i takto nezvyklou zátěž zdvihl správným směrem. Pozemské děti i Milan se vznesli do výšky právě včas - okamžik poté o skálu, kde stáli, zazvonily první dopadající oštěpy. Ludva zbledl

a jasně ozářil tmavou chodbu. Další, pro změnu nazelenalý plamen, vyšlehl současně uprostřed hloučku Edoímů.

Puška bez pevné opory odlétla stranou. Bojovník kmene Edoímů ji v té chvíli vytrhl Ludvovi, ale nedokázal ji holou rukou udržet. Bardžanská dinosauří puška měla obrovský zpětný ráz, takže už pouhá kinetická energie její střely prý dokázala dvoumetrového veleještěra převrátit na záda - i bez účinku trhavé náplně. Edoím ji držel dlouhou hlavní přímo proti sobě, takže ho prostřelila skrz hruď a náraz ho odhodil dozadu. Ludva v plameni výstřelu spatřil jen obrovský otvor v mužově těle, zatímco rozjařený výraz v barbarově obličeji se ani nestačil změnit. Jakoby se na okamžik zastavil čas, podobně jako u fotografického blesku. Co se ale dělo vzadu, to bylo ještě hrůznější. Byly tam vidět utrhané ruce, hlava a krvavé části těl, také na okamžik zastavené v čase, ačkoli se ve skutečnosti rozlétly do všech stran.

Bardžanské dinosauří pušky nebyly vymýšleny proti lidem a také nebyly nikdy v historii proti lidem použity. Byly ale navrženy tak, aby jediným zásahem vyřídily obří dravce do velikosti tyrannosaura rexe. Náboj dum-dum obsahoval nálož se značnými ničivými účinky. Dokázala prý odtrhnout celou čelist dravého veleještěra i s mohutnými svaly, které jinak jediným stiskem přesekly tělo člověka vejpůl. Zásah do krku obvykle oderval celou hlavu, rána do břicha roztrhala naráz vnitřnosti a kromě toho zpravidla zevnitř rozdrtila páteř. Jenom díky těmto puškám mohli bardžanští průzkumníci přežít na tak divokých planetách, jako bývaly v dobách dávné kolonizace Attchie, Fekepaia, Zirial, nebo i nedávno objevená Poenaid.

První dva muže projektil jenom provrtal strašlivou krvavou ranou, v těle třetího nejspíš narazil na kost a vybuchl. Křehké tělo člověka nesnese srovnání s odolností pravěkých veleještěrů; účinek veliké explozívní střely byl až děsivý. Třetí muž, roztrhaný na mnoho kusů, zemřel okamžitě, stejně tak jeho druhové nacházející se před ním. Zbývajícími chlapy výbuch mrštil o skálu, takže všech pět Edoímů zůstalo ležet na kamenité podlaze jeskyně v děsivé kaluži krve, bez jediné známky života - přímo před pozemskými dětmi.

Ty byly před ničivými účinky exploze i před střepinami chráněny těly dvou prvních mužů a vyvázly jenom s otřesem, částečně způsobeným výbuchem, ale především nervovým. Chvíli byli oba jako zkamenělí a jejich oči si jen pomalu zvykaly na přítmí jeskyně, osvětlené jediným slabým světélkem.

»Ludvo!« vykřikla najednou Jana zoufale. »Tys je zabil!«

»Já nechtěl...« obhajoval se Ludva zmateně. »Za to můžeš ty - kdybys nestála jako dřevo, byli bychom jim uletěli!«

»Ty jsi - vrah!« odstoupila od něho v hrůze.

»Já za to nemůžu,« málem se rozbrečel Ludva. »Proč mi ten Edoím bral pušku?«

»Proč jsi na něho vůbec mířil?«

»Vždyť by tě zabil!« vykřikl Ludva.

»Třeba ne!« namítla chabě.

»A od čeho měli sekery? Od krve, podívej se! Koho zabili před námi, víš to?« Bylo vidět, že se Ludva už vzpamatoval a přešel teď do protiútoku.

Jana neodpověděla a začala prostě brečet. Ludva ji chvíli utišoval, ale ne dlouho. Brzy se vzpamatoval a opět se začal rozhlížet do tmavé chodby.

»Přece nebudeme čekat, až přijdou další a rozsekají nás na kusy,« řekl. »Jdeme za ostatními!«

Došel k pušce a zdvihl ji. Hlaveň byla horká, ale puška očividně nebyla poškozená. Slitinový kov hlavně přečkal devět tisíc let a vydržel i tuto zkoušku. Ludva stiskl pojistku, hlaveň se odklopila a prázdná horká černá nábojnice zazvonila o kamennou podlahu. Ludva vytáhl z bundy další černý náboj, mechanicky jej vsunul do hlavně a zbraň opět zaklapl. Tahle prastará puška neměla zásobník, obvyklý až u pozdějších modelů. Nabíjení bylo velice nepohodlné - ale na druhou stranu spolehlivé.

»Ty chceš ještě střílet?« zaječela Jana nesouhlasně.

»Samozřejmě,« přitakal. »Ale z větší dálky, aby mi nemohl nikdo pušku brát z ruky a mířit budu proti skále, neboj se. Tohle byla nehoda, já jsem je opravdu zabíjet nechtěl. Ale jestli tu budeme stát jako sochy, přijdou další. Musíme pryč odtud, co nejdříve!«

»Ale tam ne - tam jsou ti se sekerami!« vzepřela se Jana.

»Dobrá, když to nejde dolů, poběžíme nahoru,« změnil plán Ludva. »Nahoře budeme moci vzletět. Ale jestli zůstaneš zase někde stát jako

vyřezávaná svatá, budu muset střílet znovu, rozumíš? Přece nechci o tebe přijít!«

Popadl sestru za ruku a zamířili spolu k žebříku, který vedl trhlinou nahoru na vršek skalního hradu. Ludva šplhal jako první, vzlykající Jana, která pro slzy téměř neviděla, za ním. Konečně vystoupili ze skály a stanuli na plošince. Foukal zde horký noční vítr a bylo tu docela příjemně. Náhle Jana ukázala Ludvovi dolů, kde v soutěsce hořely ohně jejich nepřátel.

»Ludvo - vidíš?« ukazovala na skupinky, které se pomalu trousily k ohňům.

Edoímové už zřejmě opanovali hrad a teď shromažďovali kořist. V hloučku mezi bojovníky se tísnilo jenom pár zajatců. Nebyl mezi nimi ani jediný bojovník, jen ženy a děti, ale ani těch nebylo mnoho. Ludva se utěšoval, že většině dětí se podařilo uniknout, tak jako jemu a Janě.

Náčelník Edoímů došel k zajatcům a chvíli si je prohlížel jednoho po druhém. Pak pokývl a dva bojovníci vytrhli z řady ostatních jednu starou ženu, na tu dálku nebylo možné poznat její obličej. Zkroutili jí ruce tak, že musela pokleknout, třetí muž ji uchopil za vlasy a její skloněnou hlavu obrátil vzhůru. Zaleskl se obrovský nůž a krev z prořízнutého hrdla ženy vystříkla až k náčelníkovi.

»Ludvo! Oni ji...« strnula Jana hrůzou - a pak se bezvládně složila. Na poslední chvíli ji zachytil, aby nespadla se skály dolů. Musel přitom položit pušku a chvíli se věnoval omdlelé sestřičce. Naštěstí brzy otevřela oči a Ludva mohl opět pohlédnout dolů na prostranství s Edoímy.

Tři bezvládná těla žen už tam ležela před náčelníkem, čtvrtou ženu vlekli kati. Bránila se seč mohla a křičela hrůzou, až to bylo slyšet i nahoru na skálu. Zdálo se, že ji už nic na světě nemůže zachránit.

»Necháte ji!« ozvalo se najednou z výšky. Ludva se neudržel a naplno vykřikl na katany dole pod svýma nohama.

»Támhle - nahoře!« vykřikl náčelník Edoímů a ukazoval svým bojovníkům na Janu a Ludvu. »Chyťte je!«

»Zastraším je!« řekl Ludva a pozdvihl pušku. Opřel si ji o rameno, jak to viděl ve starodávných pozemských filmech, otočil ji směrem dolů a bez míření stiskl spoušť.

Zbraň vystřelila hromovou ranou. Zpětný náraz Ludvu posadil dozadu na skálu, i když se tlumiče jistě snažily náraz přibrzdit. Vsedě ale Ludva vytřeštil nevěřící oči na účinky střely. Ačkoliv puška mířila nad hlavy lidí dole a podle Ludvova předpokladu měl náboj vybuchnout na skále nad náčelníkovou hlavou, bylo zřejmé, že viděl tyto pušky jen ve starých

vyhrůžka, namířená zbraň a zejména stav války stačí jako důkaz před každým soudem stařešinů, tím si buďte jisti.«

»Uvidíme,« řekla pořád nepřesvědčená Jana. »Když to máš tak zdůvodněno, vysvětli mi, proč by tě měl někdo zabíjet, když chceš ukrást ženu.«

»To je přece jasné - když někdo zabije zloděje, to je také oprávněná obrana, i když krást ženu je menší zlo než krást obilí...«

»Podle tebe snad má žena menší cenu než obilí?« naštětila se Jana.

»Jak se to vezme,« pokrčil rameny Ludva. »Když někde ukradnu ženu, může to být pro tu vesnici nepříjemné, protože si na ni zvykli, ale na druhou stranu jim ubydou starosti. Kdybych jim sebral obilí, mohl bych je tím i zabít hladem. Proto mě také nikdo nebude pronásledovat, když s ukořistěnou ženou opustím hranice vesnice. Když přitom nikoho nezabiji, nemá mi kdo co vyčítat. Žena je přece oprávněná kořist.«

»Oprávněná?« zakroutila hlavou Jana. »A prosím tě, jak je možné, že vůbec došlo k válce? To jste Edoímům ukradli tolik žen, či co? Myslíš si, že se cítili od vás ohroženi, že měli právo vás zabíjet?«

»Edoímové naše zákony porušují už dlouho,« zamračil se Milan. »Nejen tyhle, ale i jiné. Spoléhají na to, že vítěze nikdo soudit nebude.«

»V tom se možná přepočítají,« zamyslela se Jana. »Protože až sem pro nás přiletí záchranná výprava...«

»Poslyš, Jano - opravdu věříš, že sem tvoji krajané brzy dorazí?« zeptal se jí Milan. Vlastně ji poprvé oslovil přímo a navíc jejím jménem.

»Musím tomu věřit,« otřásla se zimou, ačkoliv teplota vzduchu kolem ní určitě nebyla nižší než třicet stupňů.

»Já bych ti přál, aby se tvoje víra vyplnila,« řekl Milan prostě. »Jen si myslím, že to není možné...«

Začalo svítat. Milan si odpočinul a najedl se.

»Dal bych vám ze svého, ale nebylo by to správné,« řekl omluvně, když ukládal zbytky jídla do batohu.

»Proč si to myslíš?« zeptal se ho Ludva.

»Protože já mám jídla právě tolik, abych doletěl do osady Hanagio. Kdybych se s vámi rozdělil, nedoletěl bych. Vy snad létáte s pomocí těch svých krabiček, vůbec vás to neunavuje, určitě vydržíte i bez jídla,« vysvětloval jim výsledky svého pozorování.

»Tebe létání unavuje? Jak to?« ožil Ludva.

»Létání se sorky vždycky unaví, i když rozhodně méně, než kdybych stejnou cestu prošel pěšky,« vysvětloval jim ochotně Milan. »Sorky tě vždycky

a prudce přidal tah, až vzletěl do výšky více než tisíce metrů. Milan se ho chtěl držel na dohled, ale měl co dělat, aby mu stačil.

»Uf - já už nemůžu!« vykřikl na ně tlumeně.

»Kam teď?« právě tak tlumeně zavolal Ludva.

»Poleťte za mnou,« navrhl Milan a obrátil se trochu na pravou stranu. »Já vás povedu - ale nesmíte letět tak vysoko, to bychom daleko nedoletěli!«

Ludva se k němu přiblížil co nejvíc. Jana se ho držela jako klíště. Bylo to nebezpečné, kdyby spadla, roztříštila by se dole o skály, ale neměli jiného východiska.

»A co ostatní?« zeptal se Ludva Milana.

»Nestarejte se o ně,« řekl zadýchaně chlapec. »Udělali jste pro ně víc než se dalo čekat. Teď musí každý utíkat jak umí, jinak s ním bude zle. Nebojte se, kdo je naživu, jistě se stará, jak by unikl.«

Letěli noční tmou horkým letním vzduchem planety Gíjó. Za nimi zůstávala dobytá skalní pevnost Worgell, poslední výspa odporu kmene Ašerů proti hordám barbarských Edoímů. Vpředu byla jen tma, museli se spoléhat na orientační smysl chlapce Milana, který je vedl k severním horám...

Studna TIGA

Milan k Hanagio, největší opevněné vesnici Ašerů, s Janou a Ludvou nedoletěl v jednom letu. Vznášeli se spolu několik hodin, ale stále níž a pomaleji. Během letu Milan vybalil ze svého vaku porci jídla a pojedl ze zásob. Zřetelně přitom okřál, chvíli ještě letěl zčerstva, ale byl příliš unavený.

»Musíme přistát,« prohlásil nakonec zničeně.

Snesli se na nevelké planině. Jana byla také vyčerpaná, ačkoliv si Ludva za letu přivázal bardžanskou pušku provazem k opasku, sepnul ruce za zády a vytvořil z nich cosi jako improvizované sedátko, aby se mohla posadit. Nemusela se ho neustále křečovitě držet rukama nohama a mohla si i trochu odpočinout; on ale musel mít létací nárameníky přepnuté na hlasové řízení a to ve svištění větru s bídou rozpoznávalo příkazy »vlevo«, »vpravo« a »stop«.

Jakmile dosedli na zem, Milan strhl ze zad batoh, svalil se na záda, vybalil další balíček a pustil se do jídla. Jana si podle jeho příkladu také lehla na zem, ale jenom se řádně protáhla a zase vyskočila. Ludva zkontroloval akumulátory, připojil k nim svůj energetický vak a spustil nabíjení.

»Vy vůbec nejste unavení!« vykřikl udiveně Milan. »To není spravedlivé!«

»Jak to, že nejsme? Jsem celá rozlámaná!« řekla Jana dotčeně, ale působila proti němu pořád ještě svěže.

»Najezte se také, nebo nevydržíte!« nabádal je Milan.

»Nemáme s sebou nic k snědku,« přiznal Ludva.

»A co máte v tom batohu?« ukázal Milan Ludvovi na záda.

»Vzali jsme s sebou naše věci,« řekl Ludva.

»Vaše hromová zbraň Edoímy pořádně překvapila,« řekl po chvilce obdivně Milan. »Vypadá ale strašně těžká - jak to, že ji unesete? Sorky nedovolují unést větší zátěž, než kolik člověk váží. No - určitě jste s ní zachránili několik životů. Měli jste ji ale použít uvnitř Worgellu, tam by, myslím, měla mnohem větší význam. Ale i venku to bylo úžasné.«

»Já jsem ji nechtěl použít vůbec - a když, tak jen na zastrašení,« řekl Ludva zachmuřeně. »Vůbec jsem s ní nechtěl někoho zabít!«

»Kdybys jejich náčelníka zabil hned na začátku, možná by ustoupili dřív než vtrhli dovnitř Worgellu,« uvažoval Milan. »Ale ani potom to nebylo špatné. Zabil jsi sám pět Edoímů, dokonce jejich vůdce, osvobodil jsi dvanáct našich zajatců - to není na takového nešiku špatné.«

»Jak to - není špatné?« vyhrkla Jana. »A co těch pět, co zastřelil uvnitř?«

»Pět uvnitř? Kde?«

»Potkali jsme je v Dětské jeskyni,« zabručel Ludva. »Měl jsem dojem, že nám chtějí ublížit a chtěl jsem je zastrašit, ale dopadlo to jinak, puška vystřelila a zabila je.«

»A já mám teď bratra vraha!« rozvzlykala se Jana.

»Vraha?« ztuhl Milan.

»Kvůli té vaší hloupé válce jsem už způsobil smrt nejméně deseti Edoímů!« vybuchl Ludva. »Ale já jsem jim přece vůbec nechtěl ublížit!«

»Ve válce, navíc přímo uprostřed bitvy, těžko můžete stát stranou,« řekl Milan s určitostí. »Přijali jsme vás jako přátele a stali jste se tím nepřáteli našich nepřátel. Zabili jste je v bitvě, to se nepočítá jako vražda. Každý voják by potom musel být odsouzen a to přece nejde. Neberte si to tak - to už je válka...«

»Jenomže nás se tyhle barbarské zábavy netýkají,« řekla rozzlobeně Jana.

»Kdyby ti Edoímové zabili bratra, asi bys to viděla jinak. Kdyby i tebe probodli nebo podřízli, poznala bys, jak se tě může válka dotknout,« zamračil se na ni Milan.

»Ty si opravdu myslíš, že by nás dva mohl někdo zabít?« zarazila se Jana.

»Ach, ty neuvěřitelná naivko!« skoro vykřikl Milan. »Což si myslíš, že by se právě tobě měla smrt vyhnout, když všude kolem tebe kosí po desítkách?«

»Já jsem... já jsem viděla, jak ti vojáci, ti Edoímové, zabili takovou starou ženu - ale udělalo se mi z toho špatně a víc nevím!« řekla Jana tiším hlasem.

»Jo - omdlela jsi,« zavrčel Ludva. »Už jsi neviděla, jak podřezávali další. Tři tak zabili, pak jsem to nevydržel...«

»Jsem zvědavá, jak budou ty výmluvy posuzovat soudci,« vmetla bratrovi do tváře poslední argument.

»Vy si vážně myslíte, že se dostanete před soud?« podivil se upřímně Milan. »To snad ne - ostatně, žádný soud by vás neměl soudit za to, co se stalo v bitvě.«

»Vaše možná ne - ale naše...« řekla Jana pomalu.

»Kdyby vás soudy ve vaší zemi odsoudily za to, že jste bránili svoje životy a životy svých přátel před hrozící smrtí, pak bych u vás nechtěl žít,« řekl Milan. »To by přece byla do nebe volající nespravedlnost...«

»Myslíš?« podívala se na něho Jana nedůvěřivě.

»Každý tvor na světě má právo na obranu,« ujišťoval oba sourozence Milan. »Nesmíš zabíjet bez příčiny, to je vražda. Ale jasně pronesená

»Já mám v hlavě plán, jak tuto válku ukončit beze střelby a bez zabíjení,« pokračoval klidně. »Pokud o nás dvou víte všechno, pak víte i o tom, že jsme se sem dostali z hvězd.«

»Ano - to nám telepaticky sděloval bratr Friagi,« přikývl vážně nejstarší z hostitelů, Ouiak.

»Pak také víte, že jsem si s ním povídal o světech, které jsou mezi hvězdami.«

»Vyprávěl nám to - a veliká část souhlasila s Proroctvím dudura Vedecize,« přikývl vážně Ouiak.

»Jenomže se zřejmě stalo to, čeho jsem se obával,« řekl Ludva. »Naši krajané samozřejmě vědí, že jsme zmizeli, ale nevědí, do kterého světa jsme zabloudili. Pokud nás budou hledat tak, že budou prohledávat jeden svět po druhém, bude jim to trvat možná rok - nevím. Myslím si, že bychom se měli pokusit dát jim zprávu.«

»Dát jim zprávu?« podívali se na něho udiveně všichni Ašerové. »Ale jak?«

»Jak víte, chrám vjosuzgu slouží především k dopravě, ať osob, nebo věcí,« vysvětloval Ludva. »Zdejší chrámy jsou zřejmě všechny odpojené od sítě Transgalaktické dopravy - až na jeden, kterým jsme sem přiletěli. Měli bychom se pokusit využít jej k odeslání zprávy. Uvnitř chrámu je kontejner uik, kterým jsme my dva přiletěli. Vložíme dovnitř zprávu a pokud se nám podaří jej odeslat, třebas naslepo, nesmírně tím urychlíme pátrání, které určitě po nás vedou. Oznámíme lidem Galaktického společenství kde jsme a co se tady děje.«

Skončil a umlkl. Chvíli bylo ticho, všichni přemýšleli. Pak opět promluvil Ouiak, nejstarší z Ašerů:

»Tvůj plán možná není špatný, ale budeme jej muset lépe promyslet. Možná je tomu tak jak říkáš a stojí to za pokus, možná bychom ti v tom mohli a měli pomoci. Víme, že naši pradávní předkové měli vyspělejší civilizaci, než je naše, asi by nám mohli pomoci nastolit na Gíjó opět spravedlnost a pořádek. Ale uvědom si i to, že chrám vjosuzgu teď leží na území dobytém Edoímy. Výprava do těch míst bude jistě nebezpečná. A ty sám, jak víme od bratra Friagiho, nedokážeš odolat ani obyčejné amébě, natož úkladům lidí. Nemůžeme tě tam pustit samotného, pokud nebudeš umět ovládat sorky.«

Ludvovi se málem zastavilo srdce. Opět sorky!

»Rád bych se dozvěděl, co to vlastně je,« řekl pomalu. »Slyšel jsem, že jsou lidem ze Země příliš nebezpečné.«

unaví, když po nich něco chceš. Ale proč - to vám nepovím. Na to se budete muset zeptat někoho staršího, nejlépe ze zasvěcených.«

Vznesli se opět do výšky, ale tentokrát neletěli vysoko, sotva sto metrů nad skalami. Milan letěl trochu nakloněný dopředu, ruce měl přitažené k tělu, na zádech měl jen malý batůžek, teď už poloprázdný. Vedle něho letěl naopak skoro v záklonu Ludva s Janou na zádech, přičemž Ludvovi se u pasu houpala bardžanská velkorážná dinosauří puška. Ludva před startem zkontroloval akumulátory. Jejich stav se mu příliš nelíbil, raději připojil energetický vak a letěli teď přímo na B-palivo.

»Jak je daleko do Hanagio?« volal Ludva na Milana.

»Dvě třetiny cesty máme už za sebou!« odpověděl Milan.

»Znáš dobře cestu? Kolikrát už jsi tam byl?«

»V životě jsem v Hanagio nebyl,« křikl Milan. »Ale neboj se, zabloudit nemůžeme.«

»Obdivuji tvůj optimismus,« zavolal Ludva.

»Dostal jsem pro vaši ochranu od stařešiny sorky, určené jen pro zasvěcené,« odpověděl na to Milan klidně. »Některé jsem poznal až včera. Jedny mi právě teď umožňují, abych se dohovořil se stařešiny v Hanagio, kam letíme. Je to zvláštní pocit, mluvím s nimi, aniž bych vydal hlásku a slyším je, aniž bych slyšel víc než vítr.«

»Nemůžeš promluvit i s Friagim?« zeptal se Ludva zvědavě.

»Vy to nevíte?« pohlédl po něm Milan udiveně. »Stařešina je přece mrtev - zabili ho Edoímové!«

Ludvovi přejel mráz po zádech. Ano, této noci viděl mnoho násilných smrtí, sám byl příčinou několika z nich, ale to se týkalo samých cizích lidí, které před jejich smrtí viděl jen pár okamžiků naživu. Stařešina Friagi byl na této barbarské planetě spolu s Milanem jejich přítel a jeho smrt se jich obou dotkla více než všechny předchozí, ačkoli u ní nebyli.

»Ludvo - co se to tady děje?« rozbrečela se Jana a pevně se k němu přitiskla.

»Bardžané - a takoví barbaři!« ulevil si bezmocně Ludva.

»Vždyť my - my už jsme taky takoví,« vzlykala Jana. »Ty jsi je snad chtěl nejprve jen zastrašit, ale pak jsi střílel přímo do nich, nevymlouvej se.«

»Slyšela jsi to přece - zachránili jsme před smrtí více lidí, než kolik jsme jich zabili,« ospravedlňoval se Ludva, ale nepříliš přesvědčivě.

»Už jsme u cíle!« zvolal v té chvíli Milan. »Tamhle před námi - to je Hanagio!«

Největší opevněná vesnice kmene Ašerů se z dálky podobala houbě - pýchavce. Byla celá bílá, dole u paty měla průměr o něco více než sto metrů, směrem nahoru se rozšiřovala až na dvojnásobek a končila obrovskou kupolí, sahající do výšky dvou set metrů. Dobře byla patrná proti tmavohnědému masivu vysokých hor, na jejichž úpatí stála. Hory byly vysokánské, i teď, v horkém létě, měly na svých vrcholcích sníh.

Pevnost Hanagio neměla dole žádný vchod, až asi uprostřed v rozšiřující se části bylo několik velkých otvorů, z nichž visely na mnoha provazech různé předměty, jako koše, měchy i velké bedny. Ludva s Janou užasle pozorovali, jak se dole hemží desítky lidí. Někteří na vozíčcích přiváželi další bedny, koše a veliké nádoby, jiní je přivazovali na provazy, které je vytahovaly vzhůru.

Milan letěl z posledních sil. Musel se naposledy vzchopit aby vyletěl nahoru ke vchodům. Ludva s Janou letěli za ním. Jana se opět Ludvy držela jako klíště. Musela se teď chvíli obejít bez jeho pomoci, protože on sám musel manévrovat, aby se strefil do správných dveří.

Uprchlíci byli v této obří pevnosti již očekáváni. Milan s obdivuhodnou jistotou zamířil k vratům, které se od jiných lišily snad jen tím, že z nich nevisel žádný provaz. Jakmile všichni tři vlétli dovnitř a stanuli na kamenné podlaze, ocitli se tváří v tvář pěti starcům s dlouhými bílými vlasy, oblečenými do fialových plášťů bez ozdob. Jejich vzhled byl prostý a přitom majestátní.

Jana seskočila Ludvovi ze zad a postavila se vedle něho.

»Vítám vás v Hanagiu, lidé z hvězd,« pozdravil sourozence prostřední z pětice. »Slyšeli jsme už o vás mnoho dobrého. Buďte u nás vítáni.«

»Děkujeme za přivítání,« odpověděl Ludva.

»Pojďte s námi,« pokynul jim muž, který je vítal. Pak se všech pět rozestoupilo, obklopilo naši trojici a zavedlo je dovnitř obrovské stavby. Jana šla uprostřed a Milan zaujal místo na kraji. Navzdory únavě, která na něm byla znát, kráčel vzpřímeně a hrdě. Ludva s Janou si cestou prohlíželi všechno, co stálo za shlédnutí. A bylo toho mnoho k vidění.

Všechny chodby měly stěny, stropy i podlahy ze stejného bílého kamene, z něhož byla zřejmě postavena celá stavba. Jana s Ludvou už sice viděli stavby větší i honosnější, ale ne na barbarské planetě a ke všemu na Gíjó. Jako by na tuto planetu taková velká stavba ani nepatřila.

Vnitřek byl osvětlen mnoha desítkami svítidel, ve kterých hořel oheň. Ludva si pomyslel, že tu bude dost B-paliva pro jeho energetický vak - let od Worgellu se zátěží k Hanagio jeho zásoby povážlivě zdecimoval.

Prošli několika chodbami, až se dostali do nepříliš velké komnaty, vyzdobené mnohými látkovými závěsy. Od stropu visel veliký, rozvětvený lustr s desítkou plamínků, takže tu bylo kupodivu dost světla. V místnosti byl veliký stůl a kolem něho v kruhu několik sedaček, do nichž se všichni včetně hostitelů rozsadili. Jana opět seděla mezi Ludvou a Milanem, starci se posadili naproti nim.

»Myslím, že je na nás, abychom teď mluvili,« začal jeden z hostitelů. »Vy už jste nám svoje v podstatě řekli.«

Jana s Ludvou na sebe udiveně pohlédli. Vždyť dosud řekli sotva tři slova, jimiž děkovali za přijetí! Jejich hostitel je ale nenechal dlouho v údivu a dodal:

»Vzhledem k našemu telepatickému spojení s Friagim a teď i s Milanem, který také vdechoval telepatické sorky, už víme o všem, co se stalo od chvíle, kdy jste přibyli do Worgellu. Byli jsme vzdálenými svědky, jak jste dali svou bezpečnost všanc pro naše zajaté lidi, jak jste je osvobodili - i jak jste litovali životů, které vaší rukou vyhasly. Ačkoliv jste litovali i naše nepřátele, kteří to zabíjení začali, my vaše city chápeme.«

»A co si o nás myslíte?« vyhrkl Ludva.

»Myslíme si, že vám nic vytknout nemůžeme,« řekl druhý. »Jste velmi citliví a tahle válka opravdu není vaše věc, ale nezůstali jste pouhými svědky, když šlo o životy. Děkujeme vám za všechny zachráněné. Nebude-li vám to vadit, rádi bychom se představili. Vaše jména známe. Ty jsi Ludva a to je tvoje sestra Jana, dnes jediná ze zasvěcených dívek. Já se jmenuji Ouiak a toto jsou Maial, Guwarto, Gresnel a Huarin.«

»Těší nás,« kývl hlavou Ludva. »Jenomže - co bude dál? Friagi říkal, když padne Worgell, budou Edoímové postupovat a zabíjet další Ašery. Je tomu opravdu tak?«

»Bratr Friagi měl pravdu - a my už nemůžeme dopustit, aby k takové pohromě došlo. Zpupnosti Edoímů musíme postavit hráz. Jenomže to už bude výhradně věc kmene Ašerů.«

»Myslím si, že bychom vám přece jen mohli pomoci skončit nesmyslné zabíjení,« řekl Ludva tiším hlasem.

»Snad nechceš zase střílet?« vyjekla Jana nesouhlasně.

»Tuhle zbraň už nechci nikdy v životě ani vidět,« opáčil Ludva. Při těch slovech odvázal bardžanskou pušku od opasku a položil ji na stůl. Pak mezi řečí lovil zpod bundy náboje a též je kladl před sebe.

»Jak říkám, není to příjemné - ale vydrží to i mimina, proč byste to nevydrželi vy? Musí to být co nejrychlejší, jinak to neumíme. Nebojte se, nezemřete přitom.«

»Dobrá - kde máte tu studnu?« vstal Ludva.

Milan a čtyři Ašerové zůstali v místnosti. Ouiak spolu s oběma pozemskými dětmi vyšli zadními dveřmi, za nimiž bylo tmavé točité schodiště. Ouiak rozžehl lucernu, kterou vzal z háku vedle dveří a vedeni touto lucernou sestupovali dolů.

Schodiště bylo dlouhé, Ludva zpočátku počítal schody, ale někde kolem tří set se spletl a pak už to jenom odhadoval. Celkem sestoupili o více než čtyři sta schodů a Ludva tušil, že budou hluboko pod úrovní terénu.

Schodiště končilo v nevelké místnosti. Ouiak rozsvítil osm luceren a děti uprostřed spatřily kruhový otvor studny, k níž od stropu viselo černé lano. Studna měla průměr čtyři metry a když k ní přistoupili, spatřili v ní metr pod úroveň podlahy hladinu opalizující tekutiny. V tekutině neustále přebíhaly vlnky světla, zdála se být živá. Jana najednou měla pocit, že se tam dole pod ní vlní obrovská améba - a v hrůze ucouvla.

»Nesmíte mít u sebe nic - žádný předmět, ani oděv. Vše tu zanechte na okraji,« řekl Ouiak. Pak odešel i s lucernou do dalších dveří. Netrvalo dlouho a lano od stropu se napjalo a zdvihlo z kapaliny velikou těžkou mříž, která tu předtím byla těsně pod hladinou.

»Já se bojím,« řekla Jana.

»Když to vydrží i mimina?« zavrtěl hlavou Ludva. Rozepnul si bundu a začal se svlékat.

»Já tam nepůjdu!« prohlásila Jana.

»Neblázni - to chceš, aby si zdejší lidé mysleli, že lidi ze Země jsou zbabělci?« obrátil se k ní.

»Dobře - ale otoč se a nedívej se na mě!« požadovala aspoň.

To už stál Ludva na kraji studny.

»Jani - zdá se mi, že ta voda, nebo co to je, je docela teplá. Já jsem se bál, že to bude ledové.«

»Aspoň to - tak pojď, ať to máme za sebou!« prohlásila Jana odevzdaně a uchopila Ludvu za ruku. »Ale nesmíš se na mě dívat!«

»Vždyť je tu skoro tma - a ta voda je kalná, tam na tebe vidět nebude. Skočíme tam spolu?«

Souhlasila. Postavili se na okraj, pak se oba odrazili a skočili doprostřed studny.

»Jsou smrtelně nebezpečné každému, kdo ve svém těle nemá základní tiga-sorky,« přikývl Ouiak. »To nebude představovat žádný problém. Musíme dodávat tiga-sorky každému narozenému dítěti - nebude nemožné dát je i vám dvěma. Máme je neustále připravené, nejen pro vás.«

»Já o podstatě sorků samozřejmě nevím téměř nic, ale něco bych o nich ráda věděla dřív, než souhlasím,« řekla opatrně Jana. »Viděli jsme Milana létat, viděli jsme ho, jak jakýmsi plamenem spálil amébu. Ale není nám jasné, co je to vlastně za záhadu?«

Ašerové se na Janu chvíli zkoumavě dívali. Ta malá pozemská dívenka se jim zřejmě zalíbila.

»Slyšeli jsme, že jste sice děti, ale máte prý zajímavé znalosti, z nichž mnohé jsou nám cizí,« promluvil po chvíli Ouiak. »Sorky jsou čistě biologická záležitost, já nevím, co z biologie znáte, abych vám nemusel vysvětlovat všechno od počátku.«

»V našem světě se základům biologie učíme od malička,« řekla Jana. »Biologickou vědu Země převzala přímo od Bardžá, tam byla nejvyspělejší. Něco snad známe, vyzkoušejte nás.«

»Dobrá,« souhlasil Ouiak. »Začneme od toho nejprostšího. Co víte o nejmenších tvorech v říši života?«

»Myslíte jednobuněčné?« podívala se na něho Jana. »Máte na mysli prvoky, mikroby nebo viry?«

Vzhledem k tomu, že používala prastaré odborné bardžanské termíny, ve kterých se biologie dnes vyučovala i na Zemi, rozuměli jí.

»Známe všechny, o kterých mluvíš,« přikývl vážně Ouiak. »Pak by ti mělo stačit, že sorky jsou to druhé.«

»Mikroby?« vytřeštila oči Jana. Ludva se v údivu od ní nijak nelišil.

»Přesně tak,« přikývl Ouiak. »Jedny z nejmenších částeček života. Mikroby jsou všude kolem nás, ani je nevnímáme. Naše sorky se ale od obyčejných mikrobů liší. Nejen tím, že žijí v symbióze s námi, to znamená v soužití, kde mají prospěch obě strany. Tak žily i některé obyčejné mikroby dávno před pěstováním prvních sorků. Sorky k nám, lidem, mají těsnější vztah. Základní tiga-sorky žijí uvnitř našich těl po celý náš život. Tiga-sorky nám dávají jedinečnou nadvládu nad veškerými ostatními mikroby, přírodními nebo umělými. To znamená - kdo má v sobě tiga-sorky, je i vládcem mikrobů. Většina lidí si to ani neuvědomuje.«

»V pradávných dobách, jak vypráví pověsti, žily mikroby, které lidem škodily, působily nemoci. Naši předkové měli pro jejich ničení dokonce zvláštní profesi, říkalo se jí tuším lékaři. Už tenkrát uměli vyléčit téměř

každou nemoc, ale jen tím, že pomáhali napadenému tělu proti nepřátelským mikrobům bojovat. Jakmile jsme na Gíjó vypěstovali sorky, veškeré nemoci okamžitě zmizely. Tiga-sorky nedovolí, aby nás nepřátelské mikroby napadly - zlikvidují je dřív, než by se mohly rozmnožit a začít nám nějak škodit,« přidal vysvětlení další z Ašerů, Maial.

»Budiž - ale co létání? A zbraně proti amébám?« zajímal se Ludva.

»Létací sorky ovládají přitažlivost tohoto světa,« kývl hlavou Ouiak. »Podle starých pověstí měli i naši předkové antigravitační létající stroje, nazývali je baporgy, ale všechny se už dávno rozpadly. Sorky se vznášejí na podobných silách, jako ty starodávné stroje. Nejen samy, unesou i své nejbližší okolí. Proto může létat každý z nás, kdo je má v sobě.«

»Jak ale určuje, kam poletí?«

»To je právě dáno součinností tiga-sorků,« řekl Maial. »Ty jsou totiž svázané s vnímáním člověka na jedné straně, samy mohou ovládat všechny ostatní sorky na straně druhé. Umí si z tvé hlavy zjistit, nač myslíš - a pokud ve tvých myšlenkách najdou vůli, pomáhají ti. Proto můžeš létat kam sám chceš a ne náhodně. Kdybys ale neměl tiga-sorky, pak by tě létací sorky okamžitě na kusy roztrhaly.«

»A vaše zbraně proti amébám?«

»Pouhé mutované hnilobné bakterie,« mávl rukou Maial. »Těmi to vlastně začalo. Naši předkové se tu kdysi setkali za velmi nepříjemných okolností s amébami - pověsti praví, že tehdy spousta lidí zahynula. Některého z biologů napadlo vypěstovat si proti amébám baktérie, které by je zlikvidovaly. Potíž byla v tom, že by musely být dostatečně mocné, aby prorazily obranné principy těchto tvorů - a až je zničí, aby naopak neuškodily všemu okolo včetně lidí. Kdosi přišel s tím, že bude nutno nejprve vyzbrojit lidi jinými mikroorganizmy, které budou žít jen v nás lidech, budou s námi v symbióze a ty pak lidi ochrání před zdivočelými hnilobnými bakteriemi. Co z toho vzniklo, o tom se budeš moci sám přesvědčit. Sorky vznikaly ve strašném shonu, když lidé umírali po desítkách a stovkách, ale teď nám jsou nesmírně užitečnými pomocníky. Bez nich si náš život neumíme ani představit. S jejich pomocí můžeme nejen lovit anebo se bránit před zvířaty, ale dokonce i opracovávat kovy.«

»My jsme ale jiný typ lidí než vy,« řekl Ludva opatrně. »Jste si jistí, že nám svými sorky neublížíte?«

»Bratr Friagi nám sdělil, že jste oproti nám skutečně trochu odlišní, ale rozdíly nejsou příliš znatelné,« ujistil ho Ouiak.

»Ano - dokonce jsme k vám tak blízko, že lidé od nás spolu s vašimi mohou mít i smíšené potomky,« pochlubil se Ludva svými školními znalostmi.

»Výborně - tedy i to už víte!« pochvaloval si Ouiak. »Pak vás ale mohu ujistit, že sorky budete moci využívat i vy.«

»Viděli jsme ale, že Milana létání se sorky velmi vyčerpalo,« zeptal se ještě Ludva. »Proč?«

»Ani sorky, samozřejmě, nemohou pracovat bez energie,« usmál se Ouiak. »Berou si ji ze živin ve tvé krvi, která je v těle všudypřítomná. Trénovaný člověk dokáže tuto energii využívat rozumně a rychle ji doplňovat z jídla, nezkušený, jako třeba váš přítel Milan, místo aby létal klidně a dal všechno do služeb létání, často mění směr, rozptyluje se a sorky tak brzy spotřebují všechno. Jemu pak nezbývá energie ani pro vlastní svaly. A protože dýchat musí, jako ostatně každý, nezbývá mu než přerušit let a dát se dohromady, dříve než se opět vznese.«

»A co dorozumívání na dálku?«

»To je trochu složitější,« přikývl Ouiak. »Ale uvědom si, že sorky umějí přečíst z tvé mysli různé příkazy a ihned je předat do všech částí tvého těla. Na to potřebují nějaký druh přenosu, právě tak jako jej potřebují k ovládání sorků vypuštěných. Když tento druh přenosu použijí k dorozumívání na dálku, říkáme mu telepatie.«

»A jak se sorky dostanou do těla? Milan nám ukazoval, že stačí takovou kuličku...«

»... takto se používají speciální sorky,« přikývl Ouiak. »To jsou ty, které se nepotřebují trvale, nýbrž jenom občas. Každý je má ve zvláštních pouzdrech, to před použitím otevře - prokousnutím je to nejpřirozenější. Základní sorky, které všechny ostatní ovládají, jsou v těle člověka natrvalo. Nemohou žít mimo ně - s výjimkou našich studní Tiga. Jednu studni máme zde v pevnosti. Naše děti do ní potápíme několik dnů po narození. Totéž čeká i vás dva.«

»Plavat ve studni?« usmál se Ludva. »Zvláštní...«

»Děti z toho pochopitelně nemají rozum, ale příjemná ta procedura rozhodně není,« pokračoval Ouiak. »Vy totiž nebudete ve studni plavat - vy se tam musíte utopit, rozumíte?«

»Utopit?« zděsila se Jana. Také Ludva se zarazil a úsměv ho přešel. Podívali se s Janou na sebe - oba byli bledší než obvykle. Pohlédli na Milana - i on vypadal zděšeně.

Zrcadlo GÉJA

Porady náčelníků se zúčastnily dvě desítky předních mužů z kmene Ašerů, kromě nich byl však přizván jako čestný host Ludva z planety Země. Jana tu tentokrát nebyla, bojovníci by asi těžce snášeli přítomnost ženy na jejich shromáždění, což nakonec Jana uznala slovy: »všechno se nedá zlomit naráz«.

V čele shromáždění zasedala Rada starších, Ludvovi známí. Ludva seděl stranou na odděleném sedátku jako host - neměl prý jako host právo mluvit na tomto shromáždění aniž by byl vyzván. Neznepokojoval se tím příliš - věděl, že se mu zde dostane příležitosti mluvit, až bude čas.

Bojovníci nejprve shrnuli výsledky prohrané bitvy o hrad Worgell, tak jak jej přinesli zvědové a někteří uprchlíci. Těch bylo žalostně málo. Muži z Worgellu do jednoho padli, neodolali přesile. Závěrečnou řež v podzemí, když bojovníci Edoímů, zpití vítězstvím a prolitou krví, zaskočili průvod utíkajících žen a dětí, přežilo sotva dvanáct žen a dvacet dětí. Čtyři ženy byly zahubeny dodatečně, naštěstí pak Ludva svým výstřelem přerušil popravy a umožnil útěk alespoň této skupinky. Za tento zásah v poslední chvíli sklidil obdivné pohledy mnoha ostřílených bojovníků, ale on dobře věděl, jak malé zásluhy doopravdy má. Pomohla mu jen náhoda a částečně jeho vlastní nešikovnost.

Pádem Worgellu získali Edoímové volný přístup do rovin Utakereku, kde se nacházely nepočetné osady, které by nebylo možné účinně hájit proti očekávané přesile. V rovinách Utakereku ale byla i nejúrodnější půda země Ašerů, právě odtud se vozily zásoby, rozdělované později v dobách neúrody, do sýpek v Hanagio. Byly tu i nejbohatší ovocné lesy, plantáže vodních melounů bifarna i pole obilí kuístu. Bez rovin by Ašerům zbyly málo úrodné pláně Kagarrak s oblastí jezer Auibuo na severu, naštěstí oddělené horami, které se pro svou nebetyčnou výšku nedaly přeletět s pomocí sorků. Jediný jakž-takž schůdný průsmyk střežila pevnost Hanagio, postavená už v dávných dobách, kdy původní osadníci Gíjó nezapomněli na své technické dovednosti. Pád Worgellu byl ale pro říši Ašerů o to nepříjemnější, že jeho ztráta určitě povzbudí jižní kmeny, které už dlouho žádaly nové rozdělení světa. Kam by to došlo, dalo se dobře odhadnout.

»Než se začneme radit o dalším postupu proti Edoímům,« zahájil poradu stařešina Ouiak, »měli bychom si vyslechnout zajímavý návrh našeho hosta.«

Tekutina opravdu hřála, takže by tato koupel byla docela příjemná. Jakmile ale sourozenci skočili do studny a ruku v ruce zmizeli pod hladinou, těžká kovová mříž s rachotem dopadla za nimi - a uzavřela je pod hladinou...

Chvíli vystačili s dechem, ale pak si teprve uvědomili, že je nad nimi mříž. Ludva první otevřel oči. Pod vodou bylo vidět mnohem lépe než nahoře, světlo je obklopovalo ze všech stran. Ludva jasně rozeznával každý kámen ve zdi studny, viděl i kameny na dně - a pochopil, že tu není žádný jiný východ. Nad sebou viděl velikou kovovou mříž, z jejíchž rozměrů mu bylo hned jasné, že ji ani společně nenadzvednou. Také Jana mezitím otevřela oči - ale Ludva v jejích očích spatřil děs. Otevřela ústa, snad chtěla cosi vykřiknout, ale kromě zabublání nic neslyšel. V té chvíli ho objala strašnou silou, cítil, jak se roztřásla, celým jejím tělem škubaly jakési křeče - to se začala dusit nedostatkem vzduchu. Také Ludva cítil, že dlouho nevydrží. Potřeboval se nadýchnout, ale mříž je držela pevně. Jana se zmítala v hrůze, ale pak jí najednou vylétly z úst veliké bubliny vzduchu, jak prudce vydýchla - a neměla čeho se nadechnout. Okamžik - dva sebou křečovitě zmítala, ale pak se nadechla - vody, která je oba obklopovala. Strnula, její tělo zvláčnělo a přestávalo se i chvět. Tohle myslel tím utopením, blesklo hlavou Ludvovi. Proč ale říkal, že neumřou? Tohle je přece konec - proč mu tak bezhlavě uvěřili?

Dusil se také, i jeho tělem začaly zmítat křeče, ačkoliv se je snažil potlačit. Ale najednou strnul. Jana se na něho dívala udiveně - ale nezdálo se, že by byla mrtvá. Žila dál, nadechovala se a vydechovala, od úst jí odletovaly poslední bublinky vzduchu, ale jeho sestřička žila a dokonce se na něho začala usmívat.

Ta kapalina nejspíš obsahuje kyslík, napadlo Ludvu. Pak by se dala dýchat místo vzduchu! Sebral odvahu, prudce vydechl - a pak se nadechl vody, jako před okamžikem Jana.

Pocit to rozhodně nebyl příjemný. Cítil, jak mu teplá voda teče do plic a v poslední chvíli to chtěl zarazit, ale byl úplně vydýchnutý a tělo nedokázalo nic jiného, než se křečovitě nadýchnout. Být okolo voda, byli by v této chvíli oba utopení, Ludva však pocítil náhlou svěžest, zmizel nejen pocit dušení, ale i strach. Byly to sice divné pocity, když se nadechoval vody, která v plících přece jen působila jinak než vzduch, na který byli zvyklí, ale dýchat se tu dalo.

Podíval se na Janu a také se začal usmívat. Teď už byla tato koupel docela příjemná, voda byla teplá a působila jim zvláštní svěžest, kromě toho světélkovala, takže v ní docela dobře viděli, i když trochu rozmazaně, protože

přece jen jim toto prostředí bylo cizí. Podívali se na sebe a šťastně se rozesmáli, až jim kolem uší utíkaly poslední bubliny vzduchu z plic. Byli teď oba utopení, jak říkal Ouiak - ale přitom žili dál.

Jana se k Ludvovi přitiskla a usmívala se. Ludva se od ní naopak trochu odstrčil a zkusil plavat. Bylo to zábavné, plavali jako potápěči, jenže bez dýchacích přístrojů. Jana se k Ludvovi samozřejmě přidala a chvíli kolem sebe dováděli jako dvě rybky. Ludva najednou Janě cosi ukazoval. Pohlédla podle směru jeho ruky - ale co zpozorovala, ji na okamžik vyvedlo z míry. Když se totiž odhodlala přece jen vstoupit do této vody, nedokázala úplně přemoci ostych a nechala si alespoň kalhotky místo plavek. Ty se teď ale na ní rozpouštěly, jako kdyby byly z cukru, nebo jako kdyby kolem nich byla koncentrovaná kyselina sírová. Oni sami nepociťovali nic než příjemné teplo a nijak jim to zřejmě neškodilo, dokonce jim to ponechalo i vlasy. Jana nakonec mávla rukou. Po přestálé hrůze jí ani nevadilo, že nemá nic na sobě - ostatně, Ludva byl přece její bratr. Společně prožité okamžiky hrůzy a ulehčení byly silnější, než všechny ostatní pocity.

Ludva se zajímal, proč tahle divná kapalina nesežere také stěny a dno studny? Rukou si proto sáhl na kameny a zjistil, že jsou potažené průzračnou, měkkou vrstvou, která účinkům tajemné kapaliny zřejmě odolávala.

Ludva najednou vzal Janu za ruku a ta pocítila, jak jí přerušovaně tiskne prsty. Pochopila, že jí chce něco říci, ale hned mu začala tisknout ruku přerušovaně. Zarazil se a všechno opakoval znovu, pomaleji.

»Jak dlouho tu budeme?« signalizoval morzeovkou. Znali ji naštěstí oba ještě z dětských her, ale teď se jim opravdu hodila!

»Nevím - je tu fajn,« odpověděla mu.

»Jako v lázních,« přisvědčil.

»Líp!« odpověděla.

Najednou ale Ludva zpozorněl. Také Jana okamžitě strnula a úsměv jí zmizel z tváře. Oba v hlavě uslyšeli zvuk zvonů, začaly se jim míhat červené, žluté a bílé kruhy před očima, celým tělem prostoupila podivná malátnost a v ústech ucítili podivnou kyselou chuť, která vzápětí přešla do sladkokyselé a pak až v nepříjemně přeslazenou, aby okamžik poté zhořkla. Jana pevně stiskla Ludvovu ruku, ale ten ji držel klidně. To nic, říkal jeho úsměv, i když byl trochu strojený, protože nezvyklé pocity i v něm vyvolaly ostražitost.

Všechno postupně zmizelo, místo toho na oba dolehla nesmírná ospalost. Chvíli ji přemáhali, ale pak, aniž by se spolu domluvili, klesli ke dnu a oba v teplé vodě usnuli...

Probudili se zcela svěží. Chvíli zívali, což jim ve vodě oběma působilo smích, pak Jana najednou ukázala vzhůru a stiskla Ludvovi ruku.

Mříž nad nimi byla zdvižená a do vody visel krátký žebřík, jako by je vyzýval, aby už vystoupili vzhůru.

Ludva šel první. Sotva vystrčil hlavu nad vodu, začala mu voda v plících a v krku šumět a rychle se hnala ven v podobě bílé mlhy, která rychle klesala dolů a vpíjela se zpátky do hladiny. Po celou dobu, co to trvalo, měl pocit svěžesti, ale když to skončilo, zjistil, že se musí nutně nadechnout. Nadechl se tedy - a pak se teprve rozhlédl po místnosti.

Nikdo tu nebyl, jen na okraji studny ležely jejich šaty a věci. Ludva vylezl z vody, která určitě byla všechno jiné, než čistou vodou. V místnosti nebyla zima, ale přece jen tu bylo chladněji, než v divné kapalině. Jako když se koupete večer v rybníce; i jemu se zdálo, že by snad bylo lépe zůstat ještě chvíli ve vodě. Ale zdola už na něho netrpělivě ťukala Jana, zvedl tedy své věci a začal se rychle oblékat.

Také Jana musela chvíli počkat, než jí z plic vyšuměly zbytky podivné kapaliny. Teprve potom se nadechla - a její první slova byla: »Dala bych si to ještě jednou...«

Dobrá nálada ji neopustila, ani když zjistila, že jí zmizely také náušnice, spona z vlasů a malý prstýnek. Kov se rozpustil stejně snadno jako látka - a přitom jim to ani nevzalo vlasy! Ludva si ale hned řekl, že to bude trochu moc nad jeho výzkumné možnosti - nemělo smysl o tom teď bádat.

Pak, oba už oblečení, začali se shánět po někom, kdo by je vyvedl nahoru. Ouiaka ale našli snadno ve vedlejší místnůstce, kde odpočíval na lehkém lůžku. Nespal - sotvaže je spatřil, usmál se na ně.

»Vítám vás,« řekl. »Nic příjemného, že? Aspoň zpočátku. Já tady často vídám, jak malá mimina v první minutě trpí, ale když se konečně utopí, obvykle spokojeně usnou a všechno prospí.«

»Kdybyste nám řekl, že se ta voda dá dýchat!« zahrozila na něho žertem Jana.

»Zato jste spolu prožili zážitek na celý život,« usmíval se na ni Ouiak.

nezbylo než spolehnout se na Guiugův orientační smysl, ale obávat se nemusel, jeho průvodce se v tomto kraji dobře vyznal.

Ludva se pohodlně usadil v popruzích a kromě svého druha sledoval i noční krajinu pod sebou. Zpočátku, dokud letěli nad rovinatým krajem Utakereku, nebylo dole nic zajímavého. Ve tmě zmizela veškerá nezvyklá barvitost krajiny pod nimi. Na konci letu, když se dostali nad území ovládané Edoímy, zpozorovali pod sebou planoucí ohně a kolem ležení vojska. Hordy Edoímů tam stále oslavovaly poslední vítězství.

Guiug pozoroval nepřátele s nenávistí, ale nezměnil směr letu. Plně se podřídil příkazům Rady starších. Měl uloženo chránit svého nového přítele a doprovodit ho ke chrámu, což bylo důležitější než boj s Edoímy.

Pak začali klesat a krátce poté i Ludva v ranním šeru rozpoznal zbytky stanice vjosuzgu, rozprostírající se pod nimi. Tady převzal velení on a ukázal Guiugovi, že přistanou poblíž rozvalené části budovy, kde se mohou dostat dovnitř.

Bylo tam ticho a tma, ale Guiug si pro jistoru připravil luk a Ludva pušku. Uvnitř mohli číhat Edoímové - mohli by si přece chrám zvolit za dočasnou základnu. Ale když oba, Guiug napřed, vstoupili do první místnosti, byla prázdná, tak jako následující chodby.

»Nikdo tu není,« oddechl si Ludva, když oba spolu prošli prokletými dveřmi do vnitřních prostor stanice. Tady bylo jasné světlo, které Guiug pozoroval s nedůvěrou a když Ludva stiskl páčku k uzavření dveří a ty se zavřely, Guiug se na Ludvu podíval téměř s bázní. Ludva ale dělal, jako kdyby nic pozoruhodného nezpozoroval, kromě toho, že se tyto dveře zavřely téměř tak rychle, jako kdyby byly nové. Byli teď uvnitř, dveře je chránily před nenadálým útokem zvenčí, jen museli zjistit, zda se uvnitř neskrývají nebezpečné améby nebo nepřátelé.

Ludva šel nejprve do uiku, kde mínil uložit počítač. Přitom musel pečlivě zkontrolovat, zda tam nejsou améby. Odeslat některou do obydleného světa by byla trestuhodná nedbalost! Na okamžik si představil, jaký horror by nastal, kdyby se třeba jediná malinká améba dostala do některého města na Zemi. Mohla by se ukrýt do kanalizace, kde by zprvu nalézala dostatek potravy a mohla se tam rozmnožit. Až by později jedné tmavé noci začaly vylézat z kanálů stovky netvorů nezničitelných pozemskými zbraněmi a začaly by po tisících rozpouštět lidi - ne, to by bylo příšerné...

Raději si předem vložil do úst kuličku proti amébám a s rozsvícenou lampou v ruce pečlivě prohledal celou kapsli včetně technických podlaží pod podlahou i nad stropem kabin. Všude nalezl stopy dřívějšího řádění améb,

Ludva vstal a ačkoliv měl trému, jasně a srozumitelně jim přednesl svůj návrh ohledně signalizace o pomoc.

»Jakmile se o zdejších sporech dozvědí lidé z Bardžá nebo z našich světů, určitě se pokusí dalšímu boji zabránit,« končil svůj návrh. »Bardžá nedopustí, aby se její děti navzájem vraždily.«

Někteří přikyvovali, jiní se ale vytasili s námitkami. Ti, kdo nedůvěřovali možnostem Galaktického společenství, byli ve většině. Jejich námitky Ludva postupně vyvracel, byť někdy s obtížemi, neboť jeho protivníci tvrdošíjně nechtěli chápat základní pravdy Ludvova světa. Jiné námitky mohl Ludva vyvracet jen stěží. Byly to ty, které pochybovaly, že nějaká pomoc vůbec přijde a zejména - zdali přijde včas. Především nemohl popřít skutečnost, že Společenství ponechalo dvě děti bez pomoci na nebezpečné planetě.

»Ponechme našim hostům všechny možnosti, umožněme jim, ať uskuteční své plány a signalizují o pomoc,« znělo konečné rozhodnutí Rady bojovníků. »Nemůžeme ale pro nějaké mlhavé sliby pomoci z hvězd nechat na holičkách obyvatele rovin Utakereku.«

Ludvu pak požádali, aby jako nezúčastněný opustil Radu a v doprovodu přivolaného muže byl poslán do Velkého sálu, kde se prý často odbývaly různé slavnosti, ale který teď zel téměř prázdnotou. Tam se u připravené bohaté hostiny setkal se svou sestrou Janou a přítelem Milanem.

Zejména Milan byl v jedinečné náladě. Musel teď i Ludvovi vykládat, co Jana vyslechla před ním, totiž jak ho Rada bojovníků zpovídala ohledně jeho zážitků z pádu hradu Worgell. Jeho dojmy posuzovali jako nesmírně důležité, vždyť nebylo mnoho těch, kdo tuto bitvu přežili. Milanovi se dostalo ujištění, že bude postupně vyučen všemu, co znají jen lidé zasvěcení, mezi něž byl prý předurčen stařešinou Friagim, když mu svěřil speciální sorky, určené jen pro zasvěcené.

Jana si upřímně poplakala nad osudem tolika dětí, které nalezly ve Worgellu strašnou smrt. A už se ani tak neodtahovala od Ludvova původně výstražného střílení, které jen díky jeho nešikovnosti mělo za následek záchranu poslední skupiny.

Ludva se především pořádně najedl a zprvu jen poslouchal, co povídali Milan s Janou. Pak se jim pochlubil, že se chce pokusit vrátit se do stanice vjosuzgu a odeslat kontejner uik se zprávou.

»To nebude žádná procházka,« zauvažoval vážně Milan. »Chrám je teď v rukou Edoímů, kdo ví, co se v něm děje.«

»Ale je to jediná možnost, jak přílet záchranné výpravy urychlit,« pokrčil rameny Ludva.

»Obdivuji tvoji odvahu,« pokýval hlavou Milan, »ale ty si zřejmě neuvědomuješ, do čeho se ženeš!«

»A to máme zase jen bezmocně sledovat, jak hynou stovky lidí?« vybuchl Ludva. »Tobě není líto dětí, které Edoímové podřezali a které ještě jako zvířata podřežou?«

»Ovšemže mi jich líto je - ale nevěřím, že tvoje cesta do chrámu bude mít jiný účinek, než šíp ve tvém srdci.«

Jana se přikláněla spíš k Milanovi než k Ludvovi, ale ten se na ni nemohl hněvat. Věděl dobře, že její postoj je výsledkem obav o jeho, Ludvovo bezpečí.

»Poletím tam třeba sám,« prohlásil nakonec Ludva. »Kdyby bylo nejhůř, vyletím do takové výšky, že za mnou nahoru nevystoupí ani největší vytrvalci Edoímů.«

»Říká se, kdo vyletí příliš vysoko, spadne nakonec mrtev k zemi,« zastavoval jeho elán Milan. »Výšky jsou zrádné, věř mi! Nahoře číhá smrt!«

»Protože nic nevíte o struktuře atmosféry,« namítl Ludva. »Ano, máš pravdu, nahoře se těžko dýchá. Ale kdo poletí tak jako já na náramenních sygytech, neunaví se a dokáže dýchat i ve výšce čtyřikrát i pětkrát větší, než jsme letěli spolu a která tě tak vyčerpala. A naopak, pokud mě někdo bude tak vysoko pronásledovat, ztratí brzy sílu. Buďto se vrátí, nebo se udusí. Já ne - vím totiž, kam až si mohu dovolit letět.«

»Velké výšky se prý špatně odhadují,« namítal Milan.

»Na měření výšek mám pomocníka,« ukázal Milan na okénko displeje na pravém náramenníku sygytů. »Ukazuje výšku stejně jako bychom byli na Zemi. Tlak se tu příliš neliší. Když mi výškoměr ukáže čtyři tisíce metrů, budu dýchat trochu obtížněji, ale stejně dobře jako na Zemi. To je ještě bezpečná výška.«

»No, Ludva má možná pravdu,« zastala se bratra Jana. »On se v létání vyzná. Jen mě děsí, že tam chce jít sám...«

V té chvíli k jejich stolu přistoupil vysoký bojovník.

»Kdo z vás je Ludva ze Země?« otázal se a střídavě se díval na Ludvu a na Janu.

»Já přece,« podíval se na něho Ludva.

»Připrav se na cestu,« prohlížel si ho nedůvěřivě muž, o tři hlavy vyšší, než on. »Netušil jsem, že lidé Země jsou tak mrňaví.«

»Pravda, jsme trochu menší,« neodporoval Ludva. »Jsme ale teprve děti, ještě vyrosteme. Ale kdo jsi ty?«

»Neřekli, že mám doprovázet nedorostlé písklе,« zabručel muž jako pro sebe. »To nebude cesta důstojná pro muže - a já jsem přece Guiug, zvaný Stopař!«

»Jen nepodceňuj lidi ze Země!« zastal se okamžitě svého přítele Milan. »To nedorostlé písklе zná tajemství chrámu vjosuzgu jako nikdo ze zasvěcených - a v ve Worgellu zemřelo jeho rukou deset bojovníků kmene Edoímů, dokonce i jejich náčelník!«

»Rukou toho... písklete?« vykulil oči Guiug.

»Slyšel jsi dobře,« ujistil ho Milan.

»Dobrá, pojď se mnou, musíme nejprve oba ke stařešinům, chtějí nám dát na cestu nějaké rady,« vzpamatoval se Guiug.

Vyrazili na cestu večer, tak aby ke stanici doletěli před svítáním. Ludva, ačkoliv teď mohl k létání použít sorky jako jeho průvodce, spoléhal více na létací náramenníky. Let s nimi nebyl namáhavý a Ludva přece jen neměl dostatečný trénink. V pevnosti Hanagio bylo B-paliva v každé lampě dost, takže se nedostatku energie neobával.

Oba měli s sebou nevelké batohy. Guiug v něm měl jídlo, Ludva také, a navíc počítač, do jehož pamětí předtím pečlivě zapsal naléhavou výzvu pro každého, kdo přístroj zapne. Také baterie počítače předtím nabil na plnou hodnotu. Tenhle vzkaz by mohl rozhodnout všechno - a než Ludva vystoupil před stařešiny se svým návrhem, věnoval přípravám dlouhou dobu.

Bojovník Guiug měl krátký luk s balíčkem šípů, nevelký štít a oštěp. Ludva měl jako zbraň opět starou bardžanskou dinosauří pušku a zbývající hrst černých nábojů. Sice se zprvu zpěčoval vzít ten vražedný nástroj do ruky, ale stařešinové ho přemluvili.

»Pamatuj na to, co jsi sám říkal. Tvoje cesta může přinést vysvobození pro tisíce lidí,« kladl mu na srdce Ouiak. »Půjde-li to bez krveprolití, bude to samozřejmě lepší. Když ale zemřeš, zemře i spousta bojovníků, žen i dětí. V takovém případě snad bude oprávněné, když budeš svůj život bránit i za cenu zabití lidí, kteří by tě ohrožovali. Uvědom si, že proti tobě nebudou stát ženy ani děti, ale skuteční vrahové, takže se raději ani moc nerozmýšlej.«

Vyletěli z vrat, obrácených směrem dolů, tak jako všechna vrata pevnosti Hanagio. V první chvíli museli letět dolů, ale hned se zvedli do výše. Ludva se předem domluvil, že poletí tak jak bude vyhovovat Guiugovi, proto ho jen doprovázel ve vzdálenosti zhruba deseti metrů. Zkušený Guiug letěl co nejúsporněji, aby vzdálenost ke chrámu překonal na jeden zátah. Ludvovi

pustila Ludvu, rozpojila kruh dívek a vřadila se mezi ně. Bardžanské písně se jí od malička líbily a dost jich znala, takže mohla k dívkám přidat i svůj hlas. Děti planety Gíjó ani po devíti tisíciletích nezapomněly prastaré bardžanské písně. Zpěvu a tance bylo tolik, že to nebralo konce.

Najednou k tančícímu kruhu dívek došel rázným krokem nejstarší ze stařešinů, Ouiak. S ním kráčeli dva muži, kteří mezi sebou pevně drželi velmi mladého chlapce.

»Ludvo - mám tu něco pro tebe,« přerušil tanec dívek stařešina Ouiak. »Chytili jsme přímo v naší pevnosti vizíra - ale on chce mluvit jedině s tebou. Bude nejspíš od Edoímů, přiletěl možná rovnou od Worgellu.«

Dívky se rázem stáhly stranou, jak bylo jejich zvykem na Gíjó. Ludva se zahleděl do tváře chyceného zvěda. Tvář jako každá jiná, zde byli všichni bardžanského původu, kromě něho a Jany. Také zvěd si prohlížel Ludvu klidně, bez vzrušení.

»Co si přeješ?« zeptal se ho Ludva zvědavě.

»Ahoj, Ludvíku! Jak se vám vede?« promluvil na něho zvěd.

Ludva zalapal po dechu a málem se posadil. Ta prostá slova na něho působila jako rána palicí. Také Jana nejdřív zbledla, ale pak vyskočila, vrhla se neznámému kolem krku a ze samé radosti ho políbila.

»Přece jen jste nás našli!« vykřikla radostně.

Nebylo nic divného, že neznámý zvěd znal Ludvovo jméno, to mohl slyšet od kohokoliv. Zaručeně nikdo mu ale na této planetě nemohl říci to obyčejné pozdravení - česky! V mateřském jazyce pozemských dětí! To mohl znát jen člověk, který přicházel z daleké Země!

Po tomto setkání se události pohnuly takovým tempem, až z něj všem místním oči přecházely.

Když se chycený zvěd navzdory svému bardžanskému vzhledu změnil v Ludvova krajana, Ludva s Janou ihned vysvětlili stařešinům, že odlišný vzhled není nic divného. Hranice mezi světy v podstatě neexistují a lidé z různých planet se spolu běžně setkávají a nikomu nepřijde podivné, že na Zemi žijí lidé původem z Bardžá a naopak. Jenom Bardžané, zapomenutí po tisíciletí na Gíjó, nebyli takovému ruchu dosud zvyklí.

Vzápětí po prvním poslu civilizace se objevovali další. Zjevovali se náhle, bez ohlášení. Nepřicházeli od vchodů do pevnosti, ale objevovali se záhadným způsobem přímo uvnitř. V místnosti Rady starších byli brzy dva a dokonce i tři. Jeden podrobně zpovídal Ludvu s Janou, druhý, drobný chlapec s tušově černýma očima bez bělma, nepodobající se ani

těžko je mohl přehlédnout. Jediné sedadlo nezůstalo celé - všude zanechaly jen kovovou kostru. Koberce byly pryč, tapety též, chyběla i většina součástí z plastických hmot. Dole v technickém podlaží Ludva zjistil, že zmizely i stopy po jejich pobytu z doby, kdy nefungovaly toalety. Ty byly čisté, nablýskané, ale bez plastických součástek. Na současnou přítomnost améb nikde uvnitř naštěstí nenarazil, ale pro jistotu prošmejdil všechna skrytá místa. Jistota je jistota.

Počítač pak zanechal v místnosti první pomoci a pak pečlivě uzavřel vstupní dveře uiku. Musel ručně - stlačený vzduch už neměl. Dveře ani pak pořádně nedolehly. Chybělo jim těsnění, které - jako všude - sežraly améby.

Pak spolu s Guiugem vstoupili do velína. Také tady bylo více světla než minule. To bylo dobré znamení - baterie byly zřejmě lépe nabité. Ludva opatrně stiskl tlačítko, které vždycky předtím vedlo k pohasnutí světel.

V té chvíli se stanicí ozvala hromová rána.

Celá stanice se otřásla jako při zemětřesení, světla zhasla jako když je sfoukne a Guiug padl k zemi. Ani Ludva v první chvíli nevěděl, co si má počít. Strašně jim naráz zalehlo v uších, místností prudce vířily kotouče prachu a jakási modravá mlha, ozvalo se děsivé vlčí skučení, které jen zvolna sláblo. Konečně vše utichlo, mlha se rozplynula, jen hustý zvířený prach se vznášel ve vzduchu. Místnost byla opět slabě osvícena jedinou nouzovou svítící destičkou a teprve po chvilce se pomalu, neochotně začaly rozsvěcovat další ojedinělé bigaly, svítící destičky stropních panelů.

»Co se to stalo, u všech bohů?« vyhrkl Guiug, který se pomalu sbíral s podlahy.

Ludva mu neodpověděl. Vyběhl z velínu a utíkal k uiku. Ten tu ale nebyl. Na jeho místě byla obrovská prázdná jáma s kolejnicemi na dně, ve které se ještě převalovaly kotouče modrého prachu a dýmu. Ludvovi teprve teď došlo, jak vznikla ta obrovská rána: před odesláním neuzavřel staniční vrata, takže když kapsli odeslal, zůstalo po ní vakuum, které mohlo za všechny ty děsivé efekty. Ale to byla nepatrná chybička, důležité bylo, že uik odeslal. Kam? To snad nerozhoduje, pomyslel si. Ať je to kamkoliv, až uvnitř lidé najdou počítač, jistě budou vědět, co mají dělat!

»Podařilo se nám to, Gui!« křikl Ludva radostně. »Teď se ještě ve zdraví dostat do pevnosti Hanagio!«

»No - čekal jsem ledacos, ale tohle bylo silnější než jsem si myslel,« utrousil Guiug. »Vy lidé z hvězd používáte opravdu hrozivý způsob signalizace. Ale proč se divím? Když to má být slyšet až ve hvězdách...«

Ludva otevřel dveře. Otevíraly se zase tak neochotně jako na počátku. Také světla uvnitř se jen pomalu rozsvěcovala. Odeslání uiku obrovskou baterii stanice naráz vyčerpalo a bude jistě dlouho trvat, než se opět naplní. Možná už byla příliš stará a vetchá - ale svůj úkol ještě zvládla. Venku teprve svítalo a sluneční baterie dávaly málo proudu. Snad až bude slunce svítit naplno, baterie se budou činit více, ale to už tady nebude nikdo, kdo by mohl ocenit práci zařízení, starého více než devět tisíc let...

Venku se stal velitelem výpravy opět Guiug. Opatrně s lukem v ruce vyhlédl ze dveří do chodby, pak do dalších dvou kajut a nakonec ven do krajiny.

»Zdá se, že tu nikdo není. Ale nedivil bych se, kdyby se sem teď Edoímové seběhli,« řekl ostražitě, ale spokojeně.

»Jak jsi na tom - můžeš hned letět?« zeptal se ho věcně Ludva.

»Doletím až mimo území Edoímů,« kasal se Guiug.

Vzletěli šikmo vzhůru a brzy byli téměř pět set metrů nad terénem. Ludva by se rád rozdělil o svou radost s Janou, ale jeho komunikátor byl němý a signalizoval odpojení od veškeré telekomunikační sítě. Na planetě Gíjó samozřejmě žádná telekomunikační síť neexistovala a Janin komunikátor, se kterým by se jedině mohl spojit, stínila vrstva kamene uvnitř pevnosti. Komunikátory nefungovaly ani v jeskyních, nebyl proto důvod ke znepokojení. Guiug a po něm i Ludva si během letu vytáhli z batohů balíčky s jídlem a v klidu posvačili. Krajina dole se pomalu probouzela, jen vojenské ležení Edoímů spalo po prohýřené noci. Ludvu napadlo, že by v těchto chvílích bylo snadné Edoímy přepadnout, ale sám tu myšlenku zahnal. Teď už snad nebude třeba žádné krve, žádného zabíjení.

Do pevnosti Hanagio dorazili až k večeru. Guiug si přece jen musel cestou odpočinout. Nejvíc ho přitom hnětlo, když viděl Ludvu neunaveného a v dobré náladě. Let s pomocí sorků nebyl tak pohodlný jako s antigravitačními sygyty, při němž si Ludva od radosti pískal různé melodie, kdežto Guiug vedle něho sotva supěl námahou.

Odpočívali zhruba hodinu, přičemž Ludva střežil okolí. Byli teď najedení a nakonec byl spokojený i Guiug. Po hodině se opět zvedli a zamířili k pevnosti, kterou už viděli nad obzorem jako velikou bílou pýchavku.

Poslední úsek cesty ale proběhl jinak, než jak si Ludva představoval. B-palivo v jeho energetickém vaku pocházelo z pevnosti Hanagio a nebylo zřejmě vyčištěné. Nečistotou se po nějaké době ucpaly póry v katalytické části vaku, takže po několika kilometrech letu začaly nárameníky signalizovat

kritický nedostatek energie. Ludva trochu zbledl, věděl, že by za několik okamžiků jejich mikroprocesor automaticky zamířil k zemi, ale rozhodl se tentokrát varování ignorovat. Namísto toho si vložil do úst kuličku létacích sorků a odhodlaně ji stiskl zuby.

Zašumělo to a Ludva nedočkavě vdechl podivnou mlhu opojné vůně. Po krátké chvilce pocítil zvláštní lehkost. Silou vůle zamířil vzhůru a jeho tělo se vzneslo do výšky. Vypnul dokonce létací nárameníky, připraven je kdykoliv zase zapnout, kdyby snad začal padat. Ale nebylo třeba - vznášel se dál, plaval ve vzduchu jako ve vodě. Naklonil se dopředu, aby jako jeho přítel Guiug letěl v této nejvýhodnější poloze.

U pevnosti měl ještě tolik sil, že z čiré rozpustilosti udělal ve vzduchu pár kotrmelců, které by mu komputer létacích nárameníků ani nedovolil. Bylo to krásné, vznášel se jako ve snu. Až pak spolu s Guiugem vlétli do otevřených vrat.

Nikdo je nečekal, ale strážní u vchodu je oba poznali a volali na ně, ať jdou do sálu Rady starších. Guiug byl pořádně unavený, ale i Ludva byl malátnější než obvykle. Oba ale nechtěli nechat na sobě nic znát a proto okamžitě zamířili do označené komnaty, kam cestu znali.

»Podařilo se,« oznámil všem Ludva lakonicky svůj úspěch. »Do týdne tu může být pomoc.«

Nezdálo se, že by mu někdo příliš věřil. Stařešinové to s pokyvováním hlav jen vzali na vědomí. Očekávané boje s Edoímy byly pro ně důležitější a bližší událostí a více je proto zajímalo Guiugovo svědectví. Co bude za týden, bylo teď pro ně jistě vedlejší.

Guiug jim samozřejmě podal mnohem obšírnější zprávu o všem, co viděl nad územím Edoímů, ale to už pro Ludvu nebylo důležité a omluvil se, že musí jít za sestrou. Stařešinové ho ochotně propustili - a Ludva byl volný.

Sestru našel ve velkém sále ve společnosti několika dívek zhruba stejného věku, jako byla sama. Povídaly si a smály se přitom na celé kolo. To bylo dobré - ve Worgellu se s Janou žádné z děvčat nedalo do řeči. Když přišel Ludva, všechny dívky okamžitě zmlkly a očekávaly jeho slova.

»Podařilo se ti odeslat uik?« vyskočila Jana radostně.

»Měl jsem tě vzít s sebou,« přikývl Ludva a samou radostí ji objal. »Teď už bys byla možná doma!«

Jana neodpovídala, jen plakala štěstím. Dívky nechápaly příčinu radosti své nové kamarádky, ale pochopily, že její slzy nejsou od žalu a zřejmě se rozhodly, že budou oslavovat spolu s ní. Udělaly kolem pozemšťanů kruh, začaly tancovat a zprvu tiše, pak však docela hlasitě zpívat. Jana nakonec

Mír

Tímto okamžikem příběh pozemských dětí na planetě Gíjó vlastně - skončil.

Jakmile se do války mezi Ašery a Edoímy vložila tajuplná civilizace Gurroa, Ludva s Janou si zhluboka oddychli. Nejen proto, že se konečně dočkali vysvobození, ale zejména proto, že jako jediní na této planetě měli alespoň přibližnou představu, co je to za zvláštní společnost. Civilizace zvaná Gurroa se objevila poměrně nedávno a i když odmítla připojit se ke Galaktickému společenství myslících bytostí, nechovala se k němu nepřátelsky, právě naopak. Všichni dobře věděli, že Gurroa nesnáší násilí a že mu dokáže velmi účinně bránit. Když Galaktické společenství před mnoha lety napadly bitevní lodě nemilosrdné a rozpínavé hmyzí civilizace Agrišů, zasáhl Gurroa nečekaně do války a ukončil ji během půl dne, aniž by Společenství nebo Agrišům poškodil jedinou bitevní loď. Kdo o té události věděl, tomu bylo jasné, že sekery, luky, šípy, ba ani sorky neznamenají proti Gurroovým prostředkům vůbec nic - vždyť Gurroa dokázal přemisťovat i planety! Jak Ludva správně poznal, zrcadlovou bublinu tvořilo nesmírně odolné silové pole, o jehož podstatě ve Společenství nevěděli téměř nic ani odborníci. Gurroa si jeho tajemství nechával už dlouho pro sebe. Měl k tomu dobrý důvod - podle různých narážek by si netroufal dát tajemství obludné síly, schopné přemisťovat celé planety, žádným bytostem ve vesmíru. Sám ale, kdykoliv bylo třeba, ji celkem ochotně dával do služeb Galaktického společenství. Nehostinné ledové planety přemísťoval blíže ke sluncím, aby roztály a mohly být osídleny lidmi nebo jinými bytostmi, příliš horké planety naopak vzdaloval.

Ludva s Janou věděli, co lidé z Gíjó prozatím nechápali. Civilizace Gurroa občas mluvila a jednala jako jediná bytost. Vždyť v tomto případě prý skutečně o jedinou bytost šlo, i když složenou z více členů, lidem podobných i nepodobných, navzájem pevně telepaticky propojených v jedinou mysl. Při povrchním pohledu to tak ani nevypadalo. Dva mladí muži zasvěceně jednali se stařešiny, jiní v sousedních komnatách nenuceně hovořili s bojovníky a několik dívek se zvesela domlouvalo s místními ženami a dívkami - tak se to ovšem jevilo tomu, kdo nevěděl oč jde. Jen Ludva s Janou nedokázali potlačit respekt, když měli jednat s některým členem této civilizace. Věděli, že mluví

pozemšťanům ani Bardžanům, se domlouval s pěticí stařešinů. K nim vzápětí přibyl třetí. Přinesl velký obraz celé pevniny, viděný jako z velké výšky. Jen Ludvu správně napadlo, že je to fotografie pořízená na hvězdoletu, kroužícího kolem Gíjó. Vedecizovo proroctví se začalo naplňovat, kolem Gíjó kroužila obrovská kamenná hora a její vyslanci začali jednat. Podle svědectví Ašerů na leteckém pohledu rychle vyznačili jejich území, území patřící odedávna jejich nepřátelům a především oblast, obsazenou nedávno Edoímy protiprávně.

»Pomůžete nám ve válce proti Edoímům?« zeptal se opatrně Ouiak, když skončilo domlouvání ohledně hranic.

»Už se stalo,« odtušil klidně chlapec s černýma očima. »Válka skončila, Edoímové už na vaše území nemohou. Pojďte se podívat!«

Vedl všechny, počínaje místními stařešiny a konče Ludvou a Janou nahoru po dlouhých schodech. Nikdo nechápal, jak se tu může vyznat - jako kdyby žil v této pevnosti odedávna. Dovedl je k těžkým kovovým dveřím, které se otevíraly směrem vzhůru. Když tento poklop otevřel, vystoupili všichni na samotný vrcholek »pýchavky« na plošinku s kamenným zábradlím.

»Podívejte se!« ukázal jim směrem k území Edoímů.

Na jihu bylo něco, z čeho Ludvovi přeběhl mráz po zádech. Strměla tu jako obrovská hora nesmírně velká polokoule, částečně skrytá za obzorem. Stěny té podivné hory byly křišťálově čisté a zrcadlově se v nich odrážela dole červená krajina, nahoře růžová obloha s modrými mraky.

»Co to je za... zrcadlo?« zeptal se udiveně stařešina Ouiak. »Co tam dělá? A k čemu je to dobré?«

»To zrcadlo nerozbije kámen ani palice,« kývl hlavou chlapec s černýma očima. »Odděluje teď váš kraj od míst, kde jsou pány Edoímové,« vysvětloval mu chlapec. »Nikdo z vás teď nemůže k nim, ani oni nemohou k vám.«

»To není špatné,« zamyslel se Ouiak. »Tím se může jednou provždy zabránit sporům a prolévání krve. Pokud ovšem bude vaše zrcadlo odolné i proti sorkům!«

»Podle toho, co o nich vím tady od Jany a Ludvy, nemusíte mít obavy,« přikývl chlapec. »Nejde mi jen o oddělení vašich soupeřících kmenů, ale především o to, aby Edoímové vrátili území, které jim nepatří. Moje zrcadlo bude účinné i zde, jak jistě brzy uvidíte!«

»Přiznám se, docela mě zajímá, jak chcete Edoímy k něčemu takovému donutit,« povzdychl si Ludva.

»To není tak složité,« usmál se chlapec. »Tohle zrcadlo dokonale odráží sluneční paprsky - a to znamená, že pod ním bude nejen tma, ale brzy i krutá

zima. Nevím, jak dlouho Edoímové, zvyklí na jižní kraje, dokáží snášet mráz, ale pochybuji, že to vydrží dlouho.«

»Kdoví?« pochyboval Ludva.

»Umíte si vůbec představit, kolik energie ze slunce přichází? Ta tam teď bude chybět. Za pár hodin klesne na odstíněném území teplota pod bod mrazu a do týdne by tam zamrzla nejen veškerá voda, ale začal by tam mrazem kapalnět vzduch. Edoímové nebudou mít jinou možnost, než přistoupit na jakékoliv podmínky.«

»Co je to, proboha, za zrcadlo?« nevěřil svým očím Ludva. »Já vím o jediném prostředku, který by mohl mít takové účinky - ale ten přece není na žádném světě Galaktického společenství... To by znamenalo...«

Díval se vyjeveně na chlapce, který se stále usmíval.

»Už to mám! Ty nejsi člověk!« vykřikl najednou Ludva.

»Proč si to myslíš?« podíval se na Ludvu pobaveně chlapec s černýma očima.

»Totiž - člověk jsi, ale rozhodně ne obyčejný!« trval na svém Ludva.

Chlapec s černýma očima se na okamžik zamyslel.

»Máš pravdu,« přisvědčil. »Jsem člověk - i nejsem.«

»Ludvo - co to plácáš?« vyjekla Jana. »Proč by neměl být člověkem, vždyť je to zřejmě docela normální Aiguřan...«

»Jano - tobě to nedošlo?« vykřikl Ludva. »Aiguřané mají přece úplně jiný nos - ale o to teď nejde, jde o tu věc nad obzorem. Viděla jsi snad někdy něco takového?«

Pohlédla k zrcadlově lesklé polokouli - a zarazila se.

Pravda, to zrcadlo mělo rozměry přímo neskutečné. Okraje polokoule směřovaly od obzoru k obzoru, byly to desítky - snad stovky kilometrů. Vrcholek té polokoule musel trčet vysoko nad hranice stratosféry, až kamsi do mrazivého kosmického vakua. Jana byla náhle bezradná - tohle opravdu nechápala. Jen Ludva měl tušení, co to vlastně je.

»Jani, ty i já tady prvně v životě vidíme vlastníma očima a pěkně zblízka - bublinu géja-pole,« prohlásil Ludva slavnostně. »Chápeš to? Celé Galaktické společenství zná něco tak příšerného jen z pořádné dálky! Pokud vím, nejbližší fotografie takového zrcadla pořídili během Agríšské války ze vzdálenosti několika světelných hodin, zatímco my to vidíme na pouhých pár kilometrů. Géja-pole dokáže stěhovat celé světy, ale ovládá je jediná civilizace ve vesmíru, takže pro to mám i jediné možné vysvětlení. I pro to, že se tu objevili už dnes. To by přece nikdo jiný nedokázal.«

»Jaké vysvětlení?« zamračila se nechápající Jana, která vynecháním dějin kosmonautiky přišla o vědomosti toho druhu.

Ludva se opět otočil chlapci s černýma očima.

»Ty nejsi z Galaktického společenství!« řekl s určitostí. »A také všichni ostatní, co se tu takhle objevili a ještě objeví. Patříte k civilizaci Gurroa!«

»Tak jest,« uklonil se lehce chlapec. »Ano, všichni jsme Gurroa.«

»Gurroa - Ludvo, já se snad zblázním radostí!« rozzářily se oči Janě a obrátila se na bratra. »Já jsem se s ním ještě nikdy nesetkala, až teď - a takhle zblízka! Já ho dokonce políbila! Nikdo mi to neuvěří! Nezlobíte se na mě, že ne?«

Gurroa se jenom usmíval - záhadným úsměvem Mony Lisy...

s bytostí, která inteligencí mnohokrát převyšuje ostatní jednotlivé bytosti a která hovoří a jedná se všemi současně - nejen zde na Gíjó, ale současně na mnoha jiných místech v Galaxii. Dívky sem Gurroa přesunul očividně proto, aby místní ženy ztratily svůj ostych, jinak by se asi neodvážily vyjadřovat své pocity před muži. To ale bylo jen zdání. Ty drobné, tiché dívenky by se právě tak dobře mohly domlouvat na jakékoliv odborné téma i s největšími odborníky Galaktického společenství.

Pozemské děti tušily i to, co místním lidem zřejmě dosud nikdo neřekl. Kolem planety Gíjó právě kroužila hvězdná loď s několika lidmi Gurroa. Pomocí časoprojektorů sledovali všechno, co se na tomto světě v minulosti odehrálo. Ludva se obával, co Gurroa řekne, až objeví jeho střílení do lidí. Samozřejmě nedoufal, že by něco takového časoprojektorům uniklo. Když byl pak chvilku s Janou a s jedním chlapcem Gurroa o samotě, přiznal mu, co ho nejvíce trápilo. Jak totiž on, příslušník vyspělé civilizace, pozdvihl vražednou zbraň proti zdejším lidem - a zahubil je.

»Už o tom vím,« usmál se chlapec s tušovýma očima. »Bylo to v pevnosti Worgell. Nebyl to příjemný okamžik, chápu. Ale nevím, jak by na tvém místě jednal kdokoliv jiný. Při prvním výstřelu jste byli oba očividně bezprostředně ohroženi na životě, ve druhém případě jste chtěli zachránit další lidi a třetí výstřel padl vlastně neúmyslně. Nevím ani který soud by vás mohl odsoudit. Takové chvíle se nestávají často a většině lidí se nic takového v životě nepřihodí, ale existují i okamžiky, kdy si člověk může vybrat pouze ze dvou možností - a přitom obě nutně přinesou zlo. Pokud si alespoň vybere menší škodu, udělá dobře. Zastřelit myslící bytost je samozřejmě hrozné, ale nestřílet by ve vašem případě bylo ještě horší. Já si myslím, že jste nemohli jednat lépe.«

Tato slova Ludvovi sejmula obrovský kámen ze srdce. Také Jana si oddychla a šťastně Ludvu objala.

»A proč se o nás zajímá právě civilizace Gurroa?« zeptal se hned Ludva. »Kde jsou vlastně lidé ze Společenství?«

»Galaktické společenství o vás dvou dosud neví,« přiznal Gurroa. »Všichni si myslí, že jste zahynuli. Vaše kapsle se ztratila ve chvíli, kdy se hroutila celá síť Transgalaktické dopravy - nastala totiž katastrofa, jakou dosud nikdo nikdy nezažil a jejíž příčinu dosud ani já pořádně neznám, ačkoliv nad ní celý ten čas pilně bádám. Na okraji Galaktického společenství vybuchla supernova. Byl to největší výbuch, jaký jsem kdy viděl - a stalo se to ve chvíli, kdy jsem chtěl od ní pomocí géja-pole odstěhovat jednu planetu. Ta hvězda se mi už dlouho nelíbila - no aspoň vím, že moje podezření nebylo

»Vidíte - a tady se ti strašní, nezničitelní netvoři často podávají k večeři,« povzdychla si Jana. »Mimochodem mi docela chutnali. Největším nebezpečím, se kterým jsme se tu setkali, jsou - lidé.«

»Kdyby jen lidé!« povzdychl si Gurroa. »Dokonce potomci lidí z Bardžá, lidí tak mírumilovných! Ani se mi nechce všechno hned uveřejnit. Bardžané z toho budou mít šok, oni si na své mírumilovné povaze tolik zakládají - ostatně, mají být na co pyšní, vždyť čtyřicet tisíc let nedokázali zabít nejen člověka, ale jakoukoli myslící bytost. A teď aby vyšlo najevo, že sotva devět tisíc let pobytu na poněkud drsnější planetě dokázalo z těch beránků nadělat takové vlky? Edoímové jsou přece stejní potomci Bardžanů jako mírnější Ašerové! Viděl jsem, co se všechno odehrálo nejen ve Worgellu, ale i předtím. Hrůza! Vám se z toho dělalo zle, ale to jste viděli nepatrný díl těch ukrutností!«

»Takže o nás dvou víš jenom ty?« vracel téma zpět Ludva.

»Teď už ne - před okamžikem jsem se objevil na obvyklém zasedání Rady a právě v této chvíli oznamuji Galaktickému společenství, že se planeta Gíjó vrátí mezi civilizované světy - nejprve ale budeme muset vyřešit zdejší ostudu s válkou. Vraždění musí přestat - vlastně už přestalo.«

Jana strnula - uvědomila si Gurroovu děsivou telepatickou podstatu. On tu mluví s ní a s Ludvou, ale současně jedná až kdesi na daleké planetě Bardžá tři sta světelných let odtud a kdo ví kde všude. Věděl, co se dělo ve Worgellu - ale pak musel znát úplně všechno!

Ludva si uvědomoval totéž, ale příliš se tím nevzrušoval. Předpokládal, že Gurroa použije časoprojektory, zejména když na planetě zuří válka, spojená se zabíjením. Trochu se obával chvíle, kdy veškerá minulost vyjde najevo, ale když od tak mocné bytosti dostal odpuštění, ani mu nevadilo, že Gurroa ví o každém jejich hnutí na tomto světě.

»A co naši, máma s tátou?« zajímal se jenom.

»Chcete se vrátit ihned - nebo si tu počkáte, jak dopadne válka na Gíjó?« podíval se na oba zkoumavě Gurroa.

»No - vrátíme se jistě rádi,« zauvažovala Jana, »ale tady máme i přátele a neradi bychom je opustili v nebezpečí.«

»Nebezpečí už minulo,« usmíval se Gurroa. »Chcete-li se zúčastnit uzavření míru, rád vám to umožním. Vy dva jste přispěli k záchraně tisíců životů, máte právo dočkat se úplného konce války a zabíjení. Chcete-li, pošlu někoho oznámit vašim rodičům, že jste naživu, ano?«

Souhlasili. Ludva se trochu zachvěl. V několika dalších okamžicích jiná část téhle gigantické telepatické bytosti Gurroa vstoupí nečekaně k mámě

marné. Planetu jsem zachránil na poslední chvíli, ale byla tam ještě druhá, neobydlená. Ta propadla zkáze, jenomže na ní byla aktivní stanice vjosuzgu. V okamžiku, kdy ji zachvátil hvězdný oheň, se náhle a bez varování zhroutily veškeré právě probíhající synchronizační protokoly všech stanic po celé známé části vesmíru. Některé stanice to vážně poškodilo, když do jejich přepravních komor pronikl hvězdný oheň a zcela je zdemoloval - nikdo naštěstí nepřišel o život, ale byly tam stovky zraněných, bohužel i ozářených. Většina kapslí skončila jinde, než odpovídalo nastavení, ale když skončil hrozný zmatek, který pochopitelně nastal, byly téměř všechny nalezeny a vráceny nazpět - až na jedinou kapsli se dvěma pozemskými dětmi, které se vracely z prázdnin. Přiznám se, domníval jsem se, že zmizela na planetě zachvácené ohněm vybuchující hvězdy. Byl to pochopitelný omyl. Při kolapsu nadprostorů se dělo příliš mnoho záhadných věcí a bude mi ještě dlouho trvat, než všechno přijatelně vysvětlím. Považovali vás za mrtvé a oplakali - a záchrannou výpravu pro vás proto nikdo neplánoval, ba ani nepožadoval.«

Ludva s Janou na sebe pohlédli a oba strašlivě zbledli. Jak málo chybělo, aby zůstali na této planetě až do smrti, jako dávní kolonisté z planety Bardžá! Navíc zde právě začínala válka, která mohla dopadnout všelijak...

»Naštěstí se vám podařil husarský kousek,« pokračoval Gurroa. »Odeslat kapsli ze starobardžanské stanice, které už málokdo dokáže ovládat, to bylo podivuhodné.«

»Kam jsem se vlastně strefil?« zeptal se Ludva. »Nenašel jsem vůbec, jak se mají kontejnery směrovat a odeslal jsem náš uik čistě naslepo.«

»Samozřejmě jste nemohli navázat spojení s žádnou moderní stanicí, to bylo stoprocentně vyloučené,« usmíval se Gurroa. »Takové spojení se dá uskutečnit snad jedině v okamžiku nějakého kolapsu, jak se ostatně stalo, ale za normálního stavu nikdy! Elektronika dnes takové spojení prostě navázat nedovolí a vy byste svůj uik ani neodeslali. Odborník by na tvém místě prohlásil, že navázat spojení je nemožné a vzdal by to.«

»Ale jak to, že se mi to povedlo?« vyhrkl Ludva.

»Na planetě Bardžá bylo dříve po celá tisíciletí vyhrazeno několik stanic, přepnutých na příjem odkudkoliv,« ochotně vysvětloval Gurroa. »Byly tam připravené pro posádky kosmických průzkumných lodí, které doletí k cíli a postaví svou stanici na některé vhodné planetě. V takovém případě se neposílal kontejner uik, jen nevelká kapsle se zprávou, neboť hvězdné letouny s sebou žádné kontejnery nevozily. Původně létali Bardžané do vesmíru na pomalých hvězdoletech. Na nich rozšířili hranice Společenství

přes sedm set světelných let, trvalo jim to ovšem celé desetitisíce let. V poslední době dostal kosmický průzkum nové nadprostorové mašiny a zastavil průzkumné lety na pomalých podsvětelných letounech. Moderní stanice, jaké dnes instaluje Kosmický průzkum Galaktického společenství, mají elektroniku, která umožňuje navazovat spojení pomocí kódovaných dotazů. Proto už nejsou zapotřebí trvale zapnuté stanice, nastavené na příjem. Na Bardžá nedávno všechny zrušili.

Když se ale v Radě kosmonautiky Galaktického společenství o jejich zrušení rozhodovalo, vyžádal jsem si je. Jak asi víte, mé vztahy ke Společenství jsou od začátku dobré, takže mi je velice ochotně věnovali - co by s nimi dělali? Instaloval jsem si je na své planetě a uvedl je opět do režimu příjem odkudkoliv. Počítal jsem s jedinou, i když nepatrně pravděpodobnou možností. Jak víte, za desetitisíce let se ve vesmíru beze stopy ztratilo kolem pěti stovek bardžanských hvězdných lodí. S největší pravděpodobností byly zničeny a jejich posádky zahynuly, ale existuje nepatrná naděje, že vesmírem několik posledních lodí doposud bloudí. Mohly ztratit směr, posádky se mohly uložit k zimního spánku, ale nakonec by přece dorazily, i když k jinému cíli než kam byly původně vyslány. Kdyby některá taková loď postavila na neznámé planetě stanici vjosuzgu, byla by to samozřejmě stanice starého typu, protože novější na starých lodích být nemohou. V takovém případě by mohla navázat spojení jedině se stanicí starého typu. Ty jsou teď už výhradně na planetě Gurr.

Dnes se jedna z nich otřásla a uvnitř byl k mému velikému překvapení moderní uik, značně poškozený neznámými silami, které naštěstí nezničily zapnutý počítač se zoufalým vzkazem dvou ztracených pozemských dětí.«

»A vy jste nám hned vyrazili na pomoc, že?« vyhrkla Jana.

»Samozřejmě,« usmál se Gurroa. »Ten vzkaz obsahoval přesné určení, kam má záchranná výprava letět - planeta Gíjó je přitom velice dobře známá a má pověst nebezpečného světa, nedokázal jsem odložit odlet svého nejrychlejšího dálkového hvězdoletu ani o minutu. Zatímco sem letěl, analyzoval jsem podrobně poselství zanechané v kapsli a ke svému nesmírnému zděšení jsem se dozvěděl, že na Gíjó žijí ještě další lidé. Byl to pro mě šok - nikdy jsem zde nebyl a netušil jsem, že se zdejším lidem kdysi podařilo ubránit své životy před těmi strašnými netvory, o nichž se píše v dějinách, nepodařilo se jim jenom obnovit přerušené spojení se Společenstvím.«

to přece umí jedině Gurroa! Na celém světě spočítáš na prstech lidi, kterým se to do této chvíle poštěstilo.«

Měla samozřejmě pravdu. Utíkali spolu krátkou chodbou - sál stařešinů naštěstí nebyl daleko. U dveří je zastavil strážný s oštěpem, hned je ale poznal a pustil je dovnitř.

Stařešinové tam dosud jednali s bardžansky vyhlížejícím chlapcem, o němž Ludva s Janou věděli, že je to také Gurroa. Na přibíhající pozemské děti se jen lehce usmál.

Mezitím vešli do místnosti čtyři muži s oštěpy. Ludva mezi nimi poznal svého nedávno nového přítele Guiuga a ten se na něho rovněž usmál.

»Postavte se sem,« rozestavil je chlapec Gurroa s mlčícím souhlasem stařešinů. »Až se kdokoli objeví, namiřte na něho své oštěpy, ale nezabíjejte ho. Kdyby se stavěl na odpor, zařídím to bez krve. Bohužel, oštěpy jsou jediné, čemu bude takový válečník okamžitě rozumět. Teď si na okamžik zakryjte oči, trochu se tu blýskne.«

Jana s Ludvou poslechli, jako ostatně všichni. Skutečně se před nimi zablýsklo - a uprostřed volného prostoru náhle stál drobný chlapec Gurroa s tušově černýma očima a vedle něho hřmotný bojovník Edoímů, oblečený ve válečném odění. Za pasem mu trčela těžká válečná sekera, v ruce držel oštěp, či spíše krátký kus dřeva. Vyděšeně hleděl na jeho konec, odkud zřejmě právě zmizelo zubaté ostří.

»Co to má znamenat?« vykřikl.

»Nic jiného, než že jsi zajatcem Ašerů,« oznámil mu Gurroa s černýma očima. »Hneš-li se, probodnou tě.«

»Ty používáš neznámé sorky! To je proti úmluvám!« čertil se bojovník.

»Odvoláváš se na úmluvy? Ty? Jak to, že jste proti úmluvě přepadli přátele z kmene Ašerů?« vyjel na něho Gurroa.

»Nás je mnoho - a oni mají pro sebe nejlepší díl světa, ani jej nedokáží využít!«

»Že je vás mnoho? Vaše vina!« pustil se do něho stařešina Ouiak. »My jsme vás upozorňovali tisíckrát, že to tak nejde! Proč jste podle úmluv nekontrolovali svou porodnost? Kdyby vás bylo tolik co nás, váš díl světa by vám bohatě stačil.«

»Vymírající! Závidíte nám naše děti!?«

»My máme svých dětí právě tolik, kolik naše země uživí, ale vy jich máte mnohem víc. Proto mají vaše děti tak často hlad, proto vaše utahané ženy předčasně umírají,« útočil dál stařešina Ouiak.

a tátovi a sdělí jim - co vlastně? Že jsou jejich děti naživu na planetě Gíjó, která byla dosud považována za tak nebezpečnou, až se jí všechny hvězdné lodi zdaleka vyhýbaly? Řekne jim také, že musely hájit své životy i životy jiných lidí tím, že - zabíjely? Jak to máma s tátou přijmou? Gurroa jim všechno odpustil, ale - odpustí jim i lidé?

Gurroa, zdánlivě obyčejný chlapec s tušově černýma očima, kterými se lišil od lidí Bardžá i Země, ale s obličejem lidí Země, který zase neodpovídal vzhledu lidí Aigury, se na oba sourozence díval pátravým pohledem. Ludvovi vrtalo hlavou, zda Gurroa dokáže číst jeho myšlenky - je přece telepat, kdo ví? Kromě již odpuštěné viny ale žádnou další chybu necítil, byl proto celkem klidný.

»Docela jste se mi zalíbili,« řekl Gurroa po chvilce. »Mám po Galaktickém společenství hodně přátel; vy jste jiní než kdokoliv z nich. Chcete být mými přáteli?«

»To snad - to snad není možné!« vyhrkl Ludva. »Přátelit se - s vámi? Vždyť jsme si to nijak nezasloužili...«

»To není nutné,« usmíval se Gurroa. »Ale kromě toho - teď nemluvíš pravdu. Vy jste se tady zasloužili tolik, že je teď řada na mně, abych vás žádal o vaše přátelství.«

Váhavě mu podali ruce, ale oba se zachvěli, když jeho ruku, tak obyčejnou a přece tak zvláštní, stiskli.

»Něco vám prozradím,« usmál se na ně Gurroa šibalsky. »Dobří přátelé mi říkají Pavlíku. Tak jsem se jmenoval, dokud jsem byl obyčejným člověkem - a to bylo poměrně nedávno. Tak mi můžete říkat, kdykoliv budete se mnou - sami nebo s mými přáteli. Nebojte se, že mě nepoznáte - nechte to na mně, já si vás budu pamatovat dobře a vždycky se k vám budu hlásit, i kdybych se s vámi setkal v jiném těle i na jiném světě než teď.«

Němě přikývli - ale respekt v nich zůstal.

»Jak to vlastně vypadá právě teď u Edoímů?« zeptala se Jana, aby zakryla své rozpaky.

»Chcete se tam podívat?« usmál se Gurroa.

»Chceme, samozřejmě!« souhlasili oba.

»Zavřete pevně oči - a ničeho se nebojte. Kdyby vám hrozilo nebezpečí, včas vás dostanu pryč,« přikývl.

Jana i Ludva zavřeli oči a křečovitě sevřeli víčka. Čísi ruce zlehka oddělily jejich dlaně - Gurroa nepotřeboval, aby se děti držely a Jana s Ludvou to pochopili a pustili se. Pak se náhle zablýsklo, bylo to vidět i skrz pevně sevřená víčka. Zároveň oběma zacloumal prudký náraz vzduchu, který oba

ohlušil hromovou ranou a pískáním v uších - kde se vzal uvnitř místnosti, to si ani Jana, ani Ludva nedokázali vysvětlit. Jana byla trochu otřesena a ani Ludva nevypadal lépe, ačkoliv on už aspoň slyšel o tom, že se Gurroa dokáže pohybovat ve vesmíru i bez hvězdných lodí. Tohle bylo něco naprosto nového a nezvyklého, s tím se dosud takhle zblízka setkalo jen málo lidí.

»Můžete otevřít oči,« uslyšeli oba vzápětí hlas.

Nestáli už v místnosti pevnosti Hanagio, ale na kamenité půdě kdesi mezi skalami. Kolem byla tma, jen přímo před nimi v bezvětří plápolalo světlo ohně. Chvíli trvalo, než se jejich oči přizpůsobily tmě. Pak, vedeni přítelem, který tu byl s nimi, zamířili k ohni.

»Poplach! Vizírové Ašerů!« ozvalo se před nimi - a proti třem lidem se naježilo několik ostrých oštěpů.

»Jdeme v míru,« odpověděl jim klidně chlapec civilizace Gurroa. »Kde je váš náčelník? Chceme s ním jednat!«

»Náš náčelník vás pošle do vaší vesnice v koši, rozsekané na kousky!« zachechtal se někdo.

Ludva se zachvěl - to už přece viděl v pevnosti Worgell, ukazoval jim to jejich přítel, stařešina Friagi, kterého pak možná právě tihle bojovníci skutečně na kusy rozsekali...

»To si váš náčelník rozmyslí,« prohlásil chlapec Gurroa a šel klidně dál vstříc ozbrojencům. Ludva a Jana se drželi dva kroky za ním, Ludva se přitom stavěl před svou sestřičku, aby ji aspoň trochu chránil.

»U všech bohů - vy přece nejste Ašerové! Kdo jste a co tu děláte?« vyjekl nejbližší ozbrojenec, který si konečně všiml nezvyklých očí chlapce Gurroa.

»Teď jsem posel míru,« kývl Gurroa. »Ale mohl bych se brzy stát poslem smrti. Vzal jsem vám slunce, abych přinutil vaše náčelníky jednat. Na Ašery, kteří mír přijali, svítí slunce dál plným proudem.«

»Vy jste se spojili s Vymírajícími?« zasyčel na něho nenávistným tónem bojovník.

»Nepovažujeme je za vymírající,« odvětil Gurroa. »To by mohlo čekat vás, protože bez slunce zahynete!«

»Kdo jsi, že mluvíš tak troufale?«

»Dívejte se dobře - lidé kmene Edoímů! Ať slunce jasně svítí jako dřív!« zvolal Gurroa a vztáhl ruku do výše.

Jana i Ludva si náhle museli oběma rukama zakrýt oči, tak bolestivě je do nich udeřilo ostré světlo, které zalilo všechno kolem. Oba se ale co nejdřív přinutili oči otevřít, aby viděli, co se vlastně děje. Nic neobvyklého - na všechny náhle svítilo jasné slunce, obloha byla bez mráčku - a kolem zmizela

podivná zrcadlová blána. Všichni lidé byli oslněni, jen pomalu odkrývali své oči. Skoro současně se zvedl vítr a zahučel kolem, až zdvihl mračna prachu.

»Vracím vám slunce. Vrátím vám je natrvalo, ale mám jednu jasnou podmínku. Musíte skončit válku, vrátit se zpátky do svých vesnic a zničit všechny zbraně, s nimiž jste kmen Ašerů přepadli.«

»Přece jen jste se s nimi spojili!« vykřikl kdosi.

»A když tuto podmínku nesplníme?« zvolal jiný.

»Pak zůstanete ve tmě, ke které se brzy přidá krutá zima,« řekl Gurroa a opět pozdvihl ruce nad hlavu. »Ať je tma po celé zemi Edoímů!«

Jasné světlo naráz zmizelo. Krajinu mžikem zahalila tma, rušená jen plápoláním ohně, jehož plameny, neznatelné ve dne, opět poskočily do výše. Vítr naráz utichl, opět nastalo bezvětří. Správně - pod zrcadlovým poklopem přece vítr vát nemohl.

»Zabijte je - jsou to kidinorové, bezvěrci!« křikl jeden z bojovníků nenávistně a rozpřáhl se oštěpem.

V té chvíli Ludvou a Janou cosi prudce smýklo, před očima se jim blýsklo tak, že byli naráz oslněni a do uší je udeřil hrom, měli co dělat, aby neupadli. Když otevřeli oči, které mimoděk prudce sevřeli, stáli uvnitř té místnosti pevnosti Hanagio, odkud před chvílí zmizeli. Chlapec Gurroa vedle nich nestál, jen jakési malinké děvčátko. Aiguřanka, jak podle plochého prasečího nosíku odhadovala Jana.

»Promiňte - musela jsem vás oba vrátit do bezpečí,« řekla dívenka provinilým pisklavým hláskem.

»Ty jsi také Gurroa?« podivila se Jana.

»Samozřejmě,« vzpamatoval se už zase trochu Ludva. »Co se stalo s tamtím...«

»Tak snadno mi nikdo neublíží - a vůbec ne primitivními zbraněmi, jaké mají ti barbaři,« usmála se dívenka, i když trochu kysele. »Špatně jsem je odhadla - to je celé. Budu na ně muset jinak. Moc se vám omlouvám, ale dalšího jednání se nezúčastníte. Jen na závěrečnou fázi si počkáte, chcete?«

Jana s Ludvou souhlasili. Dívenka jim poradila, aby se odebrali vedle do sálu stařešinů - a pak jim zmizela ve fialovém záblesku, který ji náhle pohltil.

»Tohle si budeme určitě oba pamatovat celý život,« řekl Ludva nadšeně. »Jani, my jsme se dostali doprostřed takového fofru, že nám pořád ještě doopravdy nedošlo, oč vlastně jde - ale když něco řeší Gurroa, nebude to maličkost, to si piš! Poběžíme ke stařešinům - snad nás tam pustí!«

»Ludvo - on nás považuje za přátele - já se snad zblázním radostí!« opakovala Jana. »A navíc - my jsme určitě letěli bez letadla nadprostorem, tak

»Až nám dáte své území, budeme se mít zase dobře,« odsekl bojovník Edoímů. »My budoucnost pro své děti svou statečností vybojujeme!«

»Nikdo vám žádné další území nedá - vy naopak vyklidíte všechno, co jste neoprávněně zabrali,« odvětil na to klidně, ale trochu mrazivým tónem chlapec Gurroa.

»Nic nevyklidíme!« vykřikl bezmocně Edoím. »Válku vyhrajeme my! Když mě zabijete, moji bojovníci mě pomstí tisíckrát! Zatím jsme vždycky udělali, co jsme si usmyslili!«

»Ano - doposud jste vyhrávali,« souhlasil Gurroa. »Ale to se dnešním dnem změnilo. Ode dneška nezabijete nikoho. Už nejde o to, kdo vyhrával. U mě prohrál, kdo začal své bližní vraždit. Válku jste začali vy, kmen Edoímů. Pobili jste svým sousedům spoustu mužů, žen i dětí - a ještě se tím chlubíte? Za každého zabitého byste měli zaplatit - ale vy nic nemáte, jen své oštěpy, štíty a sekery. Proto všechny tyto zbraně rozřežete na kusy, kov roztavíte a už nikdy více je nepoužijete, je vám to jasné?«

»To neuděláme!«

»Potom zůstanete ve věčné tmě,« pokrčil rameny Gurroa. »Jak tě tvoji lidé upozornili, příkrov nad vaší říší se nedá rozbít žádnou z vašich zbraní. Selžou i pokusy prožahnout se ven pomocí sorků, které mění strukturu kovů. Ten příkrov je pevnější, než si myslíte. Nikdo jej nemůže odstranit - jen já. A já to neudělám, dokud nesplníte moje podmínky.«

»Ďáble! Zlosyne!«

»To nejsem - kdybych byl skutečně zlý, už by nikdo z vás nedýchal,« řekl Gurroa klidně. »Kdybych poručil, pak vám můj zrcadlový příkrov spadne na hlavy a věř mi, dokáže rozdrtit na prach i nejpevnější skály!«

»Ale my ta území potřebujeme,« opakoval Edoím zarputile. »Ašerové mají víc než my - a přitom jich je tak málo!«

»Ašerové rozumně dodržovali úmluvy a proto se jim dařilo lépe než vám,« odrazil námitku Gurroa. »Proč by teď oni měli trpět křivdy za vaše chyby? Už z principu není myslitelné, aby si kdokoliv ponechal výhodu získanou ve válce, tím méně když ji sám vyvolal. Válka je strašlivý zločin, zapamatujte si to už provždycky!«

»Oni také zabíjeli naše lidi!«

»Ze strany Ašerů šlo o obranu,« nesouhlasil Gurroa. »Já nemám rád, když jedna myslící bytost ubližuje jiným. Chápu ale, že jim nic jiného nezbylo, pokud nechtěli zahynout.«

»My jsme také nemohli jednat jinak,« řekl uraženě Edoím.

Přelouč 1966, Praha 1992

http://sw.gurroa.cz/

»Ale mohli,« pokrčil rameny Gurroa. »To, co vám neustále navrhovali Ašerové a co teď uděláte. Omezíte porodnost a na několik staletí dovolíte každé ženě jedno jediné dítě, až se váš počet časem sníží na přijatelnou míru. Do té doby vám možná pomůžeme uživit nadbytečné krky, některým umožníme získat potřebné znalosti a usadit se v jiném světě. Nejprve se ale vrátíte za hranice, domluvené před staletími, zničíte zbraně - a omluvíte se Ašerům za zlo, které jste jim způsobili. Už nikdy nechci slyšet, abyste jim říkali Vymírající.«

»Stejně je to nespravedlivé!« vrčel Edoím.

»Tak dost!« prohlásil Gurroa. »Co jsem vám chtěl říci, už jsem řekl. Ašerové jsou svědky - a navíc tu jsou i jiné bytosti, lidé z daleké Země. Ti také slyšeli, že jsem s vámi jednal rovně. Moje podmínky jsou spravedlivé. Přestanete považovat sami sebe za lepší než jsou lidé kolem vás a naučíte se je respektovat. To je moje slovo - a teď se vrátíš mezi své krajany, vyřídíš jim toto ujednání a všichni odtáhnete z neoprávněně obsazených oblastí. Pak teprve odstraním tmu z vaší oblohy.«

»Myslíte, že jsme na něco zapomněli?« obrátil se druhý Gurroa v místnosti ke stařešinům.

»Myslím, že to je spravedlivé,« přikývl stařešina Ouiak. »Jen bych dodal, že kdo vyvolá válku, měl by být potrestán víc - a neměl by dál vládnout celému národu.«

»Máš pravdu - ale k tomu dojde, neboj se,« přikývl Gurroa klidně. »Abyste věděli - všechno, obraz i slova pronesená na tomto jednání jsem zaznamenal a budu je moci kdykoliv znovu a znovu zobrazovat každému, kdo bude mít zájem dovědět se pravdu - především lidem kmene Edoímů. Hlavní strůjce války už nežije, zastřelil ho nevědomky - a téměř nechtíc - Ludva u pevnosti Worgell. Dalším z hlavních viníků je tento vůdce. A ten to nebude mít lehké. Předtím všem svým lidem sliboval, jak se budou mít po vítězné válce dobře - teď jim bude muset sdělit, že válka nebude tak vítězná, jak očekávali. To bývá konec každého diktátora, tenhle nebude výjimkou.«

Zablýsklo se - a bojovník Edoímů i Gurroa zmizeli. Druhý Gurroa všem navrhl, aby se šli podívat na vrchol pevnosti, odkud je dobře vidět bublina géja-pole, zakrývající nyní pod svým příkrovem poslední válečníky planety Gíjó.

»Jani - tohle nám doma ani nebudou věřit,« ukazoval Ludva sestře nestvůrnou polokouli na obzoru.

»Dobře se dívejte - géja-pole nejspíš už nikdy takhle zblízka nespatříte,« usmíval se Gurroa záhadně. »Málokdo do této chvíle něco takového viděl.

Ani na Gíjó nebude dlouho - a věřím, že tu už nikdy více nebude zapotřebí. Je to příliš silný prostředek, snadno zadrží i výbuch atomového torpéda, natož šípy, kopí, sekery - nebo sorky. Má i své výhody, já je ale používám nerad. Rostliny pod ním rychle hynou. Kdyby někde působilo déle než bude třeba, mohlo by způsobit škodu.«

Jana neříkala nic, jen se šťastně usmívala.

»Vím, že vy dva dokonce umíte se sorky zacházet,« obrátil se k nim po chvilce Gurroa. »Jak jste se k nim dostali? Prý umíte zabíjet améby, ale i létat. Rád bych se to naučil.«

»Přítel Ouiak rád zasvětí každého,« rychle mu oznamoval Ludva, trochu udiven tím, že Gurroa navzdory svým nesmírným schopnostem přece jen nezná všechno. Ale na druhé straně to bylo pochopitelné - asi tu měl málo časoprojektorů a musel se zaměřit na důležitější události. »Ale předem říkám, zpočátku je to hnusné. Člověk se totiž musí nejprve utopit ve studni.«

»Jedna smrt navíc by mi nevadila - ale vy přece žijete, nebo ne?« řekl Gurroa.

Ludvu trochu zamrazilo - věděl, že tahle bytost žije dál, i když jí část opravdu zahyne, jak se už mnohokrát stalo, ať už v pekelných plamenech vybuchující hvězdy, sežehnuta výstřelem fotonového děla bitevních hvězdných lodí Agríšů, nebo jinou smrtí.

»Tam nezemřeš,« ubezpečoval ho hned Ludva. »Oni to dělají už se svými miminy.«

Jana opět neříkala nic, jen se usmívala.

»Brzy budeme doma,« vzdychla si po chvíli přemýšlení.

Prožili tu společně na planetě Gíjó mnohé a všechno nebylo tak příjemné, aby si to přáli znovu zopakovat. Janě znovu prolétly hlavou děsivé okamžiky, kdy ve stanici našli kostry lidí a uvědomili si, že jsou na prokleté planetě. To bylo strašné, beznadějné, zvláště když jim potom první améba sežrala psíka, druhá málem je samotné a když nevěděli, zdali budou i příští ráno naživu. Ani první setkání s lidmi nebylo příjemné. Pak jí vytanuly chvíle hrůzy, když se oba topili pod těžkou kovovou mříží studně Tiga - to však naštěstí pro ně trvalo krátce. Nakonec se setkali s tajuplnou civilizací Gurroa, kterou dosud znali jen z knížek a podle vyprávění. Teď se vrátí domů, bohatší o spousty zajímavých zážitků - a také o sorky, které lidé na Zemi dosud neznají. Jistě se sem vrátí - mají tu přece nové přátele, dokonce tak mohou říkat i Gurroovi.

»Budeme si muset dávat pozor,« řekla Ludvovi. »Budeme teď pro většinu lidí nebezpeční! Sorky přece mohou nechráněným lidem ublížit. Doufám, že se nás nebudou bát a nestrčí nás do ZOO, když jsme teď - barbaři z Gíjó!«